

Millî Şuur

Yaratan Rabb'inin Adıyla Oku

3 Aylık Eğitim, İlim ve Araştırma Dergisi

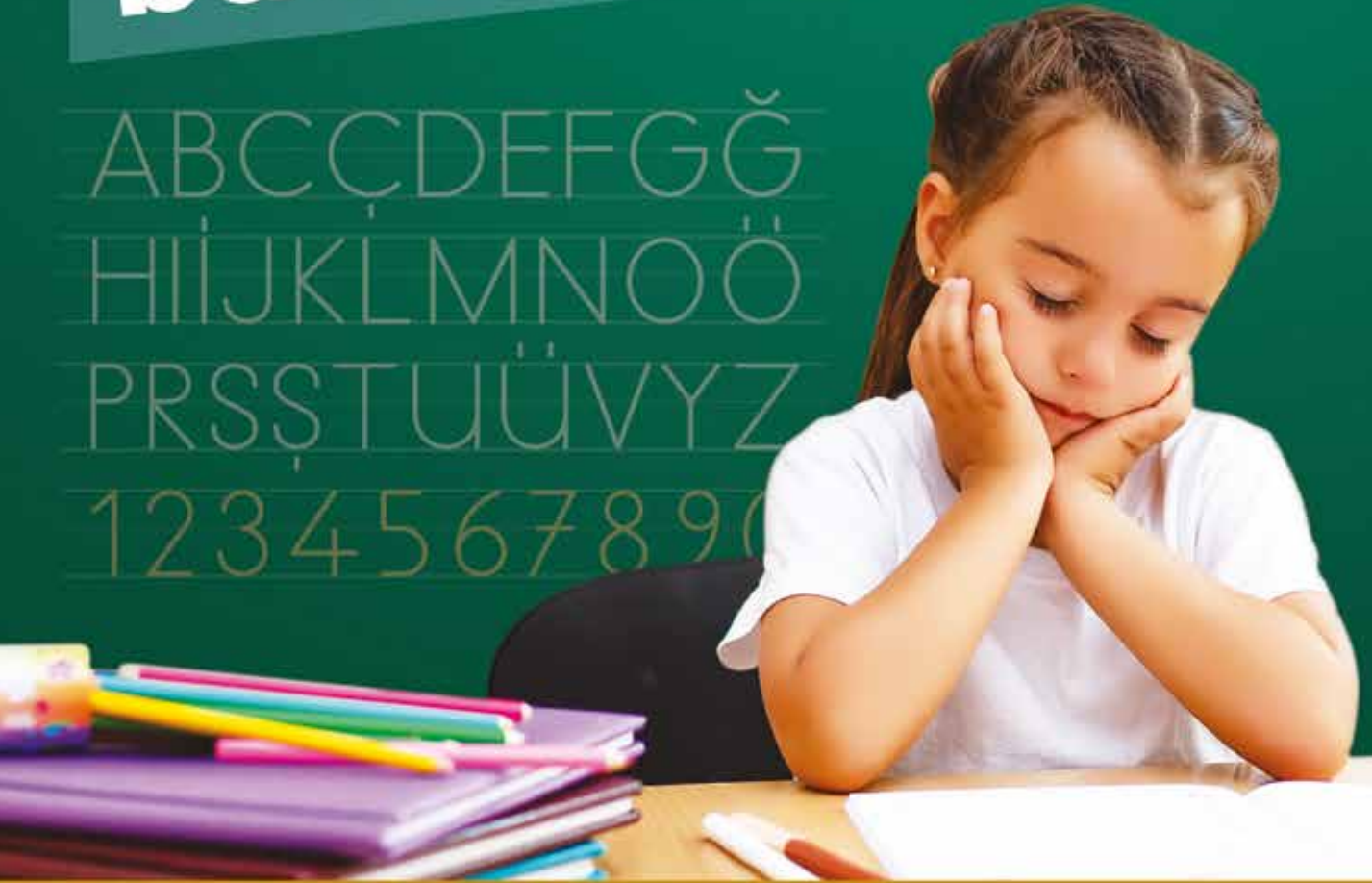
Zilhicce 1438

Eylül - 2017 / Yıl: 11 / Sayı: 43

müfredat yeni

batıcı zihniyet aynı

ABCÇDEFGĞ
HIİJKLMNOÖ
PRSSSTUÜVYZ
1234567890

Millî Şuur

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Yayın Organıdır.

- * Şeytan Nasıl Bir Eğitim İstiyor?
- * İslam'a Göre Bilimlerin Sınıflandırılması ve Bilme Bakış
- * Yeni Bir Problem Olarak İnternet Bağımlılığı
- * Çağın Hastalığı Yalnızlaşma

Erpiliç'ten Bolca Lezzet

Bolca Hindi şimdi Erpiliç güvencesiyle.

Bolca Hindi'yi satın alarak gücüne güç katan Erpiliç, uygulamakta olduğu Kuru Yolum, Elle Kesim ve Helal Gıda kriterlerini şimdi Bolca Hindi ile hindi eti sektörüne de taşıyor.

www.bolcahindi.com.tr

www.erpilic.com.tr
www.kuruyolum.com.tr

Editörden

Yeniden merhaba,

Yeni bir eğitim-öğretim yılı başladı. Hayırlı çalışmalarda Allah muvaffak eylesin. Yeni müfredat gündemimizde, inceleyip göreceğiz. Uzun zamandır dile getirdiğimiz bazı değişiklikler müfredatta, yetmez ama... Yine de teşekkür ederiz, lakin biraz geç kalınmadı mı?

Öğrencinin yaptığı 4 yanlış 1 doğruyu götürüyor da ya eğitim yöneticilerinin yaptığı yanlışlara ne demeli? Hele bazen 4 yanlış 1 doğru eder havasında politik hareketler ne olacak? Nasıl hesap verilecek, burası kolay belki ya ötesi? Düşünmekte fayda var!

Fulbright'la ABD ile Batıya esir, AB ile esaretini pekiştirdiğimiz eğitim sistemiyle, bu sisteme uygun hazırlanmış müfredatlar ve müfredatların çizdiği yol haritasına uygun ders kitaplarımız değişti mi?

**Sormaz ki bilsin, sorsa bilirdi.
Bilmez ki sorsun, bilse sorardı.¹**

ÖĞ-DER olarak yıllardır **"önce ahlak ve maneviyat"** deyip duruyoruz. Bu olmadan hiçbir şey olmaz, yaşanan hadiseler ne yazık ki bizleri defalarca teyit ediyor.

Beni Rabbim terbiye etti. Edebimi, terbiyemi güzel eyledi. ² İnsani bir eğitim ancak İslami bir eğitim ile mümkün olabilir. İnsan için talim ve terbiye şarttır. Zira sebze-meyve yetiştirilir, hayvan eğitilir.

Duyumlarımıza göre müfredat çalışması 2004 yılından beri yapılmıyormuş ve bitirilmiş. Çeşitli STK'lardan görüş alınmış... Alınan görüşlerin her biri AB eğitimleri hak-

Es-Selamu Aleykum
Bismillahirrahmanirrahim.

kında aynı ise, birbirini tekrar edenler nasıl çeşitli, farklı olabilir, olsa olsa biri diğerinin fotokopisidir, hepsi bu. Farklı olan, farklı dünya görüşünün eğitim hakkındaki sözleridir, işe yarar olan da burasıdır. Sözün özü Millî Görüş çizgisinde olan ÖĞ-DER hesabı katılmadan yapılacak çalışmalar ya neticesiz ya da aynı yanlışın farklı kişilerce tekrarından başka bir şey değildir. Bizden uyarması!

Darvin kitaplardan kaldırılmış, yerine Allah'ın yaratmasını koymamışsanız hiçbir işe yaramaz. Diyoruz ki belirsizliği bırakın, net olun. Aziz ve celil olan Allah'ın rızasını kazanmaya yarayan bir ilmi, sırf dünyalık elde etmek için öğrenen kimse, kıyamet günü cennetin kokusunu bile alamaz.³

Peki, şeytan ve avanesi nasıl bir eğitim istiyor? Tıfıl karantinadan nasıl kurtulacak, ahlaki ve manevi değerler eğitimi, akıllı teknolojiye dair doyurucu yazılar bu sayıda. Benim İslami Montessori Okulum, çağın hastalığı yalnızlaşmayı, **"Çocuklara Televizyon, Tablet, Telefon Eşliğinde Yemek Yedirmek Tehlikeli mi"** sorusuna cevap, romantizmin masumiyeti ... , dini musikimizin pek bilinmeyen sazını, emperyalizme direnme ve evrensel kültür yutturmacasını, ilimlerin İslam'a göre sınıflandırılmasını ve bazı Müslüman ilim adamlarını bu sayıda okuyabilirsiniz.

Selam ve dualarımızla...

1- (Sadi Şirazi)

2- (Süyûtî, Câmîu's-Sağîr, I, 12)

3- Ebu Davud -İlim 12

Mustafa AYDIN

SAHİBİ
ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
İsmail Hakkı AKKİRAZ
SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Erdal BİLİR

EDİTÖR

Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU

Hamdi SÜRÜCÜ

Ali ÖZCAN

Nizamettin KARS

Mecit DÖNMEZBİLEK

Mustafa ALKAN

İbrahim PÜR

Abdurrahman ERBAŞ

Tacettin ÇETİNKAYA

TASHİH

Yusuf AYDIN

Halil İbrahim KABAK

HUKUK DANIŞMANI

Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR

DAĞITIM

Harun KAYAASLAN

GRAFİK TASARIM

KARAMETE TANITIM TASARIM

Tel: (0312) 287 40 47 - Faks: (0312) 287 41 88

Ziyabey Cad. No: 26/4 Balgat/ANKARA

BASKI

Semih Ofset

Büyük Sanayi 1. Cadde No:74

İskitler - ANKARA / 06060

Telefon: (0312) 341 40 75

Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

EYLÜL 2017

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1

BALGAT/ANKARA

Tel: (0312) 286 18 83

Fax: (0312) 287 61 80

Web: www.millisuur.com.tr

e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği

yayıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları

Millî Şuur Dergisi'ne aittir. Kaynak gösterilmek

suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur Dergisi

basın ve meslek ilkelerine uyar. Yayınlanan

yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

EĞİTİMDE HEDEF	04
ŞEYTAN NASIL BİR EĞİTİM İSTİYOR?	06
TIFIL KARANTİNADA	10
BENİM İSLAMİ MONTESSORİ OKULU HAYALİM	12
ÇAĞIN HASTALIĞI YALNIZLAŞMA	16
ROMANTİZM SADECE ROMANTİZM DEĞİLDİR	18
HÂREZMİ	21
DİNİ MUSİKİMİZİN BİLİNMEYEN SAZI: REBAB	24
İSLAM'A GÖRE BİLİMLERİN SINIFLANDIRILMASI VE BİLİME BAKIŞ	26
EVRENSEL ORTAK KÜLTÜR	28
MUHYİDDİN-İ ARABÎ	30
ÇOCUKLARA TELEVİZYON, TABLET, TELEFON EŞLİĞİNDE YEMEK YEDİRMEK TEHLİKELİ Mİ?	34
YENİ BİR PROBLEM OLARAK İNTERNET BAĞIMLILIĞI .	36
SORUMLULUK BİLİNCİ	38
EMPERYALİZME BOYUN EĞMENİN DÜŞÜRDÜĞÜ ZİLLET	40
KUR'AN'DAN	42
BİR KİTABA VEFA	44
HAKİM OLMA; DEĞER KAT!	46
ÜÇ GÜNLÜK	48
ÖNCE AHLÂK VE MANEVİYAT	49
AKILLI TEKNOLOJİ VE EĞİTİMİMİZE ETKİSİ	52
BOZUK SİSTEMİN ÜRÜNLERİYİZ	54
HAYAT SUYU	56
HER MİNİK KALPTE BİR ERBAKAN YATAR	57
AHLÂKİ DEĞERLER EĞİTİMİ	60
SÖZÜN GÜCÜ	62

04

EĞİTİMDE HEDEF

Hamdi SÜRÜCÜ

30

MUHYİDDÎN-İ ARABÎ

Abdullah İKİNCİ

06

ŞEYTAN NASIL BİR EĞİTİM İSTİYOR?

İsmail Hakkı AKKİRAZ

34

ÇOCUKLARA TELEVİZYON, TABLET, TELEFON EŞLİĞİNDE YEMEK YEDİRMEK TEHLİKELİ Mİ?

Efe Murat ERBAŞ

10

TIFIL KARANTİNADA

Aydın KAROĞLU

40

EMPERYALİZME BOYUN EĞMENİN DÜŞÜRDÜĞÜ ZİLLET

Habib KARAÇORLU

12

BENİM İSLAMİ MONTESSORİ OKULU HAYALİM

İbrahim PÜR

44

BİR KİTABA VEFA

Ömer KANTARCI

21

HÂREZMÎ

Kamil ÇALIŞKAN

57

HER MİNİK KALPTE BİR ERBAKAN YATAR

Ali CEYLAN

26

İSLAM'A GÖRE BİLİMLERİN SINIFLANDIRILMASI VE BİLİME BAKIŞ
Birol DUMAN

60

AHLAKİ DEĞERLER EĞİTİMİ

M. Fatih KAHRAMAN

EĞİTİMDE HEDEF

Hamdi SÜRÜCÜ
ÖĞ-DER Genel Başkanı

Ülkemiz ve milletimiz için Eylül ayı hareketli ve bereketli bir ay olarak yaşıyor. Ayın başında Kurban Bayramı ve hac ibadeti için Hicaza giden insanlarımızın dönüş heyecanı... Bayramdan sonra okulların açılacak olmasıyla anne babaların evlatları için okula hazırlık koşturmacaları bunların hepsi yorucu bir okadarda tatlı heyecan ve koşturmacalar olarak hareketi ve bereketi getirdi.

Eğitim öğretim tüm dünyada olduğu gibi bizim için de önemli ve olmazsa olmazımızdır. Eğitimi çocuklarımız için önemsiyoruz. Veliler çocuklarını en iyi okullara kaydettirmeye çalışıyorlar, giyim kuşamda en iyisini almaya gayret ediyorlar, evlatlar hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyorlar.

Son yirmi yılda önce sekiz yılda sonra on iki yılda çıkartılan zorunlu eğitimle velilerin ve çocukların isteklerine bakılmaksızın her çocuk ve genç okullu olmaya öğretime dahil edilmeye çalışılmaktadır.

Otuz yaş ve altında zorunlu eğitimden dolayı okulla tanışmamış ve bir şekilde diploma sahibi olmamış olan pek az kimse kalmıştır. Bu kadar okullaşma ve okullu olan insanımıza rağmen gelinen nokta neresidir? **"İçinde bulunduğumuz yer ve durum nedir?"** diye sordüğümüzde pek de iç açıcı cevaplar bulabildiğimizi söyleyemeyiz. 1999'dan bu güne baktığımızda çıkartılan af ile % 50'lere düşürülen hapis hanelerdeki doluluk oranı % 110'lara çıkmış durumdadır. Mahkûmların suç çeşitliğine ve yaş ortalamalarına bakın-

ca görünen, ahlak suçları ve genç nüfus sayısı birinci sırayı aldığıdır. Ayrıca sigara, içki, kumar, uyuşturucu ve ucuucu madde kullanımları artmış, bu zararlı alışkanlıklara başlama yaş ortalaması 8 ile 10 yaş aralığına düşmüş durumdadır. Haftada en az bir kadına şiddet haberi okumakta veya dinlemekteyiz. Bu şiddetin mağduru veya uygulayıcısı olanlarında zorunlu eğitimin tezgâhından geçenler olduğu bir gerçektir.

Tüm bunlar gösteriyor ki bir yerde bir yanlışlık var. Veya birçok yerde birçok yanlışlar zinciri var.

Biz çocuklarımızın ve gençlerimizin zihnini birçok bilgiyle veya teferruatla dolduruyoruz. Öğrencilerimizi sınavkolik yapıp test ile tost arasında sıkıştırıyor düşünmeyi, sevmeyi, fedakârlığı, diğerkâmlığı vb. güzel hasletleri öğretemiyor ve kazandıramıyoruz. Rahmetli Erbakan Hoca'mızın dediği bir söz burada karşımıza geliyor ve hatamızı bize hatırlatıyor: **"Önemli olan çocukların kalbine ne koyduğumuzdur."** böyle diyordu, rahmetli Erbakan Hoca.

Biz son yüz yılda kurduğumuz batıcı eğitim sistemiyle 1949'da Fulbright'la ABD başta olmak üzere batıya esir ettiğimiz ve AB ile esaretini pekiştirdiğimiz eğitim sistemiyle, bu sisteme uygun hazırlanmış müfredatlar ve müfredatların çizdiği yol haritasına uygun ders kitaplarımız ile çocuklarımızın zihnini bir sürü teferruatla doldururken kalplerini boş bırakmayı marifet saydık. Sonuçta düşünmeyen, üretmeyi ve keşfetmeyi zahmet sayan; taklitçi, tüketici cep telefonu ve

sosyal medya denen dehlizde kaybolmuş gençlik kaldı elimizde.

Şimdi budurum keşfedilmiş ve kurtuluş için müfredat değişikliği ile başlayan bir çalışmanın varlığı hissettirilmeye çalışılmaktadır. Fakat yapılan çalışmalara baktığımızda pek iç açıcı sonuç görmek mümkün olmamaktadır. Yapılan çalışmalar ilmîliği ispatlanmamış ve yüzyıldır teoriden öteye geçmemiş bir konu müfredattan çıkartılmış, çıkartılmamış, din kültürü müfredatına cihad kavramı konmuş konmamış gibi sığ tartışmalara indirgenmekte, sonuca bakılmamaktadır. Evet, müfredat çalışmalarında bazı şeyler çıkartılmış, bazı eklemeler yapılmıştır. Fakat asıl değişmesi gereken batıcı bakış açısı, batı zihniyeti değişmemiştir. Yani rengi Anadolu zihniyeti batılı insan yetiştirme zihniyeti aynen durmaktadır.

Anadolu insanının kendi ruh kökünden koparılmış, kendi inanç, ahlak ve kültür değerlerinden güç almayan, batıcı zihniyette bir eğitim sistemi değişmediği sürece ne değişirse değişsin sonuçta hiçbir şey değişmiş olmayacaktır.

Olması gereken ise; yönümüzü batıcı bakış açısından ve batıyı rehber kabul etmekten kurtulmak, kendi geçmişimizde bizi bir zamanlar dünyanın lideri yapan inanç, kültür ve ahlak değerlerimizi temel alan bir yapıya dönmektedir. İnancından, tarihinden, ahlak ve kültür değerlerinden güç alarak ileriye bakan gençliği yetiştirecek bir eğitim sistemi kurmaktadır.

Aklını ve zihnini kiraya vermemiş, milli duruş ve milli görüş sahibi, batıyı kutsayan değil kendi inanç, ahlak ve kültürünü önemseyen gençler yetiştirmek azim ve gayretiyle yeni bir eğitim yılına heyecan ve besmeleyle başlayalım.

Yeni öğretim yılımızın tüm öğretmen, eğitim çalışanları, öğrencilerimiz ve milletimiz için hayırlara vesile olması temennisi ile.

Selam ve dua ile.

İsmail Hakkı AKKİRAZ / Eğitimci-Yazar

ŞEYTAN NASIL BİR EĞİTİM İSTİYOR?

Bismillahirrahmanirrahim

Alemlerin Rabbi, Rahman ve Rahim olan Allah (c.c)'a hamd ederim. Salât ve selâm, peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v)'ya, âline ve sahabelerine olsun.

Şeytan, insanın derin düşmanıdır. Ve bu düşman, insanın kendisi gibi kâfir, müşrik münafık, fasık ve facir olmasını ister. Şeytanın insana olan düşmanlığının sebebi, Allah Teâlâ'nın Hz. Âdem'e secde etmesini emretmesidir. BAKARA 34: "Hani biz o zaman da meleklerle (ve cinlere): Âdem'e secde edin, demiştik. Onlar da hemen secde ettiler. Yalnız İblis dayattı, kibrine yediremedi, inkârcılardan oldu." Şeytanı bu emre isyan ettiren ise, kibri ve benliğidir. Şeytan, kendi yaratılışı-

nı Âdem'in yaratılışından üstün görmüştür. ARAF 12: "Allah buyurdu: Ben sana emretmişken seni secde etmekten alıkoyan nedir? (İblis): Ben ondan daha üstünüm. Çünkü beni ateşten yarat-tın, onu çamurdan yarattın, dedi." Şeytan, batıl mantık sebebiyle secde etmekten kaçınmıştır. Toprakta yaratılan kabın içindeki cevheri görememiştir. Şeytanın kâfir olması, Allah'ın emrini, kendisine yapılmış bir haksızlık, kendi itirazını da bu haksızlığa karşısı yapılmış bir savunma olarak görmesindendir. ARAF 16: "İblis dedi ki: Öyle ise beni azdırmama karşılık, yemin ederim ki ben de insanları saptırmak için senin müstakim olan (İslam) yolunun üstüne oturacağım." Şeytan burada "beni azdırmama karşılık" sözü ile Allah Teâlâ'yı suçluyor. Ancak intikamı insandan, yani sebepten alma yoluna gidiyor. Şeytan, kıya-

mete kadar yaşayacak ve devamlı olarak Allah'ın kullarını doğru yoldan çıkarmak için çalışacaktır.

ŞEYTAN VE İFSAT

Şeytanın insanı saptırmak için kullandığı yöntem “kötülükleri güzel gösterme” yöntemidir.

Şeytan, insanı “din ve düzen” olarak İslam yolundan ve selim fitrattan ancak, aldatmak ve İslam'ı çarpık göstermek yolu ile uzaklaştırmaya çalışmaktadır. İnsanı gurura, hayale, çirkinliği güzel görmeye sevk eden şeytan, iç dengeleri alt üst eder ve gerçeğin çehresini değiştirir. İnsanın doğruyu yanlıştan, iyiyi kötüden, güzeli çirkinden, faydalıyı zararlıdan, adaleti zulümden ayıramaması ve hakkı batıla karıştırmaması böyle başlar. Şeytanın kullandığı en büyük silâh, insanı gurura sevk etmektir. Gururun esas anlamı, aldanmak ve bu aldanışla eşya ve olayları çarpık görmektir. Şeytanın ifsat etmede elde ettiği başarı, kendi gücünden değil insanın zaaflarını insanın aleyhine kullanmasından kaynaklanmaktadır. NİSA 120: “Şeytan insanlara vaatlerde bulunur ve onları kuruntulara sürükler. Ve şeytan insanlara gurdan, aldanmadan başka bir şey vaat etmez.” Bir başka ayette ise şöyle bildirilmiştir. İSRA 64: “İnsanlardan güç yetirdiklerini sesinle (çağrı ve vesveseyle) sarsıntıya uğrat, atlı ve yaya bütün ordunla onların üstüne yaygarayı kopar, mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara çeşitli vaatlerde bulun. Şeytan, insanlara aldatmadan başka bir şey vaat etmez.” Şeytan ve insandan olan şeytanlar, bütün iletişim vasıtalarını kullanarak toplumu bozmaya çalışırlar. Arabalarıyla, uçaklarıyla, gemileriyle, uyduları ile her türlü askeri ve ekonomik güçleriyle Müslümanlar üzerine gelmek ve onları batıl yollara çekmek isterler. Allah'a baş kaldıran inkârcı Yahudi ve Hristiyanların kurdukları zulüm düzenini korumak için mallarını harcatarak, mallarına ortak olurlar. Nesillerini maneviyatsız, liberal, ateist ve materyalist yetiştirerek, çocuklarına ortak olurlar. Şeytanın aldatarak saptırma ve ifsat etme vasfı başka bir ayette şöyle dile getirilmiştir. ARAF 19-22: “Ey Âdem, sen ve eşin cennette yerleşip dilediğiniz şeyleri yiyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın. Sonra zalimlerden olursunuz. Derken şeytan, kendilerinden gizlenmiş olan avret yerlerini onlara açmak için kendilerine vesvese verdi ve dedi ki: Rabbiniz size bu ağacı ancak, melek olmayasınız, ya da (cennette) ebedi kalacaklardan olmayasınız

Şeytan, insanın derin düşmanıdır. Bu düşman, insanın kendisi gibi kafir, müşrik, münafık, fasık ve facir olmasını ister.

Şeytanın kafir olması, Allah'ın emrini, kendisine yapılmış bir haksızlık, kendi itirazını da bu haksızlığa karşı yapılmış bir savunma olarak görme-sindendir.

Şeytan, insanı “din ve düzen” olarak İslam yolundan ve selim fitrattan ancak, aldatmak ve İslam'ı çarpık göstermek yolu ile uzaklaştırmaya çalışmaktadır.

Şeytanın kullandığı en büyük silah, insanı gurura sevk etmektir.

Şeytan, her türlü aşırılığı, şehvetleri, haramlar ile gidermeyi emreder.

nız diye yasakladı. Ve gerçekten ben size öğüt verenlerdenim diye yemin de etti. Böylece onları hile ile aldattı. Ağacın meyvesini tattıklarında ayıp yerleri kendilerine göründü. Ve cennet yapraklarından üzerlerini örtmeye başladılar. Rableri onlara: Ben size o ağacı yasaklamadım mı ve şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi? diye seslendi.” Burada Şeytan, Âdem ve eşini hile kullanarak ve zaaflarından istifade ederek aldatmıştır. Şeytan, insanı Allah yolunda infak etmekten fakirlikle korkutarak caydırır. Batıl gayeler için harcamayı, saçıp savurmayı, israfı telkin eder. Aynı şekilde şeytan her türlü aşırılığı, şehvetleri haramlar ile gidermeyi emreder. Şeytanın ifsat için kullandığı araçlardan birisi de faizdir. Şeytan, faizi kullanarak insanı, Allah ve Resulüne savaş açmış bir zavallı haline getirmiş oluyor.

ŞEYTAN VE EĞİTİM

Allah, Hz. Âdem'i eşrefi mahlûkat olarak yaratmış, ona bütün esmayı, yani ilimlerin bütün mefhumlarını öğretmiş, onu yeryüzüne halife tayin etmiştir. Şeytan bunu görünce kıskandı ve secde etmedi. Şeytan, Allah'ın Hz. Âdem'e ikram ettiği

yeryüzündeki ‘halifelik’ görevini anlamadı. Aynı zamanda Allah’ın gelecek zamanlara ait planlarını da göremeyip, kör nefsinin arzusuna uydu ve isyan etti. Kim, nefsinin arzularına hiç bir sınır tanımadan uyarsa, onda şeytan ahlâkı var demektir. Kendini mal, yüz güzelliği, makam, ırk, soy, sınıf veya ülke olarak üstün görenlerin mantığı şeytan mantığıdır. İlahi hükümleri, kendi nefesine ve aklına göre değerlendirip mantığına ters gelen bir hükmü reddeden bir akılcılık, ırkçılığın da temelidir. Bu akılcılık, şeytana Allah’ın huzurundan kovulma, rahmetinden ümit kesme ve kıyamete kadar Allah’ın lanetini hak etme dışında hiçbir şey kazandırmamıştır. Çünkü o, maddenin ötesindeki manayı görememiştir. Şeytan, kıyamete kadar kendisini meşgul edecek hedef olarak, insanlara kötülükleri güzel gösterme ve sapıklığa düşürme hedefini seçmiştir. Ve şeytan, bu hedefe ulaşmak için en önemli silah olarak **materyalist eğitimi** seçmiştir ve bu eğitimin temel dersi de felsefedir.

Bu eğitim, insanlara Allah’ı ve yaratılışı unutturan bir eğitimidir. Şeytanın benimsediği eğitimin öne çıkan özellikleri ise şunlardır. **1. Vesvesecidir:** Bu eğitimden geçen herkes şüpheli olurlar ve sabit bir inanca sahip olamaz. **2. Günahları teşvik eder:** Bu eğitimden geçen herkes isyankâr olarak yetişir. Helal nedir, haram nedir bilmezler. Ha-

ramlar ile yaşamayı modernlik ve çağdaşlık olarak okurlar. **3. Dünyacıdır:** Bu eğitimden geçen nesiller, hayatı sadece dünya hayatından ibaret sayarlar. Bu eğitim, Allah’ı unutturur ve hükümlerini yok saydırır, emir ve yasaklarını dikkate almaz, nefisleri ilah edindirir, cennetten ve cehennemden bahsetmez. **4. Bireycidir:** Cimriliği ve aç gözlülüğü teşvik eder. Maldan ve dünyalıklardan başka bir kutsal tanımayan, doymak bilmez nesiller yetiştirir. **5. Kin ve nefreti, düşmanlığı esas alır:** Bu eğitim, kavgacı, savaştan yana, bencil, maneviyatsız nesiller yetiştirir. **6. İnkârcıdır:** Manevi olanı reddeder. Görülmeyen hiçbir şeye itibar etmez. **7. İşbirlikçidir:** Bu eğitim ikiyüzlü bir eğitimidir. Bazen hak görünen unsurlar içerebilir ancak bunu hedeflediği sapkınlık için önerir. **8. Yalanı esas alır:** Kullandığı bütün araçlar yalandır. Sunduğu bilgiler yalandır. Vaat ettiği hedefler yalandır. Önerdiği modellerin tamamı sahtedir. **9. Yapıcı değil yıkıcıdır:** Nesillerin dünyalarını kurtaralım derken, maneviyatlarını yıkmayı hedefler.

Allah’ın kullarını şeytanın esiri ve kölesi olarak yetiştirir. Şeytanın kurguladığı bu **ifsatçı eğitimi** bugün **ABD, AB ve İsrail’in** birlikte temsil ettiği ırkçı ve inkârcı dünya temsil etmekte ve yürütmektedir.

ŞEYTAN EĞİTİMİNİN KAZANIMLARI

Şeytan insana **kötülüklerin** eğitimi verir ve insanlara, özellikle Müslümanlara daha çok sağdan yaklaşırlar, muhafazakârlık diye içi boşaltılmış bir din anlayışının da eğitimini yapar. İnsanlara önlemindeki ölümü ve ölümden sonra gelen ahiret hayatını unutturur, boş hayaller peşinde koşturmayla çaba gösterir. İnsana soldan yaklaşarak, küfrü, şirki, nifak ve isyanı zararsız göstermeye çalışır. İçkiyi, kumarı, faizi, uyuşturucuyu, zinayı, hak yemeyi, çılgınca eğlenmeyi, hayatın gayesi olarak sunar. Akla gelmedik şeytani vasıtalarla, hile ve tuzaklarla insanları Allah yolundan uzaklaştırmak için gayret eder. Şeytan ve adamlarının eğitim ile sağlamak istedikleri kazanımlar ise şunlardır. İnançsızlık, ahlaki bozukluk, ümitsizlik, şımarıklık, kendini beğenmişlik, bencillik, azgınlık, zalimlik, nankörlük, serserilik, cimrilik, açgözlülük, facirlik, fasıklık, şekilcilik, kararsızlık, cahillik, münafıklık, yalancılık, sabırsızlık, isyankârlık, haddi aşmak, mala düşkünlük ve dünyaya dört elle sarılmak... Bütün bu kazanımlar şeytan ve adamlarının yaptığı eğitimin hedefidir ki insanlar bu kazanımlar ile Allah'ın yolundan uzaklaşsın, şeytan ve adamlarının yolunun yolcusu olsunlar. Ve böylelikle, tıpkı onlar gibi ilahi gazaba müstahak olup onlarla birlikte cehennemi doldurmuş olsunlar. Şeytan ve adamları, elde ettikleri bu neticeden dolayı kendilerini Allah'a karşı zafer kazanmış sayacaklardır.

OYUNA GELMEMEK

Şeytan ve adamları insan için tuzaklar kurup planlar yaparak yolunu vurmaya çalışıyorlar.

İnsanın dünya hayatı bir imtihandır. Ya **"din ve düzen"** olarak İslam yolunda yürüyecek, bütün insanlığın saadeti için razı olunan işler yaparak ilahi rızaya nail olan bir kul olacaktır. Ya da şeytan ve adamlarının **"din ve düzen"** olarak önerdikleri şer yolunda yürüyerek ilahi gazaba müstahak kimseler olacaktır. Şeytan ve adamlarının faaliyetleri imtihan olmanın bir gereğidir. Sıkıntı, meşakkat olmadan imtihan olmaz. Dünya imtihanımız aynı zamanda bir **hak-batıl** mücadelesi imtihanıdır. **Hak-batıl** mücadelesi imtihanını kazanmak, şeytan ve adamlarının oyunlarına ve çelmelerine karşı mücadele vermektir. NİSA 76: **"İman edenler, Allah yolunda savaşırlar, inanmayanlar ise tâğut (batıl gayeler ve şeytan) yolunda savaşırlar. O halde şeytanın adamları-**

Şu an verilen eğitim, insanlara Allah'ı ve yaratılışı unutturan bir eğitimidir. Allahın kullarını şeytanın esiri ve kölesi olarak yetiştirir.

Şeytanın kurguladığı bu ifsatçı eğitim bugün ABD, AB ve İsrail'in birlikte temsil ettiği ırkçı ve inkarcı dünya temsil etmekte ve yürütmektedir.

Şeytan özellikle müslümanlara kötülüklerin eğitimini verir ve içi boşaltılmış bir din anlayışı öğretir.

na karşı savaşın; şüphe yok ki şeytanın kurduğu düzen çok zayıftır." Şu gerçeği unutmamalıyız ki **"din ve düzen"** olarak insanlığın tek kurtuluş yolu İslam'dır. İslam ile insanın arasına örülmüş duvarları kaldırmak, insanı İslam ile buluşturmak, **şuurlu Müslüman topluluğun** görevidir.

İslam ile insanın arasına örülmüş duvarlardan birisi **Avrupa Birliği**dir. Diğer **ABD ve İsrail**'dir. Diğer **batı ahlakı**dır. Diğer **materyalist eğitim**dir. Diğer **faizci kapitalist** nizamdır. Diğer **ırkçı emperyalizmin** kurduğu **yeni dünya düzeni**dir. Bu duvarların tamamı şeytan ve adamları tarafından örülmüştür. Bu duvarlar mutlaka etkisiz hale getirilmelidir. Yerine **"İslam Birliği ve Yeni Bir Saadet Dünyası"** kurulmalıdır. Faizci kapitalist sömürü düzeni yerine **"Adil Düzene"** geçilmelidir. Materyalist eğitim yerine **"maneviyatçı eğitim"** benimsenmelidir. Eğitimde **Yunan bilgisi** yerine **Kur'an ve Sünnet** bilgisi esas alınmalıdır. **ABD ve İsrail stratejik** ortaklığına dayanan **işbirlikçi dış politika** yerine, İslam kardeşliğini esas alan **"şahsiyetli dış politika"** uygulamalarına geçilmelidir. Bu kendiliğinden olmaz. Bunun derdini taşıyan inanan insanlar 1969 yılında Milli Görüş harekâtını başlatmıştır. **Milli Görüş** 45 yıldır şeytan ve adamları tarafından **İslam ile insan** arasına örülmüş yukarıda sayılan bütün duvarları etkisiz hale getirmenin mücadelesini vermektedir. Ve etkisiz hale getirilecek bu duvarların yerine yine yukarıda sayılan müspet kuruluşları kurmanın azmi ve kararlılığı içinde olmuştur. Milli Görüş ümmetin ve insanlığın derdiyle ilgilenen tek harekettir.

Aydın KAROĞLU / Eğitimci

TIFIL KARANTİNADA

Karantinaya alınan çocuklarımızı fitrata uygun eğitimle yeniden buluşturma zamanı geldi de geçiyor. Daha düne kadar mutlu, huzurlu insanlar ülkesi iken ülkemiz, Batı eğitim sistemi ile ne yazık ki yaşanılmaz bir coğrafyaya dönüşüverdi.

Batının kendini yok etme serüvenini hiçe sayarak, aynı akıbeti bir gelişmişlik karinesi olarak gören cahiller topluluğuna dönüşüverdik. Aşksız, sevgisiz, edep ve hayâ yoksunu insan sürüsüne dönüşüverdik çarçabucak.

Oysa dün böyle miydi bu coğrafya! Ekmeğini, işini, aşını ve sevgisini paylaşır, paradan üstün değerlerin olduğunun farkında yaşardı hayatı, sade ve gösterişsiz. Aşk ve sevgi ile yaratılanı sever yaratan için, yaratılanı hoş görür yaratan aşkına.

Çocuk, hayatı öğrenirken sevgiyle büyüdü, bü-

yüklerinin yanında edeple... Bugün kreşlerde, anaokulunda ilgisiz ve sevgisizliğe mahkûm, karantinada. Bu masumların günahı neydi ki bu cezaya çarptırıldılar karantinada?

Akran öğrenmesi tamam, ya usta çırak eğitimi, hayat ustası büyükler, sevgiyle dolu nineler-dedeler... Neden onları hayattan çektik aldık, yerine üç-beş kâğıda indirgenmiş işin kölelerine teslim ediverdik küçücük yürekleriyle kocaman hayatları, böyle bir eğitim karantinaya almak değil de nedir?

Eğitimde ailenin çok önemli bir paydaş olduğu nice zaman sonra anlaşıldı, ardından aile eğitiminin önemi üzerinde duruldu, duruluyor.

Çözüm çocuk eğitimini dört duvar arasına sıkıştırmak değil, eğitimi dünya ölçeğinde hür ve sevgiyle yaşayabilmektir.

Yeryüzü bir okul anlayışıyla hür ve sevgi atmos-

ferinde yetişen kişi ancak edep ve hayâ abidesi, sorumluluk sahibi mutlu bir insan olabilir. Böyle insanların oluşturduğu toplum ise mutluluklar ülkesi.

İlmin zekâtı öğretmektir. Öyle ise herkes bildiğini aktaracak, iyi şeyleri aktaracak, böylece cimrilikten de kurtulacak. Bizim inancımız bunu gerektirirken nasıl olur da eğitimi dört duvar arasına gömeriz.

Eğitim seferberliği şart, yediden yetmiş yediye herkes eğitime. Ya âlim, ya ilim öğrenen, ya dinleyen veya bunları seven ol! Sakın beşincisi olma, yoksa helâk olursun.

Dünya eğitimi de karantinada. Karantinadan normal hale gelmesi de pek kolay olmayacak gibi. Çünkü kurtarmaya çalışan da batı mikrobu taşıyor, en azından taşıyıcı.

Kolay değil, ama imkânsız da değil. Zor, ama zaferler kolay başarılmıyor. Dünyayı eğitim kurtaracak... Bu tartışmasız kabul edilen bir gerçektir. Eğitimi kim kurtaracak, işte temel problem budur.

Hani fıkrada belirtildiği gibi: Temel ringe çıkmış, karşısında dünya şampiyonu boksör, vurdu mu yere seriyor. Hakem sayıyor; 1, 2, 3... Antrenör öbür taraftan sesleniyor; Temel kalk, sen onu yenersin. Temel cevap veriyor: Yenerum, ben de biliyorum, ama ayağa tikilemeyirim! Şimdi Temelin hesabı, eğitim dünyayı kurtaracak, ama eğitimi kim ayağa kaldıracak?

Batının fitrattan yoksun, insanı eşyalaştıran ve köleleştiren eğitimi insana mutluluk, topluma huzur getirmedikleri gibi dünyayı da yaşanamaz bir hale getirdi. Dünya ağlıyor, insanlık kan kaybediyor.

Yeni bir dünya kurmadan, yeni bir eğitim sistemi kurmadan, barış ve mutluluk hayalden de öte...

Yeni bir eğitim sistemi; fitrata uygun, kasaya ve keseye uygun. Hepsi bu... İş biz zorlaştırıyoruz. Her şey böyle... Doğal mecrasından çıkarılan her şey probleme dönüşüyor.

İnsana yaratılıştan verilen rollere uygun fitri bir eğitim. Önce ahlak ve maneviyat eksenli eğitim. Edebi, eşyadan önce öğretecek bir eğitim. Sevgiyi, saygıyı bir sayısal değer olarak değil, insanın bir parçası olarak görecektir bir eğitim. İnsanları kate-

Daha düne kadar mutlu, huzurlu insanlar ülkesi olan ülkemiz Batı eğitim sistemi ile yaşanılmaz bir coğrafyaya dönüştü.

Karantinadan kurtulmak için bu eğitimden vazgeçip, ıslah eden eğitim sistemine geçeceğiz. Haktan yana olacağız hakkı öğreteceğiz.

gorize etmeyen, her kese, her kesime, her kimseye, her zaman eğitim, gerçek bir eğitimidir.

Yüksek katlar, gösterişli hayatlar eğitim binalarımıza da sirayet etti. Binalar yükselirken, insan küçeleşiyor; hiçbir derinliği olmayan boyutsuz bir nesil yetişiyor.

Adeta hayattan koparılmış mekânlarda karantinaya alınmış gibi bilgi bombardımanına tutulmuş, korunmasız ve sevgisiz bir atmosferdir sunduğumuz eğitim adına. Söyler misiniz, hangi öğretmen bir anneannenin sevgisiyle dokunabilir bir çocuğa ve hangi kantinde satılabilir bir babaannenin pişirdiği muhteşem bir kek? Sahi kantinlerde, poşetli ve hijyenik sevgi de satılıyor mu, merdiven altı üretim gıdalarına gösterilen hassasiyet kadar hassas ve özenli?

Sahi minik bir çocuğun, anne sınıfta kedi besleyebilir miyim? Sorusuna, geçiştirme cevapların dışında inanarak ve isteyerek bir cevabı var mı eğitim sistemimizin? Akıllı tahtalarımız var, ama aklımız başımızda hareket etmiyor gibiyiz!

Karantinadan kurtulmak için, ifsat eden eğitimden vaz geçeceğiz, ıslah eden eğitim yapacağız. Hak'tan yana olacağız Hakk'ı öğreteceğiz, örnek olacağız, niyetimiz halis olacak, sadece karşılığını Allah'tan bekleyeceğiz, fedakâr olacağız, sabırlı olacağız, azimli olacağız, vaz geçmeyeceğiz üstün gayret göstereceğiz.

Bir kelamı kibarda söylenildiği gibi **"İki el bir baş içindir."** Gelin başımızı iki elimiz arasına alalım, düşünelim. Düşün, sen de düşün kardeşim. Düşün! Karantinadan kurtulmak ve kurtarmak için ver kararını. Düşünürsen yarın iyi olacak, ves-selam.

Tercüme: İbrahim PÜR / Gazi Ün. İngilizce Okutmanı

Tasniya SULTANA

ABD, Maryland, Loyola Üniversitesi,
Yüksek Lisans Öğrencisi

İddia: Bunlar benim mevcut eğitim sistemi ile alakalı olarak kendi deneyimlerime ve gözlemlerime dayanan kendi bakış açım ve fikirlerimdir. Kendi öğrencileri için en iyi eğitim biçimini sağlamak için durmak bilmeden çalışan tüm öğretmenlerime ve yöneticilerime saygılarımı ve hayranlıklarımı ifade ediyorum. Bunu söyledikten sonra, İslami eğitime farklı bir yaklaşıma inanıyorum ve bu yazı da benim bu görüşümü özetlemektedir.

BENİM İSLAMİ MONTESSORİ OKULU HAYALİM

Yakınlarda virtualmosque.com sitesinde Lobna Mulla tarafından yazılan “İslami Okullara İkinci bir Bakış” başlıklı bir yazı okudum. Makaleyi okudukça birçok noktanın ve düşüncenin benim düşüncelerimle örtüştüğünü gördüm. Maalesef, söz konusu İslami okullar ve İslami eğitim olduğunda, birçok insan bunu olumsuz algılamaktadır. İtiraf etmeliyim ki ben de bu kişilerden biriyim.

İslami olarak kuralların sıkı olduğu bir evde yetişen ve bir öğrenci ve öğretmen olarak İslami

okullarda çok fazla kötü tecrübeye sahip olan bir kişi olarak ben İslami okullara ve İslami eğitime olan inancımı bir noktada kaybetmişim. Kocama ve yakın çevremdeki arkadaşlarıma da çocuklarımı İslami okullara göndermek yerine kamu okullarına göndermeyi tercih edeceğimi ifade ettim.

Ancak bu fikrimden geri adım attım ve İslami eğitimden ve okullarından kaçmanın bir çözüm olmayacağını fark ettim. Camilere ve İslami okullara müdavimliğim ve katılımın son derece düşük olması beni kaygılandırıyordu. Gittikçe artan sayıda genç ve Müslüman ailenin İslami eğitimden uzak kaldığı görülüyordu. Bunun yerine, benim de çalıştığım ve en iyi alternatiftir diyemeyeceğim devlet okullarına gitmeyi tercih ediyorlardı.

Bu nedenle, İslami eğitim algımızı değiştirmemiz gerekmektedir. Mulla kardeşimin de makalesinde ifade ettiği gibi, İslami okullar kendilerini daha cazip ve rekabetçi yapacak adımlar atmış ve hala da atmaktadır. Kendi makalesinde saydığı girişimlerden birisi de birçok İslami okulun, düzgün bir eğitim almış ve gerekli belgelere sahip yöneticiler ve öğretmenler tarafından işletildiğidir. Bu kişiler aynı zamanda okulların devlet tarafından tanınması için gerekli olan kapsamlı denetleme ve değerlendirme prosedürlerine de sahiptir. Bu da göstermektedir ki, İslami okullar çıtayı yükseltmekte ve kendi okulları için gerekli akreditasyonu ve standartları yakalamaya çalışmaktadır.

İslami okullarda nitelikli öğretmen ve yönetici çalıştırma için bir dönüşüm gayreti olduğunu bilmeme rağmen, bu yeterli değildir. İslami eğitime onu nasıl öğreteceğimize dair yaklaşımımızda da bir değişikliğin olması gerekiyor. Geleneksel eğitim sistemleri Matematik, Fen, Tarih ve Dil gibi değişik kavramları öğretmek için ders kitapları, alıştırtma kitapları ve çalışma kitapları vermektedir. Çocuklar için çok az sayıda uygulamalı deneyim bulunmaktadır. Kendi tecrübemden de biliyorum ki, İslami okullar, İslami konuları çocuklara öğretmek için ders ve çalışma kitaplarını kullanarak öğretmeye çalışmaktadır.

Üzülerek söylemem gerekir ki, bu sisteme katılmıyorum. Çocukların hem laik konuları hem de İslami konuları öğrenme konusunda heyecan duyması ve hırslı olmaları için sınıfta onlara somut materyaller ve deneyimler sunmamız gerekir. İşte benim hayalimin de canlandığı nokta tam

Montessori sınıfı, çocuğun hayatında uygulayabileceği etkinliklere odaklanan bir sınıftır.

Montessori sınıfı çocuklara kendi yaşamlarından uygulamalı konuları tecrübe etme fırsatı vermektedir. Müslüman bir çocuk için abdest ve namaz hayatın uygulamalı yönüdür.

burasıdır. Allah'ın izniyle, İslami eğitimin tabiatını değiştirmek istiyorum. İnsanların İslami okullar ve genel olarak da eğitimle ilgili olumlu fikirlerle sahip olmasını istiyorum. Bunun için de, gerçekten Montessori Eğitiminin İslami eğitimde iyi bir sinerji oluşturacağına can-ı gönülden inanıyorum.

Montessori Eğitimiyle ilgili biraz bilgi vermek gerekirse, bu sistem Maria Montessori tarafından kurulmuştur. Onun eğitim konusundaki görüşü çocuğun gelişim hızına göre bir eğitim sistemi oluşturmaktır. Yıllarca farklı ülkelerde çocukları gözlemlemiş ve bu gözlemleri sayesinde eğitim için birçok önerilerde bulunmuştur.

Bunlardan bir tanesi bir Montessori sınıfının geleneksel sınıftan çok farklı bir görünümünün olmasıdır. Montessori okulunda not sistemi yoktur. Öğrenciler daha ziyade yaş düzeylerine göre gruplandırılırlar: minikler sınıfı 0-3 yaş çocuklardan, küçükler sınıfı 3-6 yaş çocuklardan ve ilkökul düzeyi grubu ise 6-12 yaş çocuklardan oluşmaktadır.

Ayrıca, öğretmen sınıfın önünde büyük gruplara ders anlatmak yerine, derslerini küçük gruplara ya da bireylere vermektedir. Çocukların kendi çalışmalarını günlük olarak kendilerinin seçmesine izin verilir. Ayrıca öğretmen çocuğun bu dersi alması için hazır olana kadar ona ders vermez. Montessori eğitimi ile ilgili daha fazla bilgi edinmek ve geleneksel eğitim sisteminden ne kadar farklı olduğunu görmek için aşağıdaki linki ziyaret edebilirsiniz.

<https://www.youtube.com/watch?v=GcgN0IEh5IA&feature=youtube>

Hali hazırda, ben Maryland, Loyola Üniversitesi

tesindeki Washington Montessori Enstitüsünde, İlkokul Montessori Eğitimi alanında yüksek lisansımı yapıyorum. Montessori teorileri ve prensiplerini öğrendikçe, bu eğitimin İslami çalışmalara uyarlanabileceği konusundaki fikrim daha da pekişti. Abdest alma, başörtüsü bağlama, namaz, hafızlık gibi konular Montessori prensipleriyle öğretilir. Bu nedenle benim amacım ve görüşüm de minikler grubundan ilkököl grubuna kadar Montessori yöntemlerini kullanarak İslami çalışmalarını kapsayan bir program hazırlamaktır.

Bunun nasıl olacağı konusunda bir örnek vermek gerekirse, fikirlerimi aşağıdaki gibi ortaya koyacağım. Örneğin, İslami okullarda abdest konusu daha çok teorik olarak öğretilir. Genelde bu konuda bir kitaba başvururuz, abdest alan çocuk resimlerini kullanırız ve bu süreci böyle tamamlarız. Abdest almak için banyoya gittiğimizde, görüyoruz ki, bir kere lavabolar çocukların bu görevi yerine getirebilmeleri için uygun değildir. Çocuklar abdest almak için ayaklarını yukarıya kaldırmamakta, musluğu açamamaktadır. Bu yüzden benim bu konudaki düşüncelerimden birisi çocuklar için sınıfa abdest alabilecekleri bir yer inşa etmektir. Burada kova, maşrapa ve düz bir banyo zemini olacaktır.

Montessori sınıfı, çocuğun hayatında uygulayabileceği etkilere odaklanan bir sınıftır. Örneğin, Montessori eğitiminde öğretmenler çocuklara masanın nasıl temizleneceğini, ellerini nasıl yıkayacaklarını, dişlerini nasıl fırçalayacaklarını, yerleri

nasıl paspaslayacaklarını ve daha birçok uygulamalı yaşam etkinliklerini öğretmektedir. Çocuklar bu işleri yaparken zevk alırlar, çünkü kendi anne babalarını da bu tür faaliyetleri yaparken izlemektedirler. Bu yüzden onları taklit etmeleri çok da zor olmayacaktır. Ancak şunu da göz önünde bulundurmak gerekir ki, Montessori eğitimi aynı zamanda matematik, fen ve okuma gibi dersleri de öğretmektedir.

Ancak bu konunun en güzel tarafı şudur ki, Montessori sınıfı çocuklara kendi yaşamlarından uygulamalı konuları tecrübe etme fırsatı vermektedir. Müslüman bir çocuk için abdest ve namaz hayatın uygulamalı yönüdür. Bu yüzden, neden bu gibi konuları da kendi sınıfımız ve okulumuzun programına bir der ve çocukların keyif alacakları bir etkinlik olarak dahil etmeyelim? Ben kendi ders planımı aşağıdaki linkte çıkardım.

<http://www.tasniyasultana.com/islamic-montessori-school-dream/teaching-wudu-to-children>.

Bu plan benim İslami Montessori Okulun için düşündüğüm birçok fikirden sadece bir tanesidir. Kız kardeşim Mulla'nın da makalesinde ifade ettiği gibi Amerika'da İslami eğitim çitasını yükseltmek için büyük bir değişim imkanı bulunmaktadır. Ben de İslami Montessori Okulları düşüncemle standardın altında bulunan İslami okulları, İslam Ümmeti tarafından aranan yüksek düzeyli okullara yükseltilebileceğimi düşünüyorum. İnşallah.

Virtual Mosque sitesinden alınmıştır.

GELECEK BUGÜNDEN PLANLANIR

Çocuğunuzu geleceğe
hazırlamanın en iyi yolu
ona **iyi bir eğitim** vermektir

- Uzman Öğretmen Kadrosu
- Nitelikli Akademik Eğitim
- Yabancı Dil Öğretiminde Özel Uygulamalar
- Yabancı Dil Ağırlıklı Ortaokul
- Çift Yabancı Dil Eğitimi
- Veli ve Öğrenci Merkezli Yaklaşım
- Teknolojik İmkanlar 3D, Akıllı Tahta İle Eğitim

- Sınavlara Hazırlık Programları
- Kazanım Odaklı TEOG Çalışmaları
- Hedef Odaklı YGS-LYS Çalışmaları
- Kuran-ı Kerim ve Değerler Eğitimi Çalışmaları
- Klüp ve Proje Çalışmaları
- Drama ve Halk Oyunları Eğitimi
- Zengin Sosyal ve Sportif Aktiviteler

- Güvenli Kampüs ve Okul Ortamı
- Kapalı Spor Salonu
- Modern Konferans Salonu
- Rahat ve Kolay Ulaşım
- Temiz ve Hijyenik Ortam
- 20 Kişilik Sınıflar
- Yaş Gruplarına Göre Ayrılmış Bahçeler

ANASINIFI

ILKOKUL

ORTAOKUL

ANADOLU LİSESİ

SAĞLIK MESLEK LİSESİ

BURSA / NİLÜFER KAMPÜSÜ

BEŞEVLER MH. BÜYÜK SK. NO: 15 - NİLÜFER / BURSA

0553 75 23247

İSTANBUL / KURTKÖY KAMPÜSÜ

ÇAMLIK MH. AVUKATLAR SOKAK NO:3 KURTKÖY - PENDİK / İSTANBUL

0216 646 04 04

KOCAELİ / KURUÇEŞME KAMPÜSÜ

FATİH MH. CUMHURİYET CD. 31. SK. NO:12 KURUÇEŞME - İZMİT / KOCAELİ

0262 226 23 13

Fatma TUNCER / Yazar

ÇAĞIN HASTALIĞI YALNIZLAŞMA

Günümüzde küresel yaşam biçimi bireyi ve bireyin tüketim yönünü ön planda tuttuğundan, fertler hem bireysel hem de toplumsal yalnızlığı duçar oluyor. Kafeteryalarda, caddelerde umursamaz bir tavır takınan gençlerimizle oturup sohbet ettiğinizde, onların iç dünyalarında çöreklenen yalnızlık ve boşluk duygusunu bütün yoğunluğu ile hissedebiliyorsunuz. Bu çocuklar aile ve arkadaş bağlarından kopuk, sevgiye açlar ve geleceğe dair hedefler koyabilme noktasında yetersizler. Çünkü sevgi noktasında beslenebilecekleri bir aile ve arkadaş ortamından mahrumlar. O yüzden kendi türler ile iletişim kuracakları yerde sosyal medya ile hemhal oluyorlar. Bu durum onların yalnızlaşmalarına ve kendilerine yabancılaşmalarına neden oluyor.

Paylaşım ve iletişim değerleri tam anlamıyla çoğulculuğu gerektirir. Günümüzde insanlar bedenlen birbirlere çok yakınlar ancak duygusal anlamda aralarında mesafeler var. Bu durum ne yazık ki, patolojik bir yalnızlığa ve ruhsal sorunlara davetiye çıkarıyor.

İnsanın bazı mahrumiyet duyguları vardır ki, yalnızlaşma bu duyguların başında gelir. Ancak kişinin Allah'la baş başa kalma ve nefsi muhasebe etme ihtiyacından doğan yalnızlığı patolojik yalnızlıktan ayırmak gerekir. Zira her insan zaman zaman yalnızlığa ihtiyaç duyabilir. Resulullah kimi zaman inzivaya çekilir ve burada Rabbini tefekkür ederdi. Bizler de belli zamanlarda yaşadığımız dünyanın kargaşalarından uzaklaşıp, hayatımızı muhasebe edebileceğimiz bir ortama ihtiyaç

duyabiliriz. Ancak günümüz insanının yaşadığı yalnızlık; korku, endişe, ihtiras, bencilleşme ve duyarsızlaşmanın getirdiği bir yalnızlaşmadır ki, sorunun kemik noktası da buradan kaynaklanıyor. Zira bu olumsuz hasletler, insanın yaratıcısıyla ve kendi türüyle iletişimini zayıflatarak onu yalnızlaştırıyor. O yüzden yalnızlaşmanın bu türü ile mücadele etmek bir sorumluluk haline gelmiştir.

İnsanın yaşamında zorlandığı hatta çıkmaz sokaklara doğru sürüklendiği bazı duraklar vardır ki, bu dönemlerde yalnızlaşma kaçınılmaz olur. Bunlardan biri duyguların yoğun olduğu gençlik dönemi, ikincisi acziyetin doğun yaşandığı yaşlılık dönemi, üçüncüsü ise amansız bir hastalık anında yaşanan çaresizlik durumudur.

Gençlik döneminde kişi inişli çıkışlı süreçlerden geçer ve varoluş serüvenini anlamaya çalışır. En yakınındakilerden en uzağındakilere kadar herkesle bir güç yarışı içersindedir. Artık çocuk değildir, hayatın, gençliğin, zihinsel gücün doruk noktasındadır ve bitmeyen hayal ve beklentilerle hayatın yükünü omuzlarında taşımaktadır. Birey bu dönem hayallerine ulaşamadığında kendini yalnız hisseder ve kabuğuna çekilir.

Arkadaşlık ilişkilerini başarılı bir zemine oturtmaya ve bu dönemi daha verimli geçirmeye çalışır.

İnsanın bazı mahrumiyet duyguları vardır ki, yalnızlaşma bu duyguların başında gelir.

Bizler de belli zamanlarda yaşadığımız dünyanın kargaşalarından uzaklaşıp, hayatımızı muhasebe edebileceğimiz bir ortama ihtiyaç duyabiliriz. O yüzden yalnızlaşmanın bu türü ile mücadele etmek bir sorumluluk haline gelmiştir.

şan gençler, nispeten yalnızlığı daha az yaşarlar. Ancak gençlik döneminde ellerindeki gücü hoyratça kullanıp, gelecek için bir yatırım yapmayanlar ellerindeki güç alındığında yalnızlaşırlar. Günümüzde kapitalist kültür, gençleri tüketim ağına çekerek onların yalnızlaşmalarına neden oluyor.

İkinci katagoride yer alan yaşlılıkta ise insan artık gücünün elinden gittiğini ve o güce bu dünyada bir daha erişemeyeceğini düşünür ve yalnızlaşır. Aynı şekilde hastalık durumunda da kişi etrafında yelpaze olan kişilerin, hastalığına çare olamadıklarını fark edip kendini yalnız hisseder.

Karanlığın yalnızlık duygusunu perçinlediği bir gerçektir. O yüzden insan, hayatın karanlık anlarında hep yalnızdır ve yalnızlıktan korkar, kendinden ve çevresinden uzaklaşmaya çalışır. Ruhumuza katran gibi çöken o karanlığı ancak sağlıklı bir iletişim yöntemiyle dağıtabiliriz. Aksi takdirde yaslandığımız bütün duvarlar bir bir yıkılacaktır.

Ataerkil toplumlara ya da küresel kültürden pek fazla etkilenmemiş kırsal alanlara baktığımızda bu toplumların gerek gençlikte gerek yaşlılıkta bugün olduğu gibi patolojik bir yalnızlığa duçar olmadıklarını görmekteyiz. Zira onlar kendi türleri ile empati odaklı iletişim kurabiliyor, birbirlerinin yaralarını sarabiliyorlardı. Bugünün kristalize edilmiş heterojen toplumlarında ise insanlar yalnızlıktan, mutsuzluktan ve çaresizlikten söz ediyorlar. Çünkü insan yalnız ve yalıtılmış bir yaşam sürmeye müsait değil. Bu nedenle yalnızlaşmaktan şikâyet eden fertlerin kendi türleri ile iletişimlerini güçlendirmeleri ve paylaşma ağırlık vermeleri gerekir.

ROMANTİZM SADECE ROMANTİZM DEĞİLDİR

Nizamettin KARS / Eğitimci

Bir çoğumuz romantizmi 18.yy ortaya çıkmış bir sanat akımı olarak biliriz. Romantizmin aslında çok güçlü bir şeytani silah olduğunun farkında olmadan edebiyattaki ürünlerini okuduk. Müziklerini dinledik ve filmlerini izledik. Mimari dahil bütün sanat dallarında varlık gösteren romantizm, insanlar için en önemli ve hayati özelliklerden biri olan “aklı” tamamen devre dışı bırakır. İnsanı duygu ve hayalleriyle baş başa bırakır. İnsanları akıllarına göre değil de hislerine, yani; tutkularına, öfkelerine, zaaflarına ve inatlarına göre yaşamaya yönelten duygusallığın içine sokar. İnsanların çoğu, bu romantik ruh halini bir tehlike ve hata olarak değil, takdir edilmesi ve yaşanması gereken bir meziyet olarak görür.

Romantizm suç, günah ve sapkın davranışları masumlaştıran ve hatta bu davranışları kutsayan bir işlev görmüştür çoğu zaman. Gerek dünya edebiyatı ve gerekse Türk edebiyatındaki örnekler bu özelliğini açıkça ortaya koymaktadır. Özellikle Tanzimat Dönemi edebiyatında sık sık kullanılan yasak aşklar, imkânsız birliktelikler bunun bir göstergesidir. Bir birine aşık iki insanın hazine öyküsünü içimiz acıyarak okurken aslında o aşkın

bir aşk-ı memnu olduğunu, günah olduğunu fark bile edemedik. Romantik cümlelerin büyüüne kapılıp o duyguların içinde kaybolduk adeta.

Sinemada da aynı durumla karşı karşıyayız. Hollywood’un başyapıtları arasında gösterilen birçok filmde, evliyen başkasıyla aşk yaşayan kahramanların hüznü öykülerini izledik beyaz perdede. Hatta romantizmin akışına kendini bırakanlar gözyaşları ile izlediler bu filmleri. Yeşilçam sinemasında da durum farklı değildi.

Zengin kız fakir oğlan ya da zengin oğlan fakir kız aksesuarlarıyla bezenmiş imkânsız aşklar, izin verilmeyen evlilikler yüzünden kaçak göçek birliktelikler sonucu doğan çocuklar bir dönem Yeşilçam sinemasının tek konusu gibiydi. Sinema salonlarında ve televizyon başlarında ellerimizde mendillerle gözü yaşlı bir halde bu filmleri izlerken acıdığımız ve sevdiğimiz kahramanların aslında ne büyük bir günah işledikleri hiç birimizin aklından geçmiyordu. Çünkü romantizm görevini yapmış ve bizi duygusallığın sorgusuz sualsiz büyüüne hapsetmişti.

Sesleri çeşitli usullerle düzenleme sanatı olan

müzik, duygu ve hayallerin ifade vasıtalarından biri olarak değerlendirilir. Gerek geçmiş ve gerekse günümüz müziği aşk temasını yoğun bir duygusallıkla yoğuran romantik bir yapıdadır. Türk sanat müziği, arabesk ve yeni pop bu romantizm üzerine inşa edilmiştir. Arabesk müziğin sözlerinde aşk açısından kendini içkiye verme temaları sıklıkla işlenmiştir. Bu müziğin en büyük tehlikesi ise isyan ve inkar içeren sözlerin kullanılmış olmasıdır. **“Tapılacak kadınsın”, “Beni sen mi yarattın”, “Batsın bu kader”** gibi insanı küfre sokacak müziği,hocasından köylüsüne birçoğumuz, sözlerdeki haram mefhumuna dikkat etmeden dinledik. Aşk zaten akli devreden çıkaran bir olguyken, aşkına karşılık bulamayanların sığınağı duygulara gem vurulamaz olan bu müzik olmuştur. Ahmet Kaya ile başlayan protest müzik de yine romantizm üzerine yapılandırıldı. Hak, adalet ve özgürlük temaları romantik bir dille melodilere döküldü. Bir dönem hemen herkesin dilinde pelesenk olan Şafak Türküsü, hüznü dolu bir şiirdir. Şair idamla yargılandığı bir zamanda yazmış. Ancak bir mısrası çok ilginç; **“Ölmek ne garip şey anne, öptüğüm kızlar geliyor aklıma.”** Ölüm, ayrılık, annenin gözyaşları arasında kaybolup gidiyor öpülen kızlar. Bu kızlar kim, şair bu kızları niye öpüyor, bir sürü kızla birden mi aşk yaşamış? Bütün bu sorular aklımızın ucundan bile geçmiyor. Çünkü müzik çok güzel, sözler çok romantik. Yine pop müziğin şarkı sözlerine değinmeye bile gerek yok. Çünkü neredeyse tamamı günaha davet formundadır. 1980’li yıllarda ortaya çıkan İslami ezgiler protest müziğin alt yapısıyla şekillendi. Şehadet ve cihat temalı sözlerle inancı diri tutmayı hedefleyen bu tür, İslami gençlik arasında çok popülerdi. Bu türle birlikte romantik mücahitlerin sayısı hayli artmıştı. Önce Afganistan, Çeçenistan sonra da Bosna savaşına katılımlarda büyük bir etkiye sahip oldu.

Romantizm, sadece bir sanat akımı veya duyguların ağdalı biçimde ifade edilmesi değildir. Romantizm, aynı zamanda 19.yy’dan itibaren damgasını vurmuş bir siyasal dildir. Siyasal romantizm, akılcılığa karşı millete, milli ruha, milli kimliğe vurgu yaparak bir şahlanış özlemini tetikler ya da canlandırıp yönlendirir. Hürriyet ve eşitlik söylemleriyle Fransız ihtilalinin gerçekleşmesinde siyasal romantizm etkili olmuştur. Hakeza aynı yüzyılın sonlarına doğru milliyetçilik duygularının doruğa ulaşmasında romantizmin derin

etkileri söz konusudur. Sırp ve Yunanlıların Osmanlı’ya ve Türklere duyduğu nefretin baş sebebi romantik milliyetçiliktir. Fransız romantizminin en önemli ismi Victor Hugo’nun Yunanlıların Osmanlı’ya karşı ayaklandığı savaşa katılmış olması bunun en önemli göstergesidir. Özgürlük söylemleriyle ortaya çıkan Jön Türkler ve akabinde Tanzimatçılar, siyasal romantizmin Osmanlı’daki temsilcileri olmuşlardır. Osmanlı’yı savaşa sürükleyen ve gerek Çanakkale,ve gerekse Sarıkamış’ta yüz binlerce insanımızın şehit olmasına sebep olan Enver Paşa iflah olmaz bir romantik idi. Fransız İhtilali’nda olduğu gibi Bolşevik İhtilali’nin de ana silahı romantizm idi. Zulme başkaldırı, eşitlik ve özgürlük söylemleriyle insanlar çarlığa karşı ayaklandılar. İhtilalin ardından hâkim olan komünizm, siyasal romantizmi en etkili kullanan sistem olmuştur. Siyasal romantizm söylemleriyle Lenin ve Stalin’in diktatörlükleri ve katliamları yıllarca perdelenmişti. Tıpkı komünizmde olduğu gibi Nasyonal sosyalizm ve faşizmin de kullandığı en etkili silah romantizmdir. İkinci Dünya Savaşıyla dünyayı ateşe veren Adolf Hitler de tıpkı Enver Paşa gibi iflah olmaz bir romantikti.

Birinci ve ikinci dünya savaşlarında olduğu gibi modern dünyadaki bütün savaşları kurgulayanlar küresel baronlardır. Ancak gerekçeler ve kullanılan argümanlar romantik bir zemine dayandırılır. 21.yy dünyasındaki bütün halk hareketlerinin ve protestoların da altında yatan şey romantizmdir. Arap Baharı, Gezi eylemleri buna örnektir. 15 Temmuz’da binlerce insanın kurşunlara ve tanklara yürümesini sağlayan yegane duygu romantizmdir. Hep kötü işlerde kullanılan ve kötü sonuçlar doğuran romantizm, 15 Temmuzda tam tersi bir şekilde karşımıza çıktı. Cumhurbaşkanımızın televizyonda telefonla canlı bağlantı yapıp halkı darbecilere karşı durmaya çağırması romantizmin ulaşabileceği en üst seviye olmuştur. Minarelerden okunan salalarla romantik duygular inanç duygularıyla güçlendirildi. 15 Temmuz’un en büyük iki kahramanı Cumhurbaşkanımız ve romantizmdir desek yerinde olur.

Duyguların yoğun yaşandığı romantizm, sadece bir sanat akımı olarak görülmemelidir. Romantizmi, akli ve düşüncüyü devre dışı bırakan, insanı nefse esir eden ve saldırılara karşı onu korumasız bırakan şeytani bir silah olarak da görmeli ve anlamalıyız.

Hayalinizdeki Dünyaya Açılın!..

Ziya Bey Caddesi 26/4 Balgat / ANKARA Tel: 0312 287 40 47 Faks: 0312 287 41 88

www.karamete.com.tr
www.karametepromosyon.com

Kamil ÇALIŞKAN / Eğitimi

HÂREZMÎ

A sıl adı Ebû Ca'fer Muhammed b. Musa olup memleketi Hârezm şehrine nispetle el-Harezmi ismi ile meşhur olmuştur. Çoğu zaman künye ve isim benzerliğinden ötürü, Halife Vâsık tarafından Hazar Devleti'ne ve Bizans'a gönderilen EbûCa'fer Muhammed b. Mûsâ ile karıştırılmıştır. Nisbesinin Mefâtihu'l-Ulum sahibi el-Harezmi ile ortak olması yine benzer bir karışıklığın sebebidir. Batı kaynakları ise Harezmi'yi Algoritmi, Algorismi, Algorism, Alkarismi isimleri ile zikretmiştir.

Bilime katkı ve kazandığı haklı şöhretine karşın Hârezmî'nin yaşamına ilişkin bilgiler son derece kısıtlıdır. Elimizdeki bilgilere göre, Harezmi'nin

hilafet merkezi Bağdat'ta bir ilimler akademisi olarak kurulan Beytu'l-Hikme'nin kütüphanesinde görev yaptığı anlaşılmaktadır. Aynı zamanda eski Yunan eserlerinin tercüme edildiği bir merkez olarak işlev gören bu kurum, Hârezmî'nin, insanlığın İslam öncesi ilmi birikimi ile tanışıklık kazanmasında önemli bir rol oynamıştır. Diğer taraftan günümüze ulaşan eserlerinin yine bu dönemde tekabül etmesi, Hârezmî'nin

ilmi gelişiminde bu mektebin ne denli önemli olduğunu gözler önüne sermektedir. Eserlerini halife Me'mun'a takdim etmesi ise Hârezmî'nin saray çevresindeki konum ve itibarına işaret etmektedir. Ayrıca Hilafet merkezinde yer alması,

Hârezmî'ye farklı coğrafya ve kültürlerden gelen elçi ve diğer kimselerle tanışma ve onların ilmi birikimlerinden faydalanma imkânı tanımıştır.

İlmi çalışmalarında İslam, Hint, Pers ve Antik Yunan bilgi birikimini mezcetmesinin yanı sıra Hârezmî bu birikimi bilimsel ve nesnel bir alt yapıya kavuşturması ile bazı modern sistem ve bilimlerin kurucusu olarak vasıflandırılmıştır. Döneminin ilmi alt yapısını başarılı bir biçimde özümseyip genel geçer sonuçlara varabilmesi onun keskin zekâ ve ferasetinin bir yansıması olarak görülebilir. Onun çalışmalarını ve bilim dünyasına katkılarını farklı ilim dalları üzerinden incelemek konunun anlaşılmasını daha da kolaylaştıracaktır.

Sayılar Üzerine Çalışmaları

Hârezmî'nin sayılara dair kaleme aldığı eser Kitâbu'l-Hisâbî'l-Hindî'dir. Adından da anlaşılacağı üzere Hint kökenli rakamları ele alan eserin İslam ve ardından Batı dünyası üzerindeki etkisi büyük olmuştur. Zira bu eser ile bugün kullandığımız on tabanlı sayı sistemi İslam dünyasına giriş yapmıştır. Orijinali kayıp olan bu eserin XII. yy tarihli Latince bir tercümesi Cambridge Kütüphanesinde bulunmuştur. Eserin Batı dünyasında şöhret kazanması ile ondalık tabanlı rakam sistemi, bu coğrafyada yaygınlaşarak Batı'da matematik biliminin gelişmesinin önünü açmıştır. Bugün hala modern rakamlar için arabic sıfatının kullanılması bu etkileşimin doğrudan bir kanıtı niteliğindedir.

Hârezmî'nin sayıların gelişimine ilişkin devrim niteliğinde sayılabilecek diğer bir katkısı ise 0 (sıfır) rakamını matematik ilmine kazandırmasıdır. Daha önce matematik dilinde kullanıldığı bilinmeyen bu rakamın ortaya çıkış sürecini bizzat Hârezmî şu satırlarla dile getirmektedir:

Çıkarma işleminde hiçbir şey kalmadığında küçük bir yuvarlak yaz ki, o yer boş kalmamış olsun. Bu küçük yuvarlak bir konum işgal etmek zorundadır. Çünkü aksi durumda daha az sayıda konum kalır ve o zaman ikinci konum hatalı olarak birinci konum olur.

Hârezmî'nin küçük yuvarlak olarak adlandırdığı bu işaret Arapçada boş anlamına gelen sıfır rakamıdır. Latinceye zephyrum olarak çevrilen bu sözcük daha sonra İtalyancada kısaltılarak zero olarak yaygınlık kazanmıştır.

Cebir Üzerine Çalışmaları

Hârezmî'nin cebir üzerine kaleme aldığı eserin adı Kitâbu'l-Muhtasâr fî Hisâbî'l-Cebrve'l-Mukâbele (Cebir ve Mukabele Hesabı Üzerine Özet Kitap)'dir. Kitap, sistematik bir şekilde kaleme alınmış ve adında cebir ibaresi geçen ilk matematik eseridir. Bu sayede Hârezmî cebri ilk kez hesap ilminden ayırmış olmaktadır. Burada cebir sözcüğü bir denklemdeki negatif bir terimin eşitliğin karşısına pozitif olarak aktarılması işlemini ifade ederken mukabele ibaresi ise eşitlikte bulunan aynı cins terimlerin sadeleştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu yapıtında Hârezmî birinci ve ikinci dereceden tek bilinmeyenli denklemlerin çözümlerini, binom çarpımlarını ve çeşitli cebir problemlerini konu edinmiştir. Ayrıca ulaştığı sonuçları eserin Kitâbu'l-Vesâyâ olarak adlandırdığı son bölümünde İslam fıkıhındaki ferâiz (miras) bahsi-ne uygulayarak ilimler arası (multi-disipliner) bir çalışmaya imza atmıştır.

Hârezmî eserinde öncelikle aritmetiksel sayıyı tanımladıktan sonra bu sayının on tabanında nasıl ifade edildiğini açıklamaktadır. Ardından kendi geliştirdiği cebir ve mukabele sistemi üzerinde bu sayının x (cezer), x^2 (mal) ve c (el-adedu'l-mufred) şeklindeki üç türünü(darbını) izah eder. Bu üç türün birbirleriyle ilişkilerinden ortaya çıkan altı farklı denklemden $ax^2=bx$, $ax^2=c$, $bx=c$ şeklindeki üçü basit, $ax^2+bx=c$, $ax^2+c=bx$, $bx+c=ax^2$ biçimindeki diğer üçü ise katışıktır. Bu denklemlere analitik çözümlemelerin yanı sıra Hârezmî daha önce hiç rastlanılmamış bir şekilde geometrik ispatlarda getirir. Bu yaklaşım, matematikte cebirin geometrik problemlere uygulanabileceğini göstererek matematik tarihinde aynı zamanda bir kırılma noktasına da işaret etmektedir.

Çağını aşan tüm bu çalışmalarına karşın, Hârezmî'nin geliştirdiği cebirin pozitif köklerle ve ikinci derece ile sınırlı bir sistem olduğu gözlerden uzak tutulmamalıdır. Zira döneminde negatif sayılar henüz ele alınmadığı gibi denklemlerin çözümü de sembollerle ifade edilmemektedir. Ancak çözümlemelerin sistemli bir sıra takip edilerek ilerlemesi matematik tarihinde bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir. Bu gün gelişmiş sistematik sıralama ve çözümleme içeren algoritmaların hala Hârezmî'nin ismi ile anılması bu hususun bir ispatı niteliğindedir.

Hârezmî'nin Kitâbu'l-Muhtasâr fî Hisâbî'l-Cebr-ve'l-Mukâbele adlı bu eseri 12. yüzyılda Chesterli Robert ve Cremonalı Gerard tarafından kitabın adındaki el-cebr ibaresi 'algebra'ya dönüştürülerek Latinceye çevrilmiştir. Eser sistematikliği, bilimsel yetkinliği ve getirdiği yeni çözümlemelerle İslam âleminin yanı sıra Batı dünyasında cebir ilmine ilişkin ilerlemenin temel taşı oluşturmuştur. Doğal olarak Hârezmî cebir ilminin kurucusu kabul edilmiş ve bu ilmin ismi olarak da kitabın adında yer alan cebir (algebra) sembolü kullanılmıştır.

Hârezmî ortaya koyduğu tüm bu başarılarla cebir ilminin kurucusu olarak anılmayı hak etse de bu ilmin Hârezmî'ye kadar, sistem ve ilmi disiplinden uzak olsa da, halk arasında sözlü olarak aktarıldığının altını çizmekte fayda vardır. Hatta Hârezmî'nin kitabının anonim bir şerhinde, sıhhati tartışmalı olsa da, Hz. Ömer döneminde Medine'ye gelen bir grup İranlı matematikçiden, Hz. Ali'nin teklifi üzerine, Halifenin ücret karşılığı sahabeye cebir öğretmesini istediği nakledilmektedir. Buna göre ilk olarak Hz. Ali bu ilmi kendilerinden beş günde öğrenmiş, insanlar bu ilmi kaydetmeyip şifahi olarak gelecek kuşaklara aktarmışlardır.

Astronomi Üzerine Çalışmaları

Halife Mansur dönemi hicrî 154 (m.770-771) yılında bir Hint heyetinin Bağdat'a getirdiği Brahmagupta'ya ait "**Sidhanta**" isimli eser, Hârezmî tarafından ilavelerle özetlenip İran ve Batlamyus sistemi ile mezcedilmiştir. Zîcu's-Sind-Hind (Zîcu'l-Hârezmî) olarak adlandırılan bu eser bazı ilmi zayıflıkları sebebi ile tenkide tabi tutulmuş, bu sebeple Hârezmî'nin gençlik yıllarına ait olduğu görüşü yaygınlık kazanmıştır. Eserde Beytu'l-Hikme'deki astronomik faaliyetlere ilişkin olarak yerin eksen eğikliğinin 23°33' olarak tespit edildiğinin zikredilmesi, ölçümün gerçeğe yakın bir değeri ifade etmesi sebebi ile önemlidir.

Hârezmî'nin "**Risâle fî'stihrâci Târîhi'l-Yehûd**" adlı eseri İbranilerin kullandığı takvim sistemini incelemektedir. Bilhassa antik Çağ İbrani takvimi için kaynak niteliğinde olan eser günümüzde hala önemini korumaktadır. Hârezmî, astronomi ilmine ilişkin olarak kaleme aldığı "**Amelu'Sâ'ati fî Basîti'r-Ruhâme**" eserinde ise mermer yüzey üzerine güneş saatini yapımını anlatmaktadır.

Hârezmî'nin usturlab yapımına ilişkin Kitâbu "**Ameli'l-Usturlâb ve Kitâbu'l-'Ameli bi'l-Usturlâb**" adlı iki eseri ise günümüze ulaşmamıştır.

Coğrafyaya İlişkin Çalışmaları

Hârezmî, "**KitâbuSûrati'l-Arz**" isimli eserinde coğrafi bölgeleri Ptolemaios'ta olduğu gibi ekvator dan kutuplara doğru yedi ana kısma ayırarak bazı şehir ve memleketlerin koordinatlarını vermiştir. Kitapta, Batlamyus'un "**Kitabu'l-Cografya**"sından izler görmek mümkünse de, Avrupa dışındaki bölgeler hakkında, ondan daha ileri ve gerçeğe daha yakın bilgiler vermektedir. Avrupa bölgesi ise içerdiği hata ve yanlışlar sebebi ile Batlamyus'un çalışmasının bir tekrarı olarak görülebilir.

İslam dünyası ve Bağdat'taki mevcut bilgilerden de yararlanılan eser; şehirler, dağlar, denizler, adalar, başlıca noktalar ve akarsular olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır.

Ortaya koyduğu eserler, gösterdiği başarılar ve bilim tarihine yaptığı katkılar ile ilmi açıdan bereketli olarak nitelendirilebilecek bir hayat geçiren Hârezmî'nin ne zaman vefat ettiğine dair kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak Taberî'nin verdiği bilgilerden yola çıkarak Hârezmî'nin, Halife Vâsık'ın vefatı sürecinde sarayda bulunduğu anlaşılmaktadır.

Rivayete göre Halife hastalandığında dönemin önde gelen müneccimlerinin yer aldığı içerisinde Hârezmî'nin de bulunduğu bir heyeti çağırtmıştır. Heyet yaptığı çalışmalar sonucunda Halifenin elli yıl daha sağlıklı bir ömür süreceği görüşünü belirtmiş, ancak halife ise olaydan on gün sonra vefat etmiştir. Taberî'nin aktardığı bu olay Hârezmî'nin vefatının en azından h.232/m.847 yılından sonra olması gerektiğini göstermektedir.

Kaynakça

Fazlıoğlu, İhsan, Hârezmî, TDV İslam Ansiklopedisi, 1997, XVI/224-227.

Rahmanovich, Karimov Bahtiyor, Harezmi, Farabi ve İbn-i Sina'nın Mirası ve Dünya Biliminin Gelişimi, Türk Dünyası Başkenti Ajansı (TDKB), Eskişehir 2013, ss.281-283

Topdemir, Hüseyin Gazi, Hârezmî, Bilim ve Teknik, Şubat 2012, s.90-92.

Nurgül ALTUNTOP / Eğitimci

DİNİ MUSİKİMİZİN BİLİNMEYEN SAZI: REBAB

Süleyman Peygamber tarafından çalındığı söylenen rebabın tarihinin çok çok eskilere dayandığı ve Uygur Türklerinden beri çalındığı rivayet edilir. Tarihin en eski dönemlerinde Tanrı'ya ibadet etmek için yapılan toplantılarda rebab çalındığı yönünde kaynaklar mevcuttur. Arapçada **"dostlar"** anlamına gelir ve Hz. Hüseyin'in hanımının ismidir. Ayrıca Evliya Çelebi, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in ilk eşi Hz. Hatice ile evlenmesinde bahsederken düğününde çalınan çalgılar arasında rebabı da anıyor. Türk Tasavvuf Musikisinde ney, kudümün ve rebab da sazlarındandır. 1800'lü yıllara kadar Osmanlı'da kullanılan tek yaylı çalgı olan rebab yerini zamanla kemana bırakmıştır. 1950'den sonra tekrar gündeme getirilmiş rebab sazını çalan, icra eden kişiye de rebabi denir.

Rebab; hindistan cevizi, deri, at kılı ve demirden yapılır. Hz. Mevlana ve oğlu Sultan Veled rebab çalmışlar. Hz. Mevlana Mesnevisinde 'Ney' nasıl bir metafor olarak kullanmışsa oğlu Sultan Veled Rebabname tasavvufi düşünce ve öğütlerin yer aldığı Rebabname'de rebabı metafor olarak kullanmış. "8000 beyit olan ve 1300-1301 yıllarında yazılan bu eser, Mesnevî vezni (=fâ'ilâtün fâ'ilün) ve etkisi ile yazılmıştır. İbtidâ-nâme ile hemen hemen aynı konular işlenen eserin ondan farkı, burada Mevlânâ hakkında geniş bilgi verilmesidir. Sultan Veled bu eserinde Allah'a ulaşma yollarından, aşktan ve dünyanın **"Hakka dost olunması"** için yaratıldığından bahseder ve babasının büyüklüğüne, değerine işaret eder. Eserde 162 Türkçe beyit bulunmaktadır. (www.turkedebiyati.org)

Rebab; hindistan cevizi, deri, at kılı ve demirden yapılır. Hz. Mevlana ve oğlu Sultan Veled rebab çalmışlar. Hz. Mevlana Mesnevisinde 'Ney' nasıl bir metafor olarak kullanmışsa oğlu Sultan Veled Rebabname tasavvufi düşünce ve öğütlerin yer aldığı Rebabname'de rebabı metafor olarak kullanmış.

Rebab'ın sesinde yüzleşmekten korktuğumuz hakikatler saklıdır. Sesiyle derin hüylalara düşer sonra o sustuğunda hülya biter.

Günümüzde ilgi çeken, yenice fark edilen bir sazdır. Musiki üstadları rebabın çalınması en zor saz olduğunu belirtirler. Perdesiz oluşu, sapının yuvarlak oluşu icrada ustalık gerektirmektedir. Tellerinin at kılı olması, vücut ısısı akort sorunları yapmaktadır. Günümüzde bazı kişiler rebabın çalınmasını kolaylaştırmak adına yapısında değişiklikler yapmaktadırlar. Fakat kişiyi mest eden sesi ancak ve ancak aslına sadık kalınarak yapılmış rebaptan duyabilirsiniz.

Rebabın her bir tınısında, anda sonsuzluğu yaşama zevki gizlidir. Tanıdık duygulardır ama bir o kadar da uzaktadır. Dinleyiciyi yakar, kavurur, savurur. Sesinde yüzleşmekten korktuğumuz hakikatler saklıdır. Boğuk, derinlerden gelen sesinin tesiri ile dinleyicilerine ya derin bir huzuru ya da derin bir acıyı hatırlatır. Rebab sesiyle derin hüylalara düşer sonra o sustuğunda hülya biter, ancak hissettiklerimizin kırıntıları ile avunmak düşer dinleyiciye. Buram buram özlem, hicran, elem, hüsrân içinde bırakırken bizi, kendi sessizliğine döner.

Rebabın icrasının zorluğundan bahsedilir. Rebab ile sadece Mevlevi ayinleri, ilahiler ve belli formdaki eserlerin çalınabileceği kanaati yaygındır. Aksinin benimsenmiş ya da benimsetilmiş olmasına rağmen, Rebab, Türk müziğinin her makam ve formdaki eserini çalmaya müsait olduğu gibi; sesinin rengi, tınısı, ifade ve ince ayırım zenginlikleri ile öbür çalgılardan teknik açıdan hiçbir

eksikliğinin olmadığını ve sazın, kendi orijinal fiziğinin, Türk müziği icrasının tavrı ve üslubuna ilişkin çok yüksek katkılarının olduğunu göstermektedir." (www.rebab.net)

Mesnevi de Rebabla ilgili beyitler:

1. Ey rebab sesi! Senden içimde bir ateş var. Bak benimde gönlümün içinde senin gibi inleyen bir rebab var. Bir an geçirme, gel yanıma otur, bana konuk ol. Seni konuk edecek yıkık bir köşem var."

2. "Rebab, İsrâfil'in nefesi ile seslenmede. Bu yüzden ki, rebabın sesi aşk ateşi ile kavrulan gönülleri diriltir. Onlara yeniden can verir."

3. Biliyor musun, şu rebabın sesi ne diyor? Diyor ki: Benim arkamdan gel, beni izle de yolu bul. Çünkü doğruya varmak için yola çıkmışsın, ama eğri bir yol tutmuşsun. Çünkü sormakla cevaba yol bulunur."

4. Rebab, aşk kaynağıdır, âşıkların eşi dostudur; Araplar da bulutlara rebab adını takmıştır." "Bulut nasıl gülü, gül bahçesini sularsa rebab da gönüller gıdasıdır, özler sakisi."

Birol DUMAN / Araştırmacı-Yazar

İSLAM'A GÖRE BİLİMLERİN SINIFLANDIRILMASI VE BİLİME BAKIŞ

islam alimleri deneyciliğe büyük önem vermekle birlikte bilim kapsamını sadece deneycilikle de sınırlandırmaz. Nitekim Müslümanlar deneyciliği Endülüs döneminden beri kullanagelmüşler ve hatta Briffault'un "İnsanlığın Kuruluşu" adlı eserinde belirttiği gibi Avrupa'ya da tebliğ etmişlerdir.

Yunanistan veya Helenistik kültürle hiçbir ilgisi olmayan ve Avrupa'ya müslümanlar aracılığıyla ulaşan katkılar hakkında Josep Fontana şunları diyor: "Yeni tarım ürünleri, daha iyi sulama yöntemleri, papinis ve parşömene göre daha ucuz olan ve metinlerin yayılmasını hızlandıran kağıt,

geniş bir alanı kapsayan teknik ve bilimsel bilgilerdir. Bu bilgiler arasında hala kullandığımız ve çağımızdaki bir bilim adamının gezegenimizde şimdiye değin yapılmış en başarılı düşünsel yenilik olarak nitelendirdiği Hint sayı sistemini özellikle vurgulamak gerekir. Bu sistem ve hala Arap rakamları olarak adlandırdığımız rakamlar bize Batı dünyasındaki müslümanlar yoluyla ve katalonya manastırları sayesinde ulaşmıştır. Gerbert d'Aurillac bunları söz konusu manastırlardan birinde öğrenmişti. Eğer Hint sayı sistemi ve Arap rakamları benimsenmiş olmasaydı, modern bilimin gelişmesi çok daha zor olacaktı." (İslam'da bilim kaynağına göre sınıflandırılır. Buna göre İslam

alimleri bilimi başlıca akli bilimler ve nakli bilimler diye iki kategori altında tasnif etmişlerdir. Akli bilimler de kendi içinde nazari ve ameli olarak iki kısma ayrılır. Hesap, hendese, fizik, kimya, hayvanat, nebatat vb. gibi bilimler teorik bilimlerdenidir. Ahlak, ev idaresi, iller idaresi vb. bilimler de uygulamalı bilimlerden olup, hepsi akli bilim sınıfına girer. Nakli bilimler ise Yüksek bilimler ile Alet ve Vasıta bilimleri olarak ikiye ayrılır. Tefsir, hadis, fıkıh, kelam, akaid gibi bilimler Yüksek bilimlerden; lugat, gramer, meani, bedi, beyan, şiir ve inşa, aruz, tarih vb. bilimler de Alet ve Vasıta bilimleri altında mütala edilir.

İslam alimlerinin eşyaya bakışı, pozitivistlerinkinden çok farklıdır. Pozitivistlerin eşyanın zahiri yönüne baktıklarını, onun zahiri yönünü incelemenin bilim kapsamı içinde olduğunu, eşyada batını bir yön bulunmadığını, dolayısıyla eşyanın batını yönünü incelemeye çalışanların bilim dışı bir çalışma olduğunu savunduklarını biliyoruz. Oysa İslam, bu görüşün tam tersi istikametinde bir düşünceye sahiptir. İslam'a göre eşyanın görünen kısmı dışında bir de batını bir yönü vardır. Bu batını yön eşyanın hakikatidir. Hz. Muhammed Aleyhisselam, Rabb'ine bir yakarışında **"Ya Rabbi, bana eşyanın hakikatini göster."** diye niyazda bulunmuştu. Malezyalı ünlü bilim adamı Prof. S. Nakib Attas'ın dediği gibi: **"Bilim, bilinenden bilinmeyene doğru hareket ederse bilimdir."** (S.Nakib Attas, Modern Çağ ve İslami Düşünüşün Problemleri. Shf.20)

İslam eşyaya sembolik levhalar olarak bakar. Bu levhalarla hakikata ulaşılır. Bu konuda Prof. Attas, Kur'an-ı Kerim'in tabiat aleminden onun sembolik gerçekliğinin terimleriyle bahsettiğini, Kur'an'ın açık ve muhkem ayetleri içermesinin yanında kapalı veya çift anlamlı (müteşabih) ayetleri de içermesi gibi tabiatla anlamları açık ve muhkem şeylerin yanında anlamları kapalı ve belirsiz olanları da bünyesinde taşıdığını, o halde aynen kapalı ve belirsiz yorumlanması nasıl belirli ve sabit olanlar üzerine dayandırılırsa, batında olanın yorumlanması da zahir üzerine dayandırılabilirliğini, yani tecrübi alemin nesnelerinin müphem, kapalı ve belirsiz olanlarının inceleme ve yorumlanmasının, bilinen ve muhkem olan üzerine bina edildiğini belirtir.

İslam, eşyanın hakikatini anlamının yolunun sezgisel olduğunu ve mükaşefeye dayandığını belirtir. Prof. Attas; sezginin, insan ona hazır olduğunda, ve akli ve deneyimi onu idrak ve izah için eğitilip

disipline edildiği zaman gelebileceğini açıklamaktadır. Fakat Peygamberlere ve velilere hakikatin doğasına doğrudan nüfuz edebilme imkanı verildiğini belirtmektedir.

İranlı İslam düşünürü Prof. S.Hüseyin Nasr da eşyanın sembolik levhalar oluşunu ileri süren kesim hakkında bir genelleme yaparak **"Geleneksel bilimler"** tabirini kullanmakta ve şöyle demektedir: **"Geleneksel bilimler kesinlikle niteliksel olup, doğada var olan sembolleri anlamakla doğayı aşan gerçekliği öğrenmeyi hedeflerken, modern bilimlerin nicelikselidir ve doğanın olgularıyla onları bir başka gerçeklik düzenine bağlamak gibi bir arzu taşımadan salt olaylar olarak ilgilenir."** (S.Hüseyin Nasr, İslam'da Düşünce ve Hayat Shf. 118)Gerçekten de İslami kesim dışında eşyanın görünmeyen ve fakat özünde mevcut olan yönünden bahseden filozoflar var. Örneğin Eflatun, herkese görünen şeyin gerçekte de tıpkı görüldüğü gibi olduğunun sanılmaması gerektiğini; tam tersine, hiçbir şeyin, görüldüğü gibi olmadığını ileri sürmüştü.

19. yüzyıldan sonra büyük oranda pozitivistlere alternatif olarak geliştirilen fenomenist (görüngücü) felsefe, saf deneycilğe dayanan bilimin yetersizliğine karşı algıcılık düşüncesini geliştirdi. Bunların öncülerinden Husserl, problemin kaynağının nesnelcilik ya da psiko fiziksel dünya kavrayışının görünüşteki doğallığına karşın anlaşılabilir olarak kalmış safdil bir tek yanlılık olduğunu ileri sürer ve şunları der: **"Doğabilimi okuyana göre salt öznel olan her şeyin devre dışı bırakılması gerekir ve doğabilimsel yöntem öznel tasarım çeşitleri içinde biçimlenerek nesnel olarak belirlenir (...)** Doğabilimsel yöntem tinsel (varlığın cisimsel olmayan, görülmeyen bölümü) sırları da açığa çıkarmalıdır. Tin gerçektir, Dünyada nesnellik kazanır, ve bu haliyle kuruluşunda vücutluluk vardır." (Edmund Husserl, Avrupa İnsanlığının Krizi ve Felsefe, Sh.82-84, Çeviren: Ayça Sabuncuoğlu ve Önay Sözer)

İslam alimleri Hz. Muhammed Aleyhisselamın işaret ettiği gibi eşyanın hakikatini öğrenmek için bilimi önemli bir araç olarak görmekte dirler. Çünkü eşyanın görünmeyen yönünü bulmak için görünen yönünden istifade edilmelidir. Bu açıdan bilim kadın erkek her müslümana farzdır.

(Josep Fontana, Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, Sh. 57, Çeviren: Nurettin Elhüseyni)

Umut GÜNER / M. A. Yayın Yönetmeni

EVRENSEL ORTAK KÜLTÜR

Kültür, esas itibârı ile birçok farklı tanım ile açıklanmaya çalışılan bir kavram olsa da, sosyologlar ve kültür bilimciler genellikle kültür kavramı için bir milleti oluşturan maddi ve manevi bütün değerler ile kültür kavramının sınırlarını çizerler.

Kültürü oluşturan maddi ve manevi değerler ise, özellikle bir milleti oluşturan bütün dinamikleri kapsamaktadır. Kültürü oluşturan esas unsurlar milletlerin dil, tarih, inanç başta olmak üzere kendi bireysel ve özgün tecrübeleridir. Bu sebeple de yeryüzünde varlık gösteren ve hayat alanı bulmuş her etnik unsurun kültürü özgün ve farklıdır. Milletlerin karakteristik yapısı, geçirdikleri tarihi tecrübe, yaşadıkları coğrafya vs. gibi birçok husus milletlere özgün bir kültür kazandırmıştır. İslâmiyet başta olmak üzere birçok semavi din ve inançlar da toplumların sahip oldukları farklı kültürlerle dikkat çekmiş ve bu farklılıkları zenginlik olarak görmüş ve adlandırmıştır.

Tarihi süreç içerisinde modern dönemlere kadar insan toplumlarının birbirleri ile etkileşimi sınırlı olmasından dolayı, farklı kültürlerle sahip toplumların karşılaşmaları ve kültürel alışverişte bulunmaları kısıtlı idi. Fakat modern dönem ile birlikte özellikle insan toplumlarının birbirleri ile olan etkileşiminin artması, iletişim olanaklarının çoğalması, farklı kültür ve geleneklerin karşılaşmasını ve birbirlerini etkilemesini sağladı. Bu durum ise sosyolojik olarak kültür etkileşimi dediğimiz olguyu meydana getirdi.

Kültürler arası etkileşim esas itibârı ile bütün insanları kapsayıcı ve kuşatıcı olması bakımından herhangi bir sorun oluşturmaksızın, her topluma yeni değerler ve kazanımlar sağladı. Etkileşim içerisinde olan toplumlar olumsuz yönleri olmakla birlikte ağırlıklı olarak birbirlerini olumlu şekilde etkilediler. Her toplum kendi tarihi tecrübesi, kendi imkânlarını ve meydana getirdiği maddi ve manevi unsurları farklı insan toplumları ile paylaştı ve kültürel zenginlikler oluşmaya başladı. Her

millet başka milletlere birçok kazanç sağladı.

İnsan topluluklarının tarihi süreçteki bu etkileşimleri, o toplumlar için kendi öz kültürlerini ve geleneklerini kaybetmek ve kendi özüne yabancılaşmak gibi bir durumu asla söz konusu etmedi. Çünkü etkileşimin sağladığı kültürel zenginlik ve yeniliklere yâni kazanımlara karşılık her toplum kendi öz kültür ve geleneklerini bir şuur ile taşımaya devam ettiler. Kendi geleneksel kültürlerini kendi nesillerine miras bıraktılar. Bu sebeple bu etkileşim kültürel yozlaşma ve yabancılaşmayı doğurmadı.

“Aydınlanma” ve “Sanayi Devrimi” gibi tarihi süreçleri meydana getiren ve alt yapısını hazırlayan zihinlerin yarattığı “**emperyalizm**” ve “**kapitalizm**” gibi kavramlar tamamı ile insanlara yönelik bir proje olarak evrensel bir ortak kültür oluşturma süreci içerisinde işledi. Özellikle sömürgecilik faaliyetleri dünya üzerinde ortak bir kültür oluşturmak için gerekli zemini hazırladı.

Yukarıda bahsini ettiğimiz “**Emperyalizm**” ve “**Kapitalizm**” telakkisi, dünya üzerinde yaşayan birbirinden kültür ve inanç bakımından farklı olan bütün insan toplumlarını ortak bir kültür ile birleştirdi. Yazımızın en başında ifâde ettiğimiz toplumlar arası kültürel farklılık yâni zenginlik ortadan kayboldu.

“**Emperyalist**” ve “**Kapitalist**” felsefe ve politikalarla sahip olan köklü aile ve devletler evrensel kültürü bir proje olarak geliştirdiler ve dünya üzerinde tek hâkim bir kültür oluşturmak için gereken bütün şartları sağladılar. Ortak kültür aynı zamanda “**ortak bir pazar**” demektir; fakat bahsini ettiğimiz mâlum devlet ve ailelerin ortak kültür ile sahip olmak istedikleri asıl kazanç sadece ekonomik kazanım değildi. Asıl tutkulu bir şekilde sahip olmak istedikleri şey Dünya üzerinde yaşayan bütün insanları kendi istedikleri şekilde kendi politikaları ile yönlendirebilmektir. Bu nedenle evrensel, ortak bir kültür oluşturdular. Çünkü bütün insanların ortak bir kültüre, ortak bir bilince sahip olmaları demek onları rahatlıkla yönlendirilebilir ve kontrol edilebilir kılmaktaydı. Farklı kültür ve farklı şuurda olan toplumları topyekûn yönlendirmek kolay değildir.

Farklı kültür ve bilinçteki toplumları yönlendirmek için her toplumun ihtiyaçlarını, tarihi tecrü-

belerini, psikolojik ve sosyolojik durumlarını iyi bir şekilde bilmek ve tanımak gerekmektedir. Dünya üzerinde birbirinden farklı din, kültür ve insan toplumu olması hasebiyle bu kadar çok farklı kültürü yönlendirmek kolay değildir. İşte bu nedendir ki evrensel bir kültür oluşturularak bütün insanlar, bütün toplumlar tek tipleştirildi. İnsanların milliyeti, yaşadığı coğrafya farklı olmasına rağmen sahip oldukları kültür, yaşadıkları kültürel hayat aynı oldu. Artık bugün Doğu ve Batı arasında ciddi kültürel farklar bulmak mümkün değildir.

Bir Çinli'nin canı kurufasulye çekmez, bir Türk'ün canı da herhangi bir Çin yemeği çekmez; fakat Türk'ün de, Çinli'nin de iştahı “**hamburger**” ve “**pizza**” çekebilir. İşte bu tahlil, yukarıda ifâde ettiğimiz gerçekliği açık ve net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Evrensel yâni ortak kültür bizi tek tipleştirip, kendi özgün kültürel değerlerimizden koparıp kolay ve rahat yönlendirilebilir bir toplum hâline gelmemizi sağlamıştır. Biz toplum olarak mâalsef küresel sistemin söz sahiplerinin ve dünyanın sayılı köklü zengin ailelerinin oyuncağı haline geldik. Bizi adeta bir robot gibi programlanabilir bir hale getirdiler. Sosyolojik ve psikolojik dinamiklerimizle oynadılar ve oynamaya da devam ediyorlar.

Yukarıda vurguladığımız tehlikeli durumdan kurtulmak yâni kolay yönlendirilebilir ve kontrol edilebilir bir millet olmamak için yapmamız gereken şey kendi özümüze, kendi tarihi tecrübemize, maddi ve manevi değerlerimize dönmemiz ve kendi kültürel kodlarımıza sahip çıkmamız gerekmektedir.

Sadece ve sadece millî ve bizden olana taraf olmalyız. Dil ve tarih başta olmak üzere bütün kültürel mirâsımızı sahiplenmeli ve gelecek nesillerimize aktarılması için hassasiyet göstermeliyiz. Bu durumun ciddiyetinin farkında olup gerekli bütün tedbirleri devlet ve millet olarak almak zorundayız. Devletimiz gerekli politikalar ile önlemler almalı, eğitim kurumlarımızda milli kültürümüzün yaşaması ve devamlılığı için gerekli eğitim verilmelidir. Verilecek bu eğitimi sağlamak aynı zamanda her bir bireye, ailelere ve toplum olarak hepimize bir görev olarak düşmektedir. Bu durum bizim milli felsefemiz olmalıdır. Bizim millî davamız ve meselemiz olarak her zaman gündemimizde olmak zorundadır.

Abdullah İKİNCİ / Uzman Tarihçi

İbn Arabî, eserleri ve görüşleriyle Selçuklu ve Osmanlı ilim ve tasavvufî düşünce hayatını etkileyen önemli bir ilim insanıdır. Onunla ilgili tenkit, tekfir ve beğenilerin günümüze kadar devam etmesi ise bu ününü pekiştirmiştir. İbn Arabî'nin görüşlerini takdir edenler, tasavvufta otorite oluşundan hareketle ona “Şeyhü'l-Ekber/En büyük şeyh”, dinî ilimlerde otorite oluşundan hareketle de “Muhyiddin/dini dirilten” lakaplarını vermişlerdir. Varlığın birliği (Vahdet-i Vücut) öğretisinin banisi olması ve kendisinden sonra Vahdet-i Vücut görüşünü benimseyen sufiler için Şeyhul Ekber lakabına atıfla Ekberî sıfatı da kullanılmıştır.

MUHYİDDÎN-İ ARABÎ

(İbn Arabî) (1165-1240)

islam Medeniyetinin ilimde zirve yaptığı, büyük İslam Âlimlerinin yetiştiği ilim merkezlerden birisi olan, İslam Medeniyetinin Avrupa'yı aydınlattığı bir şehir olan, Kurtuba Medreseleri ve binlerce el yazması eserin bulunduğu kütüphaneleriyle ünlü Endülüs'te (İspanya) Mürsiye şehrinde dünyaya gelmiştir.

Adı, künyesi ve sıfatı ile birlikte Şeyh-i Ekber Ebû Bekr-i Muhammed bin Ali'dir. Ebû Bekr İbn-i Arabî ismi ile de meşhurdur. Zekâsı keskin, hafızası pek kuvvetli olup, fesahat ve belagat sahibi idi.

Endülüs'te İbni Rüşd'ün bilgilerinden çok yararlanan Muhiddin Arabî, bu ünlü bilgini derinlemesine etkiledi ve kısa bir zaman sonra öğrenimini tamamlayarak oradan ayrıldı. İbni Rüşd onun için

şöyle diyordu: “Ancak kitaplarda rastlanabilecek düzeyde, şimdiye kadar hiç karşılaşmadığım biri.” Sonra ekliyordu: “Benim okuyarak elde ettiğim ilmi, o görünür halde şekillendirerek elde etti. Bende henüz düşünce halinde olanları ise, ona söylemeden, bana kendi düşünceleri olarak açıkladı.”

Endülüs'te bir süre yaşadıkdan sonra doğuya gelip, bir müddet İslam'ın ortaya çıktığı ve ilk yayıldığı Mekke'de kaldı. Daha sonra İslam'ın diğer ilim merkezleri olan Şam, Bağdat ve Fas'a giderek orada bulunan tanınmış âlim ve ilmin derinliğini keşfe yolculuk etmiş şeyhlerle görüştü.

Fütuhatı Mekkiyye adlı eserini Mekke'de kaleme almaya başlar. Aynı yıl Hicaz bölgesinden ayrılıp Bağdat ve Musul üzerinden Türkiye Selçuklu Devleti başkenti Konya'ya gelir. Burada ünlü mutasavvıf Evhadüddin Kirmani (ö.1237) ve dönem kaynaklarında üvey oğlu olarak bahsedilen ve Mevlana'nın cenaze namazını da kıldırın Sadreddin Konevî (ö.1274) ile görüşerek onları etkiler. Ardından Kayseri, Malatya, Sivas, Erzurum ve Harran gibi Anadolu şehirlerini tek tek dolaşır.

Çok Yönlü Bir Eğitim Almış

Zamanla İslam dünyasının büyük ilim adamı olacak olan Muhyiddin-i Arabi tasavvufu ve felsefî havayı ilk olarak doğduğu yer olan Endülüs'te tenfeffüs etmiştir.

Yirmili yaşlarda intisab ettiği tasavvufun etkisiyle girdiği halvetlerinden birinde gerçekleştiğini söylediği mânevî görüşmesinde Hz. Peygamber'in kendisine yönelttiği, “**Bana sımsıkı tutun kurtulursun**” şeklindeki buyruğunu hadis tahsil etme manasında anlayarak uzun bir süre “**Hadis**” ilmiyle meşgul olmuştur.

Hadîs ilmini ve öğrendiği ilimlerden bir kısmını; İbn-i Asâkir ve Ebü'l-Ferec İbn-il-Cevzî, İbn-i Sekîne, İbn-i Ülvân, Câbir bin Ebû Eyyûb gibi büyük âlimlerden öğrendi. Gittiği yerlerde büyük âlimler ile görüşüp, onlardan ilim öğrenmek suretiyle, fen ve din ilimlerinde de çok iyi yetiştirdi. Tefsîr, hadîs, fıkıh, kırâat gibi pek çok ilimlerde, büyük bir âlim oldu. Tasavvufta, Ebû Midyen Magribî, Cemaleddin Yunus bin Yahyâ, Ebû Abdullah Temim, Ebü'l-Hasen ve Seyyid Abdülkâdir-i Geylânî Hz'lerinden feyz aldı, tasavvufta da yaşadığı dönem ve sonrasında yüksek derecelere kavuşup meşhûr oldu.

Batılıların Etkilendiği Bir Birikime ve Kapalılığa Sahiptir

İbn Arabi, yazdığı eserler ve verdiği eğitimlerle İslam âlemi ve dışında fikri ve ruhi kültürde zor ulaşılabilecek etki bıraktı. Osmanlı'nın mânevî kurucusu Şeyh Edebâli Şam'da öğrenim görürken İbn Arabî'nin sohbetlerine katılarak müridi oldu. Böylece Osmanlı kuruluş dönemi ilim adamları İbn Arabî'den etkilenmiştir. İslami felsefeye alışmışın dışında bir yorum getiren İbn Arabî'nin eserleri İngilizceye de çevrilerek (Mesela Fususü'l Hikem İngilizceye çevrilmiştir) Batılı ilim adamlarını da etkilemiştir. Fususü'-Hikem'de İbn Arabi, insanoğlunun en korkulu düşman olan ölümü, bir geçiş, bir köprü olarak tanımlar. Muhiddin Arabî'ye göre İnsan, ölümden sonra, başka bir âlemde, o âleme uygun bir madde cinsinden yeni bir oluşum ve düzen kazanır. Bu nedenle, ölüm asla bir yok oluş değildir.

Görüşleri ve eserleri batıda çokça okunmaktadır. Yazdığı eserlerde kelimelere yüklediği anlamlar çoğu kez anlaşılamamıştır. Buna rağmen birçok batılı ilim adamı bunun eserlerini okumaya ve anlamaya çalışmıştır. Zaman içinde yapılacak çalışmalar sonucunda, bu gizemli kitabın, birçok bilinmeyenini açık bir biçimde ortaya koyacağı belirtiliyor.

Abdest, Namaz ve Tevbe'ye Dair Tavsiyeleri

İlk yapacağın şey; tövbe etmek, üzdüğün kimseleri râzı etmek, üzerinde hakkı bulunanlara haklarını geri vermek, günah ve isyan içerisinde geçen ömrün için ağlamak, ilim ile meşgûl olmaktır. Abdestsiz olma. Abdestini şartlarına uygun al. Abdestin bozulunca, hemen abdestini al. Abdest aldığın zaman iki rek'at namaz kıl. Cemâatle beş vakit namaza ve evinde nafîle namaza devam et.

Abdesti en güzel ve şartlarına uygun olarak al. Her hareket ve işine Besmele ile başladığın gibi, abdest almaya da Besmele ile başla. Ellerini, dünyâyı terk etme niyeti ile yıka. Ağzına gelince, ağız yıkarken okunan duâları oku. Tevâzu ve huşû' içerisinde, kibir hâinden sıyrılmış bir vaziyette burnuna su al. Yüzünü hayâ ederek yıka. Ellerini, dirseklere kadar tevekkül hâli üzere yıka. Başını, kendini alçaltarak, muhtaç kabûl eden kimsenin tavrı ile mesh et. Kulaklarını, en güzel ve doğru

sözleri dinlemek için mesh et. Ayağını da müşâhede toprağına basmak için yıka. Sonra Allahü Teâlâya hamd-ü senada bulun. Resûlullah (aley-hisselâm) salât-ü selâm oku. Sonra, namaz kılar-ken, Allahü teâlânın huzûrunda durur gibi dur. Yüzün ile Kâ'be-i muazzamaya döndüğün gibi, kalbin ile de Allahü teâlâyâ dön. Kul olduğunu, Rab-bine ibâdet ettiğini düşünerek, hürmetle tekbîr al. Rükû'dan kalkınca, secde ve diğer bütün hareketlerinde, Allahü Teâlânın kudreti ile yaşadığını düşün. Selâm verinceye kadar ve selâm verdikten sonra, bu düşünce üzere kal. Evine girdiğin zaman da iki rekât namaz kıl.

İbn Arabî'nin Taşlanarak Öldürüldüğü İddiası

Günümüzde de yaygın olan ve bir Cuma hutbe-sinde söylemiş olduğu iddia edilen, **"Taptıklarınız ayağımın altındadır."** şeklindeki ifadedden dolayı taşlanarak öldürüldüğü şeklindeki söylentinin hiçbir tarihi dayanağı yoktur. **"Şeceret-ün-Nu'mâniye fî Devlet-il-Osmâniye"** isimli eserinde; **"Sin, Şin'a gelince, Muhyiddîn'in kabri meydana çıkar"** buyurdu. Muhyiddîn-i Arabî hazretleri, 638 (m. 1240) senesinde Şam'da, kalbi para sevgisiyle dolu bir grup kimseye; **"Sizin taptığınız, benim ayağımın altındadır"** dedi. Orada bulunanlar bu sözü anlayamadılar.

Sin, Şin'a Gelince, Muhyiddîn'in Kabri Meydana Çıkar

Yetmiş sekiz yaşında iken Şam'da fânî dünyâdan âhirete irtihâl etti ve Sâlihiyye'de defin olundu. Şam halkı, onun büyüklüğünü anlayamadıkları için kabrinin üzerine çöp döktüler. Osmanlı Sultânı Yavuz Selim Hân Şam'a geldiğinde; **"Sin, Şin'a gelince, Muhyiddîn'in kabri meydana çıkar"** sözünün ne demek olduğunu anladı. Kabrini araştırıp buldurdu. Çöpleri temizleterek, kabrin üzerine güzel bir türbe, yanına bir câmi ve imâret yaptırdı. Ayrıca Muhyiddîn-i Arabî'nin vefâtından önce ayağını yere vurarak, **"Sizin taptığınız, benim ayağımın altındadır"** buyurduğu yeri tespit ettirip, orayı kazdırdı. Orada küp içinde altın çıktı. Bundan, **"Siz, Allahü teâlâyâ değil de, paraya tapıyorsunuz"** demek istediği anlaşıldı.

Cinlerle İlgili Görüşleri İlginçtir

Muhyiddîn-i Arabî, **"Fütuhât"** kitabının elli bi-

rinci babında cinlerden şöyle bahsediyor: **"Hiçbir insan, cinden Allahü Teâlâyâ âit bir bilgi edinmemiştir. Çünkü cinnin din bilgileri pek azdır. Onlardan dünya bilgileri edineceğini sanan kimse de aldanmaktadır. Çünkü fâidesiz şeyle vakit geçirmeğe sebep olurlar. Onlarla tanışanlar kibirli olur. Hâlbuki Allahü Teâlâ kibirli olanı sevmez."** Molla Câmi Hz'lerinin halîfesi, Abdülgafûr-i Lârî, Muhyiddîn-i Arabî'nin bir risalesinde şöyle buyurduğunu bildiriyor; **"Cinnin ilk babaları İblîs'dir. İblîs, cin tâifesindendir. Cinler, ateş ve havadan yaratıldığı için çok latifdirler. Çabuk hareket ederler. İnsan bunlara hafif çarpınca hemen ölürler. Bunun için ömürleri kısadır. Din bilgileri azdır. Kibirli olduklarından, birbirleri ile hep mücâdele, muharebe ederler. Ateşten müte'esir olmazlar. Cehennemlik olanları, Zemherîr'de, ya'nî soğuk Cehennemde azâb göreceklerdir. İblîs ve çocukları, hak ve sevâb olan iyi şeyleri yapmayı da hatırlatırlar. Fakat bunları yaparken, nefste ucb, riya hâsıl olarak veya farzın kaçırılmasına sebep olarak, insan çok günaha girer."** (Cin ile tanışmağa özenmemeli, evliyâ-i Kirâmın rûhâniyetlerinden istifade etmeğe çalışmalıdır. Evliyânın rûhları görünmeden de, kendi beşerî şeklinde görünerek de sevdiklerine fâide verir ve belâlardan korur. Evliyâyı tanımağa, sevmeye ve sevilmeğe uğraşmalıdır. İnsanın cin ile tanışması, arkadaş olması kıymetli bir şey değildir, zararlıdır. Onlarla konuşmak, fâsik insanla arkadaşlık etmek gibidir. Onlarla tanışan kimse, fâide görmemiştir.)

Vahdeti Vücut Görüşü Zamanında Anlaşılamamıştır

Tasavvufun kıymetli hâl ve ma'rifetlerinden olan vahdet-i vücûd (varlığı bir görmek) bilgilerini açıklamakta Muhyiddîn-i Arabî bulunduğu dönem ve sonrasında çok konuşulmuş, bu sahada kendisine mahsûs bir sistem kurmuştur. Ancak bu yüksek ve ince bilgiler uzun zaman zâhir âlimlerini ve velîlerin çoğunu tereddüt içinde bırakmış, nihâyet onun hâlini ulemâ-i râsihînin reislerinden ikinci binin müceddidi. İmâm-ı Rabbânî ile oğlu Muhammed Ma'sûm, âlimlerin ve âriflerin anlayacağı şekilde Ehl-i sünnet itikâdına göre izah etmişler, bu hususta şaşırmış kalmış olanlara doğru yolu göstermişler ve tereddütlere de son vermişlerdir.

Vahdet-i vücûda işaret eden sözlerini, te'vil etmek ve zahir manasını şeriatın zahirine uygun

İbn Arabî, eserleri ve görüşleriyle Selçuklu ve Osmanlı ilim ve tasarvufî düşünce hayatını etkileyen önemli bir ilim insanıdır.

Çok yönlü bir eğitim almış, batıların etkilendiği bir birikime ve kapalılığa sahiptir.

75 yıllık hayatında çok sayıda eser vermiş bir müelliftir.

başka bir manaya dönüştürmek mümkün değildir. Zira bizzat şeriatın zahiri, ona göre hakikatin ancak bir yönünü ifade eder: İkinci yönünü ise, şeriatın batını ve hakikati ortaya koyar. Buna şu da eklenmelidir ki, İbn Arabî'nin dile getirdiği vahdet-i vücud, uluhiyeti ve gereklerini veya ruhi değerleri inkar eden materyalist bir vahdet-i vücud değildir; aksine bunun tersi doğrudur; Yani vahdet-i vücud, fenomen alemini inkar etmekte ve Gerçek Varlık'ın ancak Hak yani Allah olduğunu itiraf etmektedir. Halk ise, Hak varlığın gölgesidir ve halkın bizzat varlığı yoktur.

İbni Arabî hazretleri, Vehhabilerin Arabistan'da türeyeceğini ve bozuk yolda olacaklarını haber verdiği için, Vahhâbîler Muhyiddîn-i Arabî'yi sevmeyiz ve hakkında çirkin sözler sarf ederler. Birçok büyük Âlim, Muhyiddîn-i Arabî'nin hâl, makam ve ilim bakımından yüksek olduğunu bildirmişlerdir.

Eserlerinden Bazıları Şunlardır

İbn Arabî 75 yıllık hayatında çok sayıda eser vermiş bir müellif olup eserlerinin sayısını farklı kitaplarında 248 ve 289 olarak verir. Bunların 98'i günümüze ulaşmıştır. Fakat son dönemde yapılan araştırmalarda, üzerine atfedilen eserler de dâhil olmak üzere 550 civarında kitabın ona aidiyeti kabul edilmektedir ki, sadece "Fütûhât-ı Mekkiyye" 20 ciltten meydana gelmiştir.

Diğer eserleri: "Et-Tedbîrât-ül-ilâhiyye", "Tenezzülât-ül-Mevsûliyye." "El-Ecvibet-ül-müsekkite an sülât-il-Hakîm Tirmizî", "Füsûs-ül-hikem", "El-İsrâ ilâ makamil Esrâ", "Şerhü hal'in-na'leyn", "Tâc-ür-resâil", "Minhâc-ül-vesâil", "Kitâb-ül-a-

zamet" "Kitâb-ül-beyân", "Kitâb-üt-tecelliyât", "Mefâtîh-ül-gayb", "Kitâb-ül-Hak", "Merâtibü ulûm-il-vehb", "El-İ'lâm bi-işâreti ehl-il-ilhâm", "El-İbâdet vel-halvet", "El-Medhal ilâ ma'rifetil-esmâ", "Künhü mâ lâ bûdde minh", "En-Nûkabâ", "Hilyet-ül-ebdâl", "Esrâr-ül-halvet", "Akîde-i Ehl-i sünnet", "İşârât-ül-kavleyn", "Kitâb-ül-Hüve vel-ehâdiyyet", "El-Celâlet", "El-Ezel", "Anka-i Mugrib", "Hatm-ül-evliyâ", "Eş-Şevâhid", "El-Yakîn", "Tâc-üt-terâcim", "El-Kutb", "Risâlet-ül-intisâr", "El-Hucb", "Tercümân-ül-eşvâk", "Ez-Zehâir", "Mevâkı-un-nücûm", "Mevâiz-ül-hasene", "Mübeşşirât", "El-Celâl vel-Cemâl", "Muhâdarât-ül-ebrâr ve müsâmerât-ül-ahyâr" beş cildir. Buhârî, Müslim, Tirmizî'nin eserlerini muhtasar hâle getirmiştir. "Sırrü esmâillah-il-husnâ", "Şifâ-ül-alîl fî izâh-üs-sebîl", "Cilâ-ül-kulûb", "Et-Tahkîk fil-keşfi an sırr-is-Sıddîk", "El-Vahy", "El-Ma'rifet", "El-Kadr", "El-Vücûd", "El-Cennet", "El-Kasem", "En-Nâr", "El-A'râf", "Mü'min, müslim ve muhsin", "El-Arş", "El-Vesâil", "İcâz-ül-lisân fî tercimetü an-il-Kur'ân".

Geçmişten Günümüze tartışmalar devam ediyor

Din Âlimlerinin okuyup faydalanabileceği ancak normal halkın tam da anlamayacağı tarzda kelimelerle eserler yazan İbn Arabî, varlık sahnesine çıktığından günümüze İslam âlemini meşgul etmiştir ve hala da meşgul etmektedir. Bazı insanlar kendilerini, onun eserlerini şerh etmeye, analiz etmeye ve yorumlamaya vakfetmişlerdir. Ancak önceki nesiller, gayretlerini onun inançlarını incelemeye ve her birisi şeriatı anlayış biçimine göre bu inançların şeriata uygun olup olmamasına hasretmişlerdir. Hâlbuki İbn Arabî'nin görüşlerini bir bütün olarak incelemek, objektif ve tarafsız olarak ortaya koyup onlardan faydalanmak ve insanlık düşüncesi içerisindeki genel çerçevesini belirlemek, bunlardan hiç birinin aklına bile gelmemiştir.

Muhyiddin-i Arabî'nin kendisi mümindir. Fakat bazı sözleri zahirî mânâsıyla yanlış anlaşılmıştır; ancak te'vile muhtaç olduğundan gerçek mânâsını avamca anlamak güçtür. Bugün dahi her kitabın, her ilmin, her sahanın belli bir okuyucu kitlesi, birkaç uzmanı vardır. O ilimden ancak o sahada belli bir birikimi ve malûmatı olan kimseler daha doğru bir şekilde istifade eder. Herkesin ondan faydalanması düşünülemez, zaten bu mümkün de değildir.

Efe Murat ERBAŞ / Özel Eğt. Uzm. Psikolog

ÇOCUKLARA TELEVİZYON, TABLET, TELEFON EŞLİĞİNDE YEMEK YEDİRMEK TEHLİKELİ Mİ?

Bebek ve çocuklara, film ve reklam seyredirken ya da bilgisayar oynarken yemek yedirilmesi obeziteye açık davetiye çıkarıyor. Yemeğe başladıktan sonra 20 dakika içinde tokluk hormonunun uyarılmasına fırsat kalmadan, kendisine sunulan gıdayı, ağız açma ve yutma refleksi şeklinde ihtiyacından fazla miktar tüketen çocukta, uzmanlara göre mide büyümesi söz konusu olabilmekte.

Dünyada obezite erişkinlerin yanı sıra çocukların da sağlığını ciddi şekilde tehdit ediyor. Çocuk-

larda büyüme ve gelişmenin en hızlı olduğu dönem, doğumdan iki yaşın sonuna kadarki süreci kapsamaktadır. Bebeklerin ve küçük çocukların beslenmesiyle ilgili alışkanlıklar özellikle bu dönemde kazandırılması gerekmektedir.

TOMBUL BEBEK SEVİYOR OLABİLİRSİNİZ AMA...

Genellikle yeni doğan bebeklerin etine dolgun olması ebeveynlerinin çok hoşuna gidebilir. Adeta, bu durum bebeğin sağlıklı ve şirin olduğunun bir

göstergesi gibi algılanıyor. Bilinmesi gereken, bunun tamamen yanlış ve sağlıksız olduğudur. Şirin görünen obezite sorunu maalesef boyu uzayınca da geçmeyecek bir durumdur. Bebek büyüdüğünde de risk devam edecek. Çocuğunuzun büyüme ve gelişmesi normal ise çocukluk çağında kilolu olmaması, büyüdüğünde de obeziteye karşı avantajlı olmasını sağlayacaktır.

Çocukluk çağında obezite görülme sıklığı her geçen gün artmaktadır. Bu oran Türkiye'de 0-5 yaşta yüzde 8,5, 6-18 yaşta yüzde 8,2'dir. Maalesef bu obezite oranlarının 2050 yılında yüzde 50'lere çıkması öngörülmüyor.

REKLAM KARŞISINDA YEMEK YEDİRMEK TEHLİKELİ

Çocukların oturabilecek duruma geldiğinde mutlaka yemeklerini masada yemesi oldukça önemli. Küçük bebeklerin dahi mama sandalyesine oturtularak aile fertleriyle sofrada bulunmaları yine tavsiye konusu...

Özellikle bebeklere yemek yedirmek kimi zaman anne ya da bakıcı için zor olabilir. Kimi zaman bunu kolaylaştırmak için bebeklere televizyon karşısında, reklam ya da çizgi film seyretililirken yemek yedirilmeye çalışmak ebeveynler arasında oldukça yaygın bir davranış olarak göze çarpmaktadır. Bu durum çocuğun sağlığı açısından da oldukça tehlikelidir. Kimi anneler, bebeğin sevdiği reklam ya da filmleri bir CD'de toplayarak çocuğa her öğünde yemeği bunları izletirken yedirdiğini ifade ediyor. Bu oldukça tehlikeli bir durum... Çünkü bu şekilde bebek ya da çocuk, tüm algısını ekrana verdiği için tokluk hissetmiyor ve kendisine verilen gıdaları fark etmeksizin tüketiyor. Bu süre çocuk için yemek saati ve damak lezzetinden ziyade bilinçsizce ağzını açıp yutma refleksi haline geliyor. Çocuk, yiyeceğin ne tadına ne zevkine varabiliyor. Bu arada, ihtiyacından fazla gıda tüketen çocuğun midesi de gereksiz yere büyüyor.

FİLM BİTTİKTEN SONRA KUSUYORSA...

Tokluk merkezimiz, yemeğe başladıktan 20 dakika sonra uyarılmaktadır. Bu süre içinde çocuğa ihtiyacından fazla yemek yedirilir. Çünkü tokluk merkezinin uyarılmasına izin verilmeden peş peşe yemek yedirilmektedir. Oysa tam tersine yemeği-

Çocuklarda büyüme ve gelişmenin en hızlı olduğu dönem, doğumdan iki yaşın sonuna kadarki süreci kapsamaktadır.

Bebeklerin ve küçük çocukların beslenmesiyle ilgili alışkanlıklar özellikle bu dönemde kazandırılması gerekmektedir.

Bu dönemde bebek ve çocuklara, film ve reklam seyredirken ya da bilgisayar oynarken yemek yedirilmesi obeziteye sebep olmaktadır.

Bunların önlenmesi için sağlıklı beslenmenin yaşam biçimi haline getirilmesi ve bu alışkanlığında bebek ve çocuklara kazandırılması gerekmektedir.

nin yavaş yavaş ve çiğnenerek tüketilmesine izin verilmeli. Farkında olmadan fazla yiyecek tüketen çocuklarda, film bittikten sonra ani kusmalar görülmektedir. Çünkü bu miktar çocuğun vücuduna ağır gelmektedir.

Kendisini ifade edebilecek yaştaki çocukların doyduklarını dile getirdiklerinde daha fazla yemek yemesi için ısrarcı olunmamalıdır. Aile bireyleri, yemek zevkleri konusunda çocukların yanında kesinlikle konuşmamaları gerekir. Çünkü çocuklar yakın çevresindeki bireyleri rol model olarak kabul eder ve onların davranış biçimlerini taklit ederler. Çocukların yanında kesinlikle **"Ben sebze sevmiyorum"** ya da **"Ben et dışında yemek yemekten hoşlanmıyorum"** gibi ifadeler kullanılmamalıdır. Çünkü çocuk da bunu yapmaya başlayacaktır.

Obezitenin önlenmesi için sağlıklı beslenmenin bir yaşam biçimi haline gelmesi ve bu alışkanlığın çocuk için de kazandırılması sağlıklı gelişim için oldukça önem arz etmekte. Çocuklara, şeker, çikolata ya da gofret gibi gıdalar kesinlikle ödül olarak sunulmaması gerekiyor. Bu tür gıdalar ödülün dışında ceza aracı da olmamalı. Mümkün olduğunca çocukların bu tür gıdaları tüketiminden kaçınılmalı.

Veli ATLI / Eğitimci

YENİ BİR PROBLEM OLARAK İNTERNET BAĞIMLILIĞI

Bağımlılık kişinin kullandığı bir nesne veya yaptığı bir eylem üzerinde kontrolünü kaybetmesi ve onsuz bir yaşam süremeye başlaması olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla bağımlılığın temel şartı; bağlanılan objenin, nesnenin veya durumun vazgeçilmez olduğu algısıdır.

Dünya son yüzyılda tarihinde hiç olmadığı kadar gelişme göstermiştir. Hiç şüphe yok ki bilim; bir birikim ürünüdür ve evrenseldir. Herkes veya her kesim kendisinden öncekilerin ortaya koyduğu temel birikimlerin üzerine bir şeyler katarak bilimi ve teknoloji belli bir konuma yükseltmektedir. Tarihin bazı dönemlerinde yapılmış olan ve günümüze kadar gelen bazı tarihi eserlerin nasıl yapıldığını henüz tam olarak ortaya koyamazsak da tüm bilim dünyasınca kabul gören temel bilgi: son yüz yılda hatta son 30 senede dünyamız hiç

olmadığı kadar gelişmiştir. Ancak bu gelişimin temel göstergesi: İNTERNETTİR.

İnternetin çıkışı 1950'li yıllara dayanmaktadır. ABD'de de askeri amaçlı başlayan bu çalışmalar uzun süre dar çerçevede (sadece askeri) kullanılmış ve genel olarak 1980'li yıllara gelindiğinde artık sivil otoritenin de kullanımına açılmıştır.

İlk kullananlar da internetin bu kadar yaygınlaşabileceğini tahmin etmemişlerdir. İnternet insanlık tarihinin dönüm noktasıdır. Bugün dünyanın her yerinde hayatın orijini, internettir. İnternetsiz hayat pek mümkün gözükmemektedir. Bireysel olarak kişi internetsiz olabilse de hayatını devam ettirmesi pek çok noktada internete bağlıdır. Bireysel olarak siz internet kullanmasanız da dâhil olduğunuz toplum, mutlaka internetle işlem görmektedir. Gıda sektöründen kozmetik sektö-

rüne kadar her alanda internet kullanılmaktadır. Tarihin hiçbir döneminde hiçbir gelişme veya yenilik insanlığı bir anda bu kadar derin etkilememiştir. Bugün en gelişmişinden en az gelişmişine kadar her toplum internete ve buna dayalı gelişimlere bağımlı durumdadır.

Yapılan araştırmalar ülkelerin gelişmişlik seviyelerine göre internetin kullanımı da artmaktadır. İçinde yaşadığınız ülke, bu dünyaya dâhilse mutlaka internettesiniz demektir. Çünkü dünya artık internetle yönetiliyor. Ülke içindeki kara, hava, deniz ulaşımları, iletişim imkânları, bankacılık işlemleri, sağlık işlemleri, temel gıda üretimleri kısaca hayatın her alanında artık internet hâkim konumdadır. Bu kadar geniş bir alana hükmeden bir sisteme karşı çıkmak nasıl olacak veya olmalı mı? Üzerinde durulması gereken temel soru bu! İnternetsiz bir hayat mümkün müdür? Bana kalırsa artık mümkün değil! O halde ne yapmalıyız?

Her şeyde olduğu gibi işin eğitimini almak -vermek lazım. Toplumlari değiştirme ve dönüştürmede temel etken eğitim olduğuna göre, teknoloji bağımlılığıyla mücadelede de eğitim en önemli aracımız olacaktır. Ancak gelişmekte olan ülkelerin büyük bir kısmı eğitim ortamlarını teknolojiyle donatmaları halinde yükselbileceklerini düşünüyorlar. Bu o ülkeler için tuzak konumundadır. Maalesef ülkemiz de bu tuzağa kısmen bulaşmış konumdadır. FATİH projesi özü itibarıyla ülke içinde eğitimde fırsat eşitliği sağlamak amacıyla başlatılmıştır. Bu projeye her sınıfa etkileşimli tahta takmak suretiyle fırsat eşitliği sağlanması hedeflenmiştir. Ancak her öğrenciye tablet dağıtmak bu projenin en çok eleştiri alan tarafı olmuştur. Bilinçlendirme çalışmaları yapılmadan dağıtılan tabletler maalesef öğrencilerin temel oyuncağı haline gelmiştir. Oyuncak haline getirilen tabletler pek çok kişide internet bağımlılığının temel enstrümanı olmuştur. Teknoloji okuryazarlığı ile teknoloji bilinçli kullanmak başka şeylerdir. Günümüzde her vatandaştan beklenen asgari düzeyde de olsa teknoloji kullanıyor olmasıdır. Aslında bu beklenti özellikle belli bir yaşın üstünde olanlar için olmalıdır. Çünkü iki yaşındaki bebekler bile akıllı(!) telefonlar sayesinde teknolojiyi kullanmaya başlamışlardır. Çoğu ebeveynler için bu bir övünç göstergesi olsa da özü itibarıyla sıkıntılıdır. Son 10 yıllık süreçte tüm dünyada internet bağımlılığı giderek artan bir hastalık haline

gelmeye başlamıştır ve bu hastalık görüntüde fiziki bir sıkıntı oluşturmadığı için pek çok kişi hasta olduğunun bile farkında değildir. Hasta olduğunu kabul etmeyen birini tedavi etmek de pek mümkün olmuyor bu sebeple.

İnternet bağımlılığının literatürde net bir tanımı yoktur. Pek çok sosyal bilimci ve tıp uzmanı bu alanda çalışma yapmışlardır. Yapılan çalışmalarla **“internet bağımlılığı”** bir olgu olarak kabul edilmiştir. Tüm araştırmacıların üzerinde fikir birliğine vardıkları nokta: **“Birey gerçek âlemdeyken bile sanal âleme ilişkin hayal dünyasında ise, bağımlılık başlamıştır.”** Bugün büyük-küçük, zengin-fakir pek çok kişi günün hemen her anını internet aracılığıyla sosyal medyada geçirmektedir. Sabah uyanır uyanmaz sosyal medyada ne kadar beğenildiğini görmek için telefona sarılan milyonlarca insan bulunmaktadır. Üstelik bunların büyük bir kısmının sosyal toplumla nitelikli bir bağlantısı da bulunmamaktadır.

Okul çağındaki çocukların/gençlerin bu çılgınlıktan kendilerini beri tutmaları gittikçe zorlaşmaktadır. Eğitimcilerin, ebeveynlerin ve hükümetlerin en önemli görevi çocukları/gençleri bu internet çılgınlığından korumak olmalıdır. Sakarya Üniversitesi, İHH İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi ve Uluslararası Doktorlar Birliği'nin (2015) ortaklaşa yaptıkları araştırmaya göre; lise öğrencilerinin yaklaşık %20'si günde 3 saatten fazla internet, yaklaşık %30'u 3 saatten fazla akıllı telefon, yaklaşık %20'si 3 saatten fazla sosyal medya kullanmakta ve yaklaşık %10'u da 3 saatten fazla bilgisayar oyunu oynamaktadır. Okul çağındaki gençlerin internet bağımlılığı; onların bedensel ve psikolojik gelişimlerini, sosyal ilişkilerini olumsuz yönde etkileyerek, akademik başarılarını düşürmektedir. Ayrıca internette kumar, cinsel sapkınlıklar ve siber suçlarda önemli bir artışa sebep olmaktadır.

Modern dünyada interneti kullanmamak mümkün gözüküyor artık. Öyleyse onu bilinçli kullanmak için çalışmamız lazım. Gelecek için endişe edeceğimiz tek kesim, gençlerimizdir. Gençlerimizin bilinçli olarak yetiştirilmesi en önemli görevimizdir. Ebeveynler, eğitimciler olarak çocuklarımızla/gençlerimizle gerçek âlemde daha nitelikli zaman geçirmeliyiz. Yoksa onlara vakit geçirecekleri sanal bir dünya bulurlar ve onların buldukları dünya geleceğimiz için tehlikeli olacaktır.

Yunus YEGİN / Psikolojik Danışman

SORUMLULUK BİLİNCİ

Sosyal varlıklar olarak yaşamak durumunda olan insanlar için sorumluluk, en temel duygulardan bir tanesidir. Her insanın sorumluluk duygusunu maksimum düzeyde hissetmesi yaratılış amacının gereğidir. İnsan her şeyden önce yaratıcısına karşı kayıtsız ve şartsız sorumludur. Allah Teâlâ Kuran-ı Kerimde **"İnsan başı boş bırakılacağını mı sanıyor"** (Kıyamet surresi 36) buyurarak sorumsuzluğu ortadan kaldırmıştır.

İnsanın Yaratıcısına karşı sorumluluğunu gereğince yerine getirebilmesi için; kendisine karşı, yakın çevresine karşı ve insanlığa karşı sorumluluklarını idrak etmiş olması gerekir. Bireyin kendisine karşı olan sorumluluğunun gereği olarak yaratıcısını ve kendisini çok yönlü olarak tanıma gayreti içerisinde olması gerekir. Eğer kişi yaratıcısını hakkıyla tanıyamaz ise yaratıcısıyla kuracağı ilişkiden istediği verimi alamayabilir. Davranışla-

rını dizayn ederken insan, denetlendiğini hissetmesi durumunda hata yapmamak için daha çok gayret gösterebilir. **"Hangi adımları ne için atmalıyım? Bu çabamın sonucunda ne tür bir kazanım elde edebilirim?"** gibi soruların cevabı kişinin davranışlarındaki bilinç düzeyini göstermektedir. Kişinin bu adımlarını bilerek planlayarak atması durumuna şuurlu davranım diyoruz. Ayrıca birey kendisinin yararına ve zararına olan eylemlerini de kendisine karşı sorumluluğunun gereği olarak bilmesi gerekir. Kendi kapasitesini, yapabileceklerini, başarılı olabileceği alanları, eksik kalan yönlerini, varsa geçmişteki hatalarını bilerek, bunlara dönük eylemler içerisinde olması gerekir. Bireyin kendisine karşı sorumluluk bilincini geliştirmesi aynı zamanda yakın çevresine karşı da daha sorumlu olmasını getirebilir. Kişilik gelişiminde yakın çevrenin önemli bir etken olduğu unutulmamalıdır. Aile, öğretmenler, yakın arkadaşlar, yakın

ilişki içerisinde olduğumuz yakınlarımız, okullar ve benzeri kişi ve kuruluşlar kişiliğimizin gelişimine katkı sağlarlar. Bu sebeple bu çevreyle kuracağımız ilişkimiz, onlara karşı sorumluluklarımızın temeli üzerine gelişmesi gerekir. İnsanların kendileriyle ilgili maddi manevi gelişimlerini arttırmaları sosyal çevrede karşılık bulmalıdır. İlişkide olduğumuz çevreye sunacağımız **“Model”** bu çevreleri pozitif yönde destekler nitelikte olmalıdır.

Özellikle çocuklar ve gençler için doğru modeller kaçınılmazdır. Çünkü bu yaş gruplarının etkisi altında kalabilecekleri olumsuz modeller oldukça fazla. Kaldı ki yetişkin insanların da kendilerini doğru yönde motive edecek olumlu yaşantı modellerine her zaman ihtiyaçları vardır. Hem bireysel sorumluluklarımızla ilgili algımız, hem de yakın çevremize karşı sorumluluk algımız toplumsal ve geniş anlamıyla insanlık için sorumluluk şuuru-
rumuzun temelini teşkil etmektedir. İncamızda toplumsal yararlılığı bulunan işler yapmak ve eserler bırakmak sadaka-i cariyeden sayılmaktadır. Şimdiki ve gelecek nesillerin doğru davranış kazanmalarına verilebilecek her katkı bu mülahazadan sayılabilir. Nasıl ki Hz. Peygamberin (sav) söz ve eylemleri geçmiş bu kadar zamana rağmen

Davranışlarını dizayn ederken insan, denetlendiğini hissetmesi durumunda hata yapmamak için daha çok gayret gösterebilir.

“Hangi adımları ne için atmalıyım? Bu çabamın sonucunda ne tür bir kazanım elde edebilirim?” gibi soruların cevabı kişinin davranışlarındaki bilinç düzeyini göstermektedir.

Özellikle çocuklar ve gençler için doğru modeller belirlenmelidir. Bu konuda Hz. Peygamberimiz (s.a.v.) söz ve eylemlerini kendimize rehber ve model olarak tayin etmemiz gerekmektedir.

taze ve yaşanılır bulunuyorsa; Hz. Peygamberin övgüsünü kazanmış ahir zaman ümmeti olarak bizler de en azından rehber kabul edebileceğimiz **“Modeli”** belirlemiş olmamız gerekir.

EMPERYALİZME BOYUN EĞMENİN DÜŞÜRDÜĞÜ ZİLLET

Habib KARAÇORLU / Eğitimci

Geçen yıl seçilen ABD'nin Başkanı Trump'ın Ortadoğu gezisi bir kez daha biz Müslümanlar açısından acı gerçekleri ortaya koydu. Gezisine Suudi Arabistan'dan başlayan Trump, burada büyük bir hüsnü kabul ile karşılanarak çeşitli anlaşmalara imza attı. Körfez ülkelerinin başını çeken, petrol zengini ve Mescid-i Haremeyn'i elinde bulunduran Suudi Arabistan; dünyadaki en büyük zalim, Müslümanların en büyük düşmanı ve Siyonizm'in en önemli uşağı ABD ile bir takım anlaşmalar yaparak onlara olan bağlılığını bir kez daha dile getirmiş oldu.

Trump tüm ABD Başkanları ve Emperyalistlerin yaptığı gibi Müslümanları bir takım düşmanlarla korkuttu ve onları ancak kendilerinin koruyacağına ikna etti. Bu düşmanların başında DEAŞ (İŞİD) geliyor. Halbuki, daha altı-yedi ay kadar önce Trump İŞİD'i Obama ve Hillary Clinton'un kurdurduğunu söylüyordu. Başkanlık makamına geçince o da diğer başkanlar gibi hemencecik Siyonizm'in oyun çarkına girivermişti. Diğer düşmanlar olarak da İran, Hizbullah ve HAMAS'ı gösteren Trump, daha bir iki yıl öncesinde ABD'nin başını çektiği Batılı ülkelerin İran'a ta 1979 yılından beri koydukları ambargoyu kaldırarak, he-

men hepsinin gidip İran'la ikili ticari anlaşmalar yaptığını da unutturmuştu.

ABD ve Batının ikiye bölünmüş olduklarını biliyoruz da peki bu Müslümanlara ne oluyor da böylesine Müslümanların baş düşmanı, İsrail'in en büyük hamisi, Irak, Libya, Afganistan ve Suriye'deki yüzbinlerce Müslümanın katili ABD ile böylesine ittifaklar kurup, dostluklar geliştiriyorlar? ABD bir çırpıda Suudi Arabistan'a 110 Milyar Dolarlık silah satıyor ve nerede kullanması gerektiğini de tembihliyor: **"Bak senin düşmanın İran ha!"** Trump Müslümanların şu ana kadar kendi başlarına gerçekleştiremediği bir işi de başararak **"İslam Zirvesi"**ni topluyor ve onlara düşmanlarının kimler olduğunu bildiriyor: **"El-Kaide, DEAŞ, İran, Hizbullah, Hamas ve İhvan, siz Müslümanların en tehlikeli düşmanlarıdır"**. Bütün bunlara karşı Müslümanların cihad etmesini istiyor. Elli beş ülkeden Müslüman temsilcilerin katıldığı zirvede kasaplık koyunlar gibi kendi ecelini bekleyen Müslümanlar, boyunları bükük bir vaziyette: **"Abi sen ne dersin o olsun"** pozisyonunda zillet ve meskeneti oynuyorlar.

2008 yılında ABD Başkanı seçilen Hussein Ba-

rak Obama için de Müslümanlar ne kadar da sevinmişlerdi değil mi? O da ilk ziyaretlerinden birini Mısır'a yapmış, Mısır parlamentosunda yaptığı konuşmada dakikalarca ayakta alkışlanmış, tek-birlerle karşılanmıştı. O Obama İslam âleminde en büyük kötülükleri yapmış, en büyük kazıkları atmıştı.

Beş bin küsur yıllık tecrübeye sahip Siyonizm İnsanları nasıl, nereden ve ne şekilde avlayıp kandıracağını çok iyi bildiğinden bu sefer işin başına Trump'ı getirmişti. Nitekim Suudi Arabistan gezisinin hemen ardından İsrail'e geçen Trump başında Yahudi kippasıyla Ağlama Duvarını ziyaret ederek gerçek yüzünü göstermişti. ABD'nin başına kim geçerse geçsin mevcut senaryoyu yani Büyük İsrail Projesini yani kendi deyimleriyle Büyük Ortadoğu Projesini uygulamaktan başka seçeneği bulunmamaktaydı. Bu konuda taktik değiştiren Küresel Emperyalist güçler kendi askerleri ve paraları yerine Müslümanların asker ve paralarını kullanarak bu projeyi adım adım uygulamaktadırlar.

Müslümanları etnik ve mezhepsel boyutta bölerek karşı karşıya getirip çatıştırmak suretiyle yok etmenin planlarını yapan düşmanlarımız bu konuda her türlü plan ve entrikayı çaktırmadan uygulamaya koymaktadırlar. Birbirinden kopuk, kendi birliğini kuramamış, her biri çeşitli şekillerde ABD, Rusya, Çin ve diğer küresel güçlerle bir takım ittifaklar kurarak onların yörengelere girmiş bulunan İslam ülkeleri; bir o yana bir bu yana savrularak bir kurtuluş yolu aramaktadırlar.

İslam âleminin bu çıkmazlarını ta 1960'lı yıllarda fark ederek çareyi İslam Birliğinin kurulmasında gören Rahmetli Erbakan Hocamız 1996 yılında hükümetini kurup Başbakanlığa oturur oturmaz bu konuyla ilgili ilk adımı atmış; önce İran, Pakistan, Bangladeş, Endonezya ve Malezya'yı, ikinci adımda da Mısır ve Nijerya'yı ziyaret ederek D-8 adı verilen Ekonomik Kalkınma Paktiyle İslam ülkelerini bir araya getirmeyi başarmıştı. Ancak bu birlik iç ve dış engellemelerle ne yazık ki ciddi manada hayata geçirilememiş, akim bırakılmıştır. O birlik devam ettirilmiş olsa bugün bu parçalanmışlık, teslimiyet ve acizliğin yerinde büyük bir İslami kitle ve güç bulunacak, kimse Müslümanlara yan bakamayacaktı.

Yüce Rabbimizin bizlere hidayet kitabı ola-

rak gönderdiği Kur'an-ı Kerim'i sürekli okuyan veya dinleyen günümüz Müslümanları ne yazık ki O'nun şuuruna sahip değildir. Yine Hazreti Peygamber (S.A.V.)'in hayatını ve sünnetini okuyan aynı Müslümanlar O'ndan bir ders de çıkarmış değildir. Yüce Rabbimiz Kerim Kitabında: **"Ey iman edenler, Yahudi ve Hristiyanları dostlar (veliler) edinmeyin; onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden onları kim dost edinirse, kuşkusuz onlardandır. Şüphesiz Allah, zalimler topluluğuna hidayet vermez."** (Maide Suresi 51.Ayet) buyurmuyor mu? Hazreti Peygamber (S.A.V.) hiç Yahudi Ve Hristiyanlar karşısında -haşa ki- acze düştü mü? O zaman Bizans hâkimiyetindeki Suriye topraklarında bulunan Gassanilere gönderdiği elçinin şehit edilmesi üzerine onları cezalandırmak üzere üç bin kişilik bir ordu gönderen Resulullah (S.A.V.) o dönemin en büyük devleti olan Bizans'tan asla korkup çekinmemişti. Aynı şekilde gönderdiği ashabı da yüz bin kişilik Bizans ordusunun önünden sayıca çok üstünler diye kaçmadı, kahramanca savaşarak Müslümanların ne denli kararlı ve metanetli olduklarını ispat etti. Böylece Medine üzerine yürümeyi planlayan Bizans hiçbir zaman buna cesaret edemedi.

Bugün dünya Müslümanlarının önündeki en büyük engel, sahip oldukları dinlerini tam manasıyla anlayıp yaşamamalarıdır. Okumayan, araştırmayan, bilimsel gelişmeleri ve icatları yakından takip etmeyen, çalışmayan, üretmeyen ve birlik olmasını beceremeyen Müslümanlar; işte böyle düşmanlarına boyun eğecek ve her türlü hakaret ve zulme maruz kalacaklardır.

Afganistan, Irak, Suriye, Filistin, Somali, Libya ve Yemen'de olup bitenlere seyirci kalan veya el altından zalimlerle işbirliği yapanlar elbet bir gün bunun bedelini ödeyeceklerdir. Yukarıda zikrettiğimiz ayetin sonunda Yüce Rabbimiz (C.C.) **"Şüphesiz Allah, zalimler topluluğuna hidayet vermez."** buyuruyor. Zalimlerden yana değil mazlumlardan, güçten yana değil haktan yana olmakça bu düzen değişmeyecek, şartlar her geçen gün Müslümanların aleyhine işleyecektir. Bugün mazlum Müslümanların derdiyle dertlenmeyen ve kendini selamette zannedenlerin başına da yine aynı düşmanların bombaları düşecek, ama iş iştan geçmiş olacaktır. Rabbim tüm Müslümanlara birlik olma ve dostunu düşmanını birbirinden ayırt etme şuurunu nasip etsin.

Kur'an'dan

ANCAK DÜŞÜNENLER İSLAM'A KOŞARLAR

Düşünmek çok önemli bir meziyettir. Allah Teâlâ, Kur'an'da çeşitli örnekler vererek insanları düşünmeye davet eder. Düşünen insanlar, düşündüklerini fıkha çeviren insanlara ancak "din ve düzen" olarak İslam'a koşarlar. Maddi ve manevi kalkınmanın tek muharrik gücü İslam'dır. İslamsız ne maddi kalkınma olur nede manevi kalkınma ne de eğitim olur. Aşağıda mealleri verilen ayeti kerimeleri bu bakımdan okuyalı ve doğru yerde durmanın adımını atalım inşallah...

BAKARA/171: "(İslam çağrısına kulak vermeyen) kâfirlerin durumu, sadece çobanın bağırıp çağırmasını işiten hayvanların durumuna benzer. Çünkü onlar sağır, dilsizler ve körlerdir. Bu sebeple düşünmezler."

BAKARA/269: "Allah hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilirse, ona pek çok hayır verilmiş demektir. Ancak akıl sahipleri düşünüp ibret alırlar."

ALİ İMRAN/118: "Ey iman edenler! Kendi dışınızda-kileri sırdaş edinmeyin. Çünkü onlar size fenalık etmekten asla geri durmazlar, hep sıkıntıya düşmenizi isterler. Gerçekten, kin ve düşmanlıkları ağızlarından (dökülen sözlerinden) belli olmaktadır. Kalplerinde sakladıkları (düşmanlıkları) ise daha büyüktür. Eğer düşünüp anlıyorsanız, ayetlerimizi size açıklamış bulunuyoruz."

ENAM/50: "De ki: Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, ben bir meleğim de demiyorum. Ben, sadece bana vahyolunana uyarım. De ki: Kör ile gören hiç bir olur mu? Hiç düşünmez misiniz?"

ARAF/26: "Ey Âdemoğulları, biz size ayıp yerlerinizi örtecek bir giysi, süslenecek bir el-

bise yarattık. Takva elbisesi... İşte o daha hayırlıdır. Bunlar Allah'ın ayetlerindendir. Umulur ki öğüt alıp düşünürler."

RUM/8: "Kendi kendilerine, Allah'ın, gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları ancak hak olarak ve muayyen bir süre için yarattığını hiç düşünmediler mi? İnsanların birçoğu, Rablerine kavuşmayı gerçekten inkâr etmektedirler."

MÜMİNUN/67: "Sizi topraktan, sonra meniden, sonra alakadan (aşılanmış yumurtadan) yaratan sonra bebek olarak çıkaran, sonra sizi güçlü kuvvetli bir çağa erişmeniz, sonra da ihtiyarlamanız -ki içinizden daha önce vefat edenler de vardır ve belli bir vakte ulaşmanız için sizi yaşatan O'dur. Umulur ki düşünürsünüz."

CASİYE/13: "O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini, kendi katından (bir lütfu olmak üzere) size boyun eğdirmiştir. Elbette bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır."

HAŞR/21: "Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, paramparça olmuş görürdün. Bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz."

EPIKA®

www.epika.com.tr

İSKELETTE
10
YIL
GARANTİ

**Çelikle
Estetiğın
Buluştugu Marka**

Görür Çekyat Ltd.Şti

Tel : 0 380 537 50 03 - Fax : 0 380 537 53 01

BİR KİTABA VEFA

Ömer KANTARCI / Eğitici

Türklerin İslamlaşma süreçlerinin kilit kavramlarından biriydi tasavvuf. Anadolu coğrafyasının bereketli oluşu biraz da bu kavramla yoğrulmasında gizliydi. O bereket ki bin yılı aşkın bir süre Selçuklu ve Osmanlı asırlarında şaha kalkmış, bugün sağdan soldan, önden ve arkadan gelen onlarca taarruza karşı hala güzelliğini hissettirmekte, varlığı ile sürur vermektedir.

Tasavvufun açtığı arktan güç alan zâhidlerin yolu elbette tekke ve zaviyelere düşecekti. Bir eğitim, hayat ve sanat kurumları olarak yüzyıllar boyunca hizmet veren bu yapı cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleşen bir dizi inkılâptan nasibini alacak ve resmi olarak kapatılacaktı. Kapılara, elere zincir vurulabilirdi ama gerçek anlamda bir gönül yürüyüşü olan tekke ve zaviyeler üzerinden tasavvufun soluğu kesilemezdi. Zincir onda eriyen bir şeydi.

Uzun yıllar Türkiye’de tasavvuf ve kültürü hakkında nitelikli, akademik düzeyde, sağlam-temel kaynaklara yaslanmış eserler verilmedi, verilemedi¹. Bunun birçok sebebi var. Tasavvufa karşı takınılan ideolojik tavır, birtakım modernist hareket-

lerin çoğaltmaya çalıştığı şüpheler, önyargılar bu sebepler arasında zikredilebilir.

Bu durum yetmişli yıllara kadar böyle devam etti. Konuyla ilgili eleştirileri de sırtlayacak kaynak eser sayısı sınırlı idi. İşte tam yetmişlerin o karmaşık ortamında Uludağ Üniversitesi Yüksek İslam Enstitüsü öğretim üyesi Mustafa Kara ilk kitabını neşretti: Din Hayat Sanat Açısından Tekkeler ve Zaviyeler (Dergâh Yayınları, Mayıs 1977, İstanbul). Yayınlandıktan sonra toplumun farklı kesimlerinden büyük alâka gören bu eser Mustafa Kara’nın ilk kitabı olmasının yanı sıra tekke ve zaviyeler üzerinden Türkiye’de tasavvuf meselesini ele alan ciddi bir kaynak kitap olmuştur.

Milli Şuur dergisine katkı sunan hocalarımızdan olan Prof. Dr. Mustafa Kara² bugün ülkemizde tasavvuf konusunda en yetkin isimlerden birisidir. Yayınladığı onlarca kitabın yanı sıra kırk yılı aşkın süredir devam eden muallimliği, yetiştirdiği yüzlerce talebe ile eğitim ve kültür hayatımızda büyük bir boşluğu doldurmaktadır.

Mustafa Kara’nın dostları, hocaları, aile fertleri, meslektaşları ve talebeleri Tekkeler ve Zaviyeler’in

yayınlanmasından tam 40 yıl sonra bu eserle ilgili hatıralarını zengin görsel bir malzeme kullanarak farklı bir kitapta bir araya getirdiler. Mustafa Baki Efe ve Mehmet Temelli'nin katkılarıyla ortaya çıkan Bir Kitabın Kırk Yılı adlı eser Nisan 2017'de Dergâh Yayınları'nın armağan kitapları serisinden çıktı.

Kitap Nasıl Yazıldı?

Tekkeler ve Zaviyeler kitabının calibi dikkat bir yazılma öyküsü var. Hareket dergisi etrafında bir araya gelen gençlerin her birinin bir alanda uzmanlaşması isteniyordu. Bu amaçla camianın emektarlarından Ezel Erverdi, arkadaşı Mustafa Kara'dan tekkeler konusunu çalışması istemiş. Mustafa Kara da hiç itiraz etmeden bu konuyu çalışmaya başlamış. Tekke Teşkilatı adını taşıyan ilk yazısı Hareket Dergisi'nin 74. sayısında (Şubat 1972) yayınlanmış. **"Hayatımın mutlu günlerinden birini yazıyı aldığımdaya yaşadım."** diyor Erverdi. Daha sonra Kara'nın bu yazıları günden güne çoğalacak ve 1977'de kitaplaşacaktı.

Tekkeler ve Zaviyeler'in bir de aile içi mahrem öyküsü var. Mustafa Kara'nın kardeşi İsmail Kara da bizzat bu hikâyeyi ayrıntılarıyla kitapta bizlere anlatıyor. Ağabeyinden gelen kitap siparişlerini hazırlamak, kütüphanelere gidip işaret buyrulan kitaplardan ilgili notları almak, birtakım yazma eserlerin tetkik edilmesi...

İsmail Kara'nın bu gayreti ile müellifin 1976 yazını memleketi Rize-Güneyce'de tamamen bu esere ayırması ve yayıncılık işinin bir yığın zorlukları da aşarak kitap, Mart 1977'de matbaaya verilir. Kitapla alakalı çok daha tatlı hatıralarla saklı uzun bir yazısı var İsmail Kara'nın.

Yolu Tekke ve Zaviyeler'den Geçenler

Kırkinci yıl hatırına hazırlanan kitapta Mustafa Kara'nın dostları, aile bireyleri ve talebelerinin hatıraları var demiştik. Çok derinlikli samimi yazıları, vefakâr tavırları zevkle ve imrenerek okuyoruz. Mustafa Kara'nın hocası Süleyman Uludağ, Dergâh dergisinin yükünü 25 yıl omuzlayan Mustafa Kutlu, tarih âlimi Ali Birinci, D. Mehmet Doğan, Emin Işık, Mustafa Kara'nın bir diğer kardeşi Hüseyin Kara, merhum Cahit Çollak, Fatih M. Şeker, Hayrettin Karaman, Banu Demirağ, M. Fatih Birgül, Mustafa Öcal, Ahmet Tabakoğlu bunlardan

bazıları. Kitap hakkında basında, dergilerde çıkan yazılar, aile fotoğrafları, mektuplar kitabı bize tanıttığı gibi tarihe de tanıklık etmemize vesile oluyor.

Kitabın Biz'e Bakan Tarafı

Kitabın bizde saklı küçük bir hikâyesi de var. Rahmetli dedeciğim (öl. 1999) ehli tarik bir kimse idi. Yatağının başucunda mütevazı bir kitaplığı vardı. Bu kitaplık daha sonra yetmeyecek ve hatırladığım kadarıyla birkaç raf daha takviye görecekti. İşte bu kitaplıkta karşılaştığım kitaplardan biri de Mustafa Hocanın ilk kitabı olan Tekke ve Zaviyeler'di. Çocukluğun en güzel taraflarından biri de dedemin ve babamın kütüphanesini karıştırmak, altı çizilen yerlere, kitapların sayfaları arasındaki notlara bakmak olmuştur. Dedemden kalan güzel bir hatıra olan bu kıdemli eser halen kütüphanemde heybetli yerini muhafaza etmektedir.

Bir Kitaba Vefanın Hikâyesi

Modern zamanların yitik kelimelerindendir vefa. Mustafa Kara'nın talebeleri, ailesi ve dostları böyle bir çalışma ortaya koyarak Tekkeler ve Zaviyeler kitabına vefa gösterdiler. Hem hocalarına hem de verilen emeğe hürmet ettiler. Kitaba vefa, insana vefadır. Bir Kitabın Kırk Yılı'nın bu tür çalışmalara örnek olmasını temenni ediyoruz. Kim bilir yazılma süreci bile kitap olacak daha nice eserler vardır!

Bir Kitabın Kırk Yılı, Dergâh Yayınları, 2017, İstanbul.

Kaynakça

¹Abdülbaki Gölpinarlı ve Mahir İz gibi üstadların emek mahsulü çalışmalarını da zikretmek gerekir.

²Milli Şuur'un 6. sayısında (Haziran 2008) Mustafa Kara'nın **"Dergâhlar ve İnsanlar"** başlıklı bir yazısı yayınlanmıştı.

İbrahim VELİ / Yazar

İnsanların, yönetimle ilgili bakış açısını
şu iki unsurdan biri belirlemektedir:
Hakim olmak ya da değerlendirmek!
Günümüz insanı, yönetimi **"hakim
olmakla"** ilişkilendirmekte, bu yüzden
gücü üstün tutan ve gemisini yüzdüren
kaptan mantığıyla hareket etmektedir.
Halbuki, fayda sağlayan yönetim;
bir **"değerlendirme"**dir. Çünkü;
değerlendirmek isteyen hakim olmaya
çalışmaz, görevini yapmaya çabalar. Bu
iki anlayışın bir an önce fark edilmesi
gerekliyor.

HAKİM OLMA; DEĞER KAT!

Yönetimde anlayış farkı, aslında ideallerin farklılığıdır. Yolları ayıran da ideallerin ayrılmasıdır. İdeallerin ayrılmasının, sahip olunan inancın, inandığı gibi yaşamaktan, yaşadığı gibi inanmaya sürüklenmesiyle gerçekleştiği açıktır. İdealler terk edildiğinde kişinin çalışması, bilgisi, birikimi, kararlılığı, nezaketi, çalışma üslubu ve renkli kişiliğinin hiçbir şey ifade etmeyeceği açıktır. İdeallerin terkedilmesine sürükleyen her süreç, kötünün iyisini tercihle başlar ve bu tercih, hayatı sorgulamayı bıraktıracak sadece günü kurtarmayı öne çıkarır.

Sadece günü kurtarmak isteyen ve zamanla kötülüğü yok etme düşüncesini unutanların yönetim anlayışı, göstermelik faydalar ve çabalarla göz boyasa da sorunlar derinleşmektedir. Çözüm ise, yönetimin sadece bir tutku ya da talep olmak-

tan çıkarılıp, sorumluluk hassasiyeti kazanmasına yönelik adımlarla beslenmesidir. Bu adımlar atılıp, modeller oluşturulduğunda çözüm **“kendiliğinden gelecektir**. Ve inancı düşünceye, düşünceyi söyleme, söylemi eyleme bilinçli bir şekilde yansıtacaktır. İnsanları potansiyeliyle, insanlık için anlamlı bir katma değer oluşturmaya davet edecek, kendisine emek verenleri ümitlendirecektir.

Şimdi emekleri yeniden tetikleyecek ve yeni ümitleri besleyecek yönetim anlayışları bekleniyor. O halde bilmemiz gereken şey: Yönetmek, **“hakim olmak”** değil, **“değerlendirmek”**tir. Buna vakıf olunmadığında, gücü üstün tutanların kurbanı olmaya ve mahkûmiyete sürüklenmek kaçınılmazdır. Çünkü, kontrolsüz güç, güç değil; güçlüktür. Bu açıdan liderliğin kaybolan anlamının bulunup yeniden zihinlerine nakşedilmesi, istişare kültürü ile kontrol edilmesi gerekiyor. Kadim gelenekten kerim geleceğe yapılan bu yolculukta gönül gönüle değdikçe, yöneticiler hakim olmak yerine değer katmaya çabalar.

Yönetimde iki bakış açısı vardır. Hakim olmak ya da değerlendirmek. Bu iki anlayış arasındaki fark ideallerin farklılığından gelmektedir.

Farklı ideallere sahip olmada inancın, inandığı gibi yaşamının, yaşadığı gibi inanmanın etkin rol oynadığı görülmektedir.

Bu farkı ortadan kaldırmak için yönetimin sadece bir tutku ya da talep olmaktan çıkarılıp, sorumluluk hassasiyeti kazanmasına yönelik adımlar atılmasıdır.

İnancı düşünceye, düşünceyi söyleme, söylemi eyleme bilinçli yansıtmak gerekmektedir.

ÜÇ GÜNLÜK

*Var mıdır bu cihan içre bâki kalan
Her kulun bir Leylası var derde salan*

İbrahim KİLİK / Eğitimci

Yazının başlığını okuyunca, değişik anlamlar çıkaracağınızdan kuşukum yok. İlk çağrışım, edebiyatta bir yazı türü olan günlük olur diye tahmin ediyorum. Bu minvalde üç insana ait yazılmış ayrı ayrı üç günlük... Yahut bir kişinin tuttuğu üç ayrı tarihli günlük gelebilir akla.

Oysa benim muradım her ikisi de değil. Hep üç günlük dünya der dururuz ya, işte bu mevzuda biraz sürç-i lisan eylemek... Niyetim asla mugalata etmek değil. Mevlana, bu dünyayı doksanlık acuze bir geline benzetir ve devam eder **"hiç doksanlık bir acuzeye gönül bağlanır mı?"** der. Bir başka benzetmesi de şu minvaldedir: Dünya bir cenabetin elinden diğer cenabetin eline geçen hamam tasıdır...

Peki, bu yakıştırmalara itirazı olan var mı? Yahut bu cihanda baki kalan... Ünlü divan şairimiz Bâki'nin,

***"Âvâzeyi bu cihana Davut gibi sal
Bâki kalan bu kubbede bir hoş sâdâ imiş."***

Beytindeki ince manayı hep neden ıskalarız? Hele aynı şairin; dünyaya dair vefasızlıkları, insanların vefada ve sevgide gecikmelerini anlatan;

***"Kadrini seng-i musallada bilip ey Bâki
Geçip karşına el bağlayalar yârân saf saf."***

beyti ne kadar manidar?

Nedense, insanoğlu olarak bu cümle veciz söyleşilerden nasibimizi almamakta dirençliyiz.

Üç günlük dünya der dururuz; ama dünyaya dair beş günlük hayaller kurarız. Dünyayı Leyla biliriz. Öyle olamasa Afrika'da çocuklar açlıktan ölür mü? Daha çok para kazanmak uğruna doğanın güzellikleri yok edilir mi? İnşaat demirinden ve çimentosundan çalan müteahhitler yüzünden depremde masum çocuklar ve yetişkinler ölüp binlercesi de ruhen ve bedenen travma geçirip ömürlerinin kalan günlerini kasvet ve acı içinde tamamlarlar mı?

Bu örnekler çoğaltılabilir. Kurala uymayan şoför, hastasına doğru teşhis koyamayan doktor, dersini bihakkın anlatmayan öğretmen, ekmeği eksik ve hileli pişiren fırıncı, Hormon kullanan üretici, eksik tartan kasap, manav, bakkal... Bütün bunlara göz yuman devlet temsilcileri, İlanihaye...

Hâlbuki şu üç günlük dünyada kefen parasına çalıştığımızı bilsek (O da nasip olursa) hiç kimseye kötülük yapamayız. Çünkü dünyanın en güçlü, en güzel insanı da olsun; bir gün musallada er kişi niyetine yahut hatun kişi niyetine diyecekler ve karşında el bağlayıp saf tutacak dostların. Sonra bir çukura sağ yanının üstüne kibleye yönünü çevirip yatıracaklar üstüne birkaç kürek toprak atıp çekip gidecekler. Hileyle, hurdayla, hırsıyla veyahut helal yoldan kazandığın cümle dünyalık bir an için ah vah edip sonra unutup giden varislerine kalacak... Unutma dünya üç günlük. Beş günlük hayal kurma...

ÖNCE AHLÂK VE MANEVİYAT

Esma Baykan TUNÇ / Eğitimci

Yeni bir eğitim öğretim yılı başlıyor. Okullarımız, öğretmenlerimiz ve öğrencilerimiz bu eğitim öğretim yılına ne derece hazır acaba?

Tam gün eğitime geçilecek okullarımız yetersiz. Müfredat değiştirildi öğretmenlerimizin eline tam olarak müfredatlar ulaşmadı. Dersleri nasıl işleyecekler, materyaller hazır mı bilmiyor.

Öğrencilerimiz üç aylık rehavet ve boşluktan sonra okulu değil arkadaşlarını, oynamayı özlediler. (Çünkü büyük bir kısmı tatilini dört duvar arasında geçirdi.) Derslerden ve çalışmaktan, okumaktan uzak bir tatil geçirdi birçoğu... Şimdi koşarak okullarına gidecek oyun oynamak isteyecekler ama okul bahçeleri öğrenci kapasitesini kaldıracak kadar geniş değil... Tatilde iyice şarj olmuş, teneffüste enerjisini boşaltamayan öğrenci sınıfta ders dinlemek istemeyecek. Öğretmencik te sınıfta hazır olmadığı eğitim programına göre öğrencilerin ilgisini çekip ders işleyeceğim diye parçalanacak.

Öğrenci haftada 5 ders saati olan fiziksel etkinlikler dersini bahçede yapmak isteyecek, okul idare

resi okul bahçesini sınıflara paylaştıracak haftada iki ders çıkabilirsiniz diyecek, çünkü okul bahçesi küçücük, sınıf ve öğrenci sayısı fazla, elimden bu geliyor diyecek... Öğretmencik 6 dersin sonunda savaştan çıkmış gibi evine kendini zor atacak. Evde kendi çocuğunun ya da eşinin sesine tahammül edemez halde olacak...

Evet, yeni bir eğitim öğretim yılı başlıyor. Her yıl okullarda, ilçe ve illerde zümre toplantıları yaptırılıyor bize, senede üç defa hem de en az. Kararlar alıyoruz ciddi ciddi. Ama kimse okumuyor sanki bu kararları. Her yıl diyoruz ki:

“Türkçe okuma parçaları çok uzun. Öğrencilerin anlayamayacakları şekilde metinler var ders kitaplarında, bu metinler seviyeye uygun seçilsin, çocuklar okumaktan zevk alsınlar.”

“Matematik dersi haftada 4 dersten 5’e çıkarıldı ama hala ders kitapları bu dersleri karşılayacak kadar dolu değil, alıştırma ve problemler yetersiz, zenginleştirilmeli.”

“Okullarımızın fiziki koşulları yetersiz, spor malzemelerimiz yok, kapalı spor salonlarımız, oyun odalarımız, laboratuvar ve kütüphaneler-

rimiz yok, okul bahçelerimiz küçük, sınıflarımız kalabalık."

"Yetenek derslerine (görsel sanatlar, müzik, fiziksel etkinlikler dersleri) branş öğretmenleri girmeli, biz bu derslerde yetersiz kalabiliyoruz."

"Hayat Bilgisi haftalık ders sayısı düşürüldü ama işlenecek konular aynı kaldı. Konuları nasıl yetiştireceğimize şaşıyoruz yani konu sayısı çok fazla. Gerçi birçoğu tekrar şeklinde öğrenciler sıkılıyor."

Acaba bu söylediklerimiz yeni ders kitaplarının da ve yeni müfredatta karşılık buldu mu?

Evet, eğitimde, sağıkta güzel yatırımlar yapılıyor ama sonuç hep başarısız. Neden acaba? Acaba uygulayıcı olan öğretmenler, uygulayıcı olan doktorlar yeni yöntemleri öğreniyorlar mı? Yoksa Tepeden birileri oturduğu yerden "Biz yaptık oldu!" mu diyor?

Neden hiç insan faktörü göz önünde bulundurulmuyor. Neden bu insanlara "Uygulayıcı sizsiniz, aksaklıklar neler? Ne yapabiliriz?" Diye hiç sorulmaz? Ya da ters zamanlarda kafasına esen anket düzenler ve bu anketler yeterince karşılık bulmaz. Eğitim öğretim döneminin ortasında düzenlenen, hizmet içi eğitim kursları, anketler zaten kafası fazlasıyla yorgun olan öğretmenlere dayatılacağına niye seminer dönemleri bu etkinlikler yapılmaz?

Neden yapılan değişiklikler konusunda milyonlarca yatırım yapılır da bu insanlar yeni değişiklikler hakkında zamanında eğitilmez? Eğitime gelen müfettişler (genellikle çok yaşlıdırlar, emekli olmazlar) anlatmaları gereken değişikliği kendileri hiç bilmezler? Ondan sonra yapılan o kadar çalışmalar, yapılan milyonlarca liralık yatırımlar boşa gider? Yazık değil mi bu ülkenin parasına, emğine, insanına?

Maddi anlamda ülkem çok değişiyor, inşaatlar, yollar, gösterişli binalar... Ama insanımız göz temasından kaçınıyor, sürekli bir koşuşturma içinde, maddi ihtiyaçları o kadar önde ki ne çocuğunu görüyor ne eşini ne akrabasını... Üstelik bu koşuşturma sonunda elde ettikleri onu mutlu etmiyor! Ne kadar varlıklı ise o kadar mutsuz, o kadar tatminsiz, o kadar dünya hırsı artmış...

Okullarımızda görev alan veya görev alacak öğretmenlerimizin başta kötü alışkanlıkları olmamalı, öğrencisine örnek davranışlara sahip kişi olmalı, çocuğu ve aileyi tanımak için çaba harcamalı, milletini, dinini, insanını sevmeli, örf ve adetlerini tanımalı, onlara saygı duymalı... Öğrencilerine birikimlerini aktarmak için çaba harcamalı, kararlı ve idealist olmalı, her çocuğu kendi çocuğu gibi görebilmeli, her çocuğun bugünün küçüğü ama yarının yetişkini olduğunu unutmamalı...

İnsanlar ekonomik olarak değer kazanıyorlar. Herkes karşısındakini "parası kadar dinliyor, parası kadar değer veriyor..."

Maddi tatmin yok bu dünyada, olan daha fazlasını istiyor. Hırsız ihtiyacı olduğu için, muhtaç olduğu için, aç olduğu için değil; çaldığı parayla eğlence merkezine gitmek için çalışıyor artık! İnsanların iyi niyetini suistimal ederek, kendine acındırarak diğer insanları dolandırıyor ve bundan utanmıyorlar... Hakkı olmayan şeyleri alıyor, kullanıyor, israf ediyor ve en ufak bir pişmanlık duymuyor artık. Biz nerede yanlış yapıyoruz?

Âlimimiz yarı âlim dinden ediyor, doktorumuz yarı hekim candan ediyor ama konuşurken herkes haklı! Hiç kimseye yaptığı yanlış gösteremiyorsunuz artık, hemen baskın çıkıyor insanlar.

Akraba, eş, dost kavramı kalmadı. Bir gösteriş tir tutturmuşuz. Nereye doğru gidiyor bu toplum? Evlilikler menfaat üstüne, dostluklar menfaat üstüne, muhabbetler gösteriş, hava atma üstüne...

Yollarımız en az üç şeritli, artık sularımız şakır şakır akıyor çeşmelerimizden, elektriklerimiz kırk yılda bir kesilse kıyamet kopuyor. Ama insanımız mutsuz, insanımız tatminsiz... Televizyonlarda, akıllı telefonlarda, birçok yazılı basında ahlaksız içeriklere ulaşmak çok kolay... Çocuklarımız, gençlerimiz elimizden kayıp gidiyor... Ehil ellerin bıraktığı elleri art niyetli insanlar tutuyor, insanımız doğru ile yanlış ayırt edemez durumda... 15 Temmuzda yaşananlar ortada, bu kadar çok insa-

Üç aylık tatilini dört duvar arasında; derslerden, çalışmaktan ve okumaktan uzak rehavet ile geçiren öğrencilerimiz yeni eğitim öğretim yılına ne kadar hazır acaba.

Okulu mu yoksa arkadaşları ile oynamayı mı özlediler?

Bu rehavetten kurtulmanın tek yolu ahlak ve maneviyattan geçmektedir.

nımız doğru zannettiği yanlışın peşinden koşmuş, bir kısmı hala yaptığı yanlış göremiyor, kime hizmet ettiğini anlayamıyor, basiretimiz yok olmuş, ferasetimiz yok olmuş... Biz böyle değildik.. Bir şeyler yanlış, düzeltmek için çok daha geç olmadan müdahale etmeliyiz...

Bazen çıkıp ortaya, ellerimi kaldırıp **“Durun kalabalıklar! Heeeey... durun! Düşünün, düşünün, gözlerinizi kapatın, vicdanınızı bi dinleyin ne diyor?”** demek istiyorum.

“Bi bakın dünyaya aç, susuz, kimsesiz birçok insan var. Bakın insanlar daha çok para kazanabilmek için masum başka insanları nasıl öldürtüyor? Bizleri hırslarımız üstünden nasıl sömürüyor?” demek istiyorum. Düşüğümüz bu çirkin çarkın içinde kendimi ezilmiş, göz göre göre bu çirkin çarka hizmetçi buluyorum...

Nerden başladık, nereye geldik? Önce insan, önce ahlak, önce maneviyat... Bunlar olmadan yapılan binalar inanın boş. Kocaman apartman dairelerinde eşsiz, dolsuz yalnız oturuyoruz, yollardan bayramlara, akrabalarımıza, anamıza, babamıza değil tatile gidiyoruz, okullarda dağıtılan tabletlerden oyun oynuyor çocuklarımız, aileler oturup bir araya konuşmuyor, telefonla oynuyor...

Dışımızı imar ederken içimizi ihmal ediyoruz. Silkinip kendimize gelme zamanı geldi de geçiyor... Bir olmalı, birlik olmalı, sesimizi daha fazla insana ulaştırmalı, bu yanlışlıklara **“DUR”** demeliyiz. Üniversitelerimizin öğretmen yetiştirme programları gözden geçirilmeli, ilk önce onlar düzenlenmeli, üniversitelerimizde liyakatli hocalar

olmalı, eş, dost, akraba yuvası olmaktan çıkarılmalı, uygulama derslerine önem verilmeli, saygı, sevgi konusunda duyarsız, milli, manevi duyguları eksik, çocuk sevmeyen, bu işi sadece para kazanmak için yapacak, adalet duygusu olmayan kişiler baştan elenmeli, öğretmen yapılmamalı.

Öğretmen olacak kişinin kötü alışkanlıkları olmamalı, öğrencisine örnek davranışlara sahip kişi olmalı, çocuğu ve aileyi tanımak için çaba harcamalı, milletini, dinini, insanını sevmeli, örf ve adetlerini tanımalı, onlara saygı duymalı... Öğrencilerine birikimlerini aktarmak için çaba harcamalı, kararlı ve idealist olmalı, her çocuğu kendi çocuğu gibi görebilmeli, her çocuğun bugünün küçüğü ama yarının yetişkini olduğunu unutmamalı... Ülkenin geleceğinin kendi omuzları üzerinde olduğu sorumluluğunu hissetmeli. Bu özellikleri taşımayan kişiler okuldan mezun olmadan elenmeli, başka mesleklere yönlendirilmeli... Mevcut böyle öğretmenler milli eğitimin geri kademelerine alınmalı, geleceğimizi oluşturacak gençlerimizle karşılaşmalarına izin verilmemeli.

Maalesef bugün bu özellikleri taşımayan pek çok öğretmen geleceğimizin gençlerini ifsad etmekle meşgul çünkü...

Okullarımızda uygulanması düşünülen yöntemler önce öğretmenlerimizin katılımıyla değerlendirilip, şekillendirilmeli. Yeni teknolojik araç ve yöntemler kullanıma açılmadan öğretmenlerimiz yetiştirilmeli, teknolojiyi derste öğrenciden öğrenmemeli.

Okullarımızda özendirici zengin kütüphaneler olmalı, buralarda güler yüzlü, istekli görevliler bulunmalı. Test tekniğinden ziyade öğrencilerin sözlü ve yazılı olarak kendilerini ifade etmeleri teşvik edilmeli. Çevresinin, ülkesinin, dünyanın, bütün insanların durumu hakkında bilgi ve fikir sahibi çocuklar yetiştirmeliyiz. İnsan bilmediğinin düşmanıdır, çocuklarımız İnşallah bunları öğrendikçe, bunlara çözüm bulmak için çareler düşünen, çevresini, sorunları ve çözümleri görebilen çocuklar olacaklardır. **“Ben”** fikrinden **“Biz”** fikrine ulaşacaklardır.

Yeni eğitim öğretim yılımız insanımız, ülkemiz için hayırlı olsun İnşallah. Rabbimden bütün öğretmen arkadaşlarıma ve öğrencilerimize başarı, mutlu, huzurlu bir eğitim öğretim yılı diliyorum.

AKILLI TEKNOLOJİ VE EĞİTİMİMİZE ETKİSİ

Ekrem TOKLUCU / Eğitimci-Yazar

Bilgi toplumunda 21. yüzyılın yeni üretim dinamikleri, geleneksel anlayışlarımızı, kurumların yönetim yapılarını ve işleyişlerini farklılaştırdığı gibi eğitim paradigmalarını da yeniden sorgulatmış ve değişikliğe gitmelerini sağlayarak eğitim anlayışlarını yeniden şekillendirmiştir. Bu yeni şekillenme ile eğitim, “**öğrencilerin öğrenme profili hakkında farkındalık yaratılması yoluyla, öğrenme stillerinin tespit edilerek daha üst zihinsel yeteneklerinin ortaya çıkarılıp geliştirilmesi ve değişen şartlara uyum gösterebileceği bilgi, beceri ve davranışları sürekli olarak yenileyebilmesi için uygun öğrenme ortamlarının oluşturulması süreci**” olarak görülmeye başlanmış ve okul ile yaşam iç içe dönüşümlüştür.

Bilgi toplumuna ulaşmadaki süreçte bilgi tabanlı değişim hareketleri bireylerin eğitimden beklentilerini de değiştirmiştir. Bu yönüyle, bilgi toplumu ve küreselleşme sürecinde değişen değerler ve teknolojinin etkin kullanılması yeni eğitim paradigmasını oluşturmuştur. Bu eğitim paradigması çerçevesinde bireylere bilgiler öğretme, öğrettiği bilgileri kullanma, bunları yaşama aktarma ve yeni durumlara uyum sağlanarak bilgiyi üretime dönüştürmeyi hedef almışlardır. Ayrıca, eğitim programlarında, öğretim teknik ve yöntemlerinde, değerlendirme aşamasındaki ölçme araçları ve üretim ile iç içe tasarlanmış okul anlayışlarındaki değişimlerde görmek mümkündür.

Çağımızda ise gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde eğitimin amaçlarının yeniden belirlenmeye çalışıldığı, okulların işleyişini yeniden tanımlamanın bir zorunluluk haline geldiğini görmekteyiz. Bu zorunluluğun en büyük sebeplerinden birisi de toplumsal yapıdaki “**inanç, değer ve teknikler**” değişmiş bu ise yeni anlayışları doğurmuştur. Bu bağlamda yeni anlayışlarla birlikte OECD üyesi ülkeler ve diğer katılımcı ülkelerdeki (dünya ekonomisinin yaklaşık olarak %90’ı) öğrencilerin bilgi ve beceri düzeylerini ölçmek ve öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleriyle karşılaştırmak, eğitim düzeyinin yükseltilmesi amacıyla standartlar oluşturmak (örneğin ülkeler tarafından elde edilen ortalama puanlar, ülkelerin eğitim çıktıları ve eğitim fırsatlarında eşitliği en yüksek düzeyde sağlama kapasiteleri) ve eğitim sistemlerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek için yapılan PISA sınavı ile dünya çapında matematik ve fen eğitim öğretiminin gelişmesine yardımcı olan ve katılımcı ülkelere aşağıdaki soruların cevaplarını bulmasına yardımcı olan TIMSS sınavında ülkemiz dolayısıyla eğitim sistemimiz çok gerilerde yer almıştır.

Bu eğitim anlayışı ile gelişmiş, üreten ve dünyada söz sahibi olmamız ve ilk on ülke arasında yer almamız mümkün müdür? Öyleyse eğitimde biz neden beklentimiz oranında başarılı olamıyoruz sorusunu bir an önce kendimize sormamız gerekirken acaba okuduğunu anlamayan, öğrendiği bilgiyi yaşama aktaramayan öğrencilerin olmasında okullarımızdaki teknoloji kullanımının

etkisi var mıdır? Diye sorarken dünyada teknoloji- jiden uzak ve yaşam ile iç içe geçmiş okullarının başarısını dikkate almamız gerekir. Bunun en ilginç ve popüler bir örneğini farklılıklarıyla gün- demde olan, başarı ve mutluluk üzerine inşa edil- miş ABD'deki **"Waldorf School of the Peninsula"** okulunu görmekteyiz.

ABD'deki dünyanın ultra zengin adamlarının ve E-Bay, Google, Apple, Yahoo ve Hewlett-Pac- kard gibi teknoloji devlerinin çocuklarını okuduğu bir okul. Bu okulu tercih etmelerinin nedeni ise; **"eski usul eğitim"** yani bu okulda bilgisayar, lap- top, ya da tablet gibi hiçbir teknolojik alet bulun- mazken bizde her sınıfa akıllı tahta ve her çocuğa tablet vermeye çalıştığımız düşünülüğünde bu okulda akıllı tahtalar yerine eski kara tahtalar, te- beşirler, kâğıt kalem gibi tamamen çocuğun tüm becerilerini ortaya koyacak eski malzemeler kul- lanıldığını görüyoruz.

Ayrıca, örgü ve dikiş iğneleri, yapılan el işleri gibi bazen de çamurla aktivitelerin yanında çocu- ğun el becerilerini geliştiren dersleri görmekteyiz. Bunlara ek olarak bolca oyun odaklı öğrenme ve bunları hikâyeleştirerek anlatmaya yönelik aktivi- teler vardır. Dolayısıyla; çocuklar, yemek yapmak, dikiş dikmek, bahçede çalışmak ve heykel yap- mak dâhil birçok konuda eğitim almaktadırlar.

Waldorf eğitim sistemine göre; el becerileri ve atlama, zıplama, tırmanma gibi hareket becerileri yüksek olan öğrencilerin olması hedeflenmekte- dir. Bunun neticesinde de zengin ve varlıklı, tek- noloji ile iç içe olan dünyanın en akıllı telefonlarını ve bilgisayarlarını üreten bu insanların eski usul eğitim ile çocuklarını teknoloji- den uzak tutarak bunların el becerisinden zekâ gelişimine kadar her şekilde katkı sağladığına inanarak **"Waldorf School of the Peninsula"** bu okulu tercih etmekte- dirler. Bu okulda, bilgisayarlar ya da akıllı tahta- lar yerine çocuklar eski kara tahtalar, renkli tebe- şirler, kâğıt ve kalem ile derslere katılırken, bizim eğitim sistemimizde birçok aile, çocuklarına daha iyi bir eğitim sağlamak için akıllı tahtalar ve her türlü teknolojik aletlerin olduğu okulları tercih etmekte, okullarımız ise bunları övünç kaynağı yapmaktadır.

Kızı bu okula giden Google'ın üst düzey yön- eticilerinden Alan Eagle **"Bir uygulamanın ya da iPad'in çocuğuma okumayı ya da matematiği**

daha iyi öğreteceği fikri çok saçma" diyor. Eag- le'a göre teknoloji sonradan kolaylıkla öğrenebi- lecek bir şey ve küçük yaşta çocuklara bunu öğ- retmenin hiçbir faydası yok demektedir.

Ancak, bilinen bir gerçek var ki teknolojik her cihaz çocukları zeka tembelliğine yol açmakta ve bunlarla haşır neşir olan çocukların radyasyona maruz kalmakta, öğrenmek için teknolojiye ba- ğımlı kalarak insanlarla ilişki kurma ve empati oluşturma konusunda sorun yaşamakta, yazma alışkanlıkları ile dil gelişiminin olumsuz yönde etkilemektedir. Bu şekilde hem Türkçe grameri konusunda zayıf kalan, kitap okuma alışkanlıkla- rını kaybeden ve kelime dağarcığı sınırlı bir nesil yetiştirilmektedir. Diğer taraftan da obeziteye yatkın ve daha saldırgan bir ruh hali içinde olmalarını sağladığı çocuklara yönelik yapılan araştırmalar- da da görülmektedir.

Ailelerimizin bu konuda yeteri kadar bilgi sa- hibi olmaması, tercihimizi doğallıktan ve teknoloji dışı eğitimden yana kullanmamız nedeniyle de ço- cuklarımız risk altındadır. Çocuklarımızın klavyeyi iyi kullanması ya da mouse iyi hareket ettirmesi, onun zihnini harekete geçirecek, el becerilerini ortaya koyacak her türlü etkinlikten alıkoyacaktır. Bunun sonucunda da gün geçtikçe beden ve be- yin tembeli olan bir nesil meydana gelecektir.

Amerika'daki bu varlıklı insanlar eski usul okulu tercih ederken çocuklarını da aynı zamanda çağın hastalıklarından ve çocuklarının mutluluğuna en- gel olan teknoloji- den uzak tutarken bu liselerden mezun olan öğrencilerin %94'ünün de ABD'nin en iyi üniversitelerine kabul edildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; Türkiye, kendi eğitim mode- lini oluşturarak çocukların özgünlüğü, temel disiplinlere dayalı özgür hareket etmelerini ve düşünmelerini destekleyen, farklı yaklaşımları benimsemezse (esneklik, orijinallik ve mutlu ol- malarını önemseyen, daha önce yapılmamış şey- leri yapabilme fırsatı veren eğitim ortamlarında ve yeteneklerine göre öğrenme stillerine uygun olarak yetiştirmezse) geleceğin dünyasında yer alamayacaktır. Topçu'nun her şey okulda baş- lar ve okulda yıkılır anlayışı çerçevesinde **"MİLLÎ MEKTEP"**i inşa ederek, gençliğe hayat aşısı veren ve yaşam alanı olarak tasarlanan bir mektebin oluşturulmasıyla milletimiz, düşünme ve üretim sahasında seferber edilebilecektir.

Yusuf AYDIN / Eğitimci

BOZUK SİSTEMİN ÜRÜNLERİYİZ

Televisyonda ünlü bir yarışma programıydı. Ailecek kariyerli bir genç bayan katılmıştı yarışmaya. Kızın babası Türkiye'nin meşhur profesörlerinden biriydi. Annesi meşhur bir üniversitede dekan; kendisi ve kardeşi de isim yapmış (babasının ve üniversitelerin adını vermeye gerek yok) üniversitelerden birinde öğrenciydiler. Ayrıca bu bayan hukuk fakültesi öğrencisiydi.

Henüz ikinci soruda şöyle bir soru soruldu: **"Yaşça büyüklerin yanında yapılması hoş karşılanmayan davranış hangisidir?"** sorunun doğru cevabı **"Bacak bacak üstüne atmak"** idi ama yarışmacı bayan tereddütte kaldı ve seyirci joker hakkını kullandı. Bu arada yarışmacı, babası yaşındaki program sunucusunun karşısında birçok yarışmacının yaptığı gibi, ayak ayaküstüne atmış bir şekilde oturuyordu. Böyle bir sorunun sorulması da yarışma adına ayrı bir ironi tabi.

Yarışmacı bayan, soruyu seyircilere sorduktan sonra doğru cevabı verdi ama kültürümüzün ve insanlar arası ilişkilerin bize öğrettiği en basit nezaket kurallarından olan bir adabın, akademik kariyer yapmış bir ailenin çocuğu olan ve üstelik hukuk fakültesinde okuyan biri tarafından tereddütte cevaplanması oldukça düşündürücü. Yarışmacı bayan sorudan sonra; **"Biz çevremizde böyle bir kurala rastlamadık. Ayrıca anne babamızdan da bu noktada bir telkinde bulunulmadı."** dedi. Demek ki mevcut sistemin eğitim kurumlarının her aşamasından geçip, en üst düzey bir bilim adamı olursa dahi, en basit toplumsal kurallar insanlar için sıradanlaşabiliyor.

Burada yarışmacı hanımefendiyi suçlamıyorum ama vermiş olduğumuz örnek gösteriyor ki, sistem bizi özümüzden uzaklaştırıyor. Bu yüzden değer üretemeyen, insanlarını yozlaştıran, nesilleri ifsat eden bozuk sistemin sorgulanması gere-

kir. Ülkemizin anlı şanlı üniversiteleri bile, öğrencilerine büyükleri karşısında nasıl davranmaları gerektiğini öğretemiyorsa, aldığımız eğitimler bizi olumsuz manada dönüştürüyor demektir. Eğer hukuk gibi insanlar arası münasebetlerde hak ve adalet ölçülerini belirleyen bir alanda ilim tahsil eden öğrenci, toplumun değerlerine vakıf olamamışsa, bu bozuk eğitim sisteminden düzgün bir nesil yetiştirmesini beklemek hayal olur.

Eğitim sistemimiz yeni bilgi üretmiyor. Liseye geçişteki sınavlarda sorulan bir soru, farklı bir formatta üniversite giriş sınavlarında da soruluyor. Aynı bilgiyi sorgulayan benzer sorular, üniversiteyi bitirip girilen, sonu "s" ile biten herhangi bir sınavda yine öğrencilerin karşısına çıkabiliyor. Ezberci bir mantıkla, sınavdan sınava koşturan nesiller; ahlaktan, sanattan, estetikten, liyakatten yoksun bir şekilde yetişiyor.

Ülkemizdeki eğitim; laik, seküler (dinden bağımsız), resmi ideolojik tarihiyle geçmişteki şahsiyetlerin bir kısmını haddinden fazla yüceltip, bir kısmını hain ilan edecek tarzdaki sistemiyle devam ederse, gelecek zamanlarda karanlık günler yaşamamız kaçınılmazdır.

Dünyanın gözde eğitim kurumları arasında yer alan okullara baktığımızda, laiklik kaygısı taşımadıklarını görürüz. Tersten okuduğumuzda, bu sistemler eğitimi dinden soyutlamadıkları için başarılı oluyorlar diyebiliriz. Mesela; İngiltere'deki dişi sinek bile giremez denilen Eton Erkek Koleji ve Amerika'daki erkek sinek bile giremez denilen

Bir yarışma programında kültürümüzün ve insanlar arası ilişkilerin bize öğrettiği en basit nezaket kurallarından olan bir adabın, akademik kariyer yapmış bir ailenin çocuğu olan ve üniversite okuyan biri tarafından tereddütle cevaplanması oldukça düşündürücüdür.

Bu tarz örnekler gösteriyor ki sistem bizi özümüzden uzaklaştırmaktadır. Bu yüzden insanları yozlaştıran, nesilleri ifsat eden bozuk sistemin sorgulanması gerekmektedir.

Ülkemizde eğitim; laik, seküler (dinden bağımsız), resmi ideolojik tarihiyle geçmişteki şahsiyetlerin bir kısmını haddinden fazla yüceltip, bir kısmını hain ilan edecek tarzdaki sistemiyle devam ederse, gelecek zamanlarda karanlık günler yaşamamız kaçınılmazdır.

Wellesley Kız Koleji; bakanlar, başbakanlar, şairler, sanatçılar yetiştiren iki okul olarak dünyaca ünlüdürler. Elit düzeyde eğitim veren bu okullarda öğrenciler kapsamlı bir eğitimden geçiriliyor. Bu okulların içinde din görevlisi de olan kiliseler mevcut. Öğrenci ve eğitimciler her sabah, derslere başlamadan önce bu kiliselerde dua ediyorlar. İşte İngiltere, ABD, Japonya, Kanada gibi eğitim alanında gelişmiş ülkeler; bu tür okullarda kendi zihniyetlerine uygun "yetişmiş insan" ürettiyorlar.

Türkiye'de de, dünyadaki gözde örneklerde olduğu gibi; ahlakı önceleyen, karma eğitim yapmayan, öğrencilerin sabah namazlarını okulun camisinde cemaatle kıldıktan sonra derslere başladıkları, kapsamlı ve disiplinli eğitim veren okullar açılırsa; dünyanın ıslahı için çalışan "yetişmiş insanlar" üretebiliriz belki. Aksi takdirde zaman zaman devlet büyüklerimizin dile getirdikleri; dindar nesil, asımın nesli, dava adamı gibi kavramların sadece edebiyatı yapılır. Gerçekte ise eğitim kurumlarımız, en basit toplumsal değerleri bile kavrayamayan insanlar yetismeye devam eder.

Hayat Pusu

DESİNLER İÇİN YAPILAN İŞTEN HAYIR GELMEZ

İhlâs, bütün işlerin Allah rızası için yapılması halidir. Bundandır ki gösteriş yapmak ve birilerine duyurmak maksadıyla ya da desinler diye ortaya konan işlerin Allah katında hiç bir değeri yoktur. Desinler diye yapılan işlerin sonunda elde edilecek tek şey şöhrettir. Desinler diye yapılan işler ile gelen şöhret sahibi için büyük bir felakettir. Bu bakımdan aşağıda zikredilen üç hadisi şerifi okuyalım, gereken dersi çıkaralım ve kendimize dönelim inşallah...

MÜSLİM-İMARE 152: Ebu Hüreyre (r.a), Allah Resulünü şöyle buyururken dinledim dedi: "Kıyamet günü hesabı ilk görülecek kişi, şehit düşmüş bir kimse olup huzura getirilir. Allah Teâlâ ona verdiği nimetleri hatırlatır, o da hatırlar ve bunlara kavuştuğunu itiraf eder. Allah Teâlâ: **"Peki, bunlara karşılık ne yaptın?"** buyurur. Şehit düşünceye kadar senin uğrunda cihad ettim, diye cevap verir. Allah Teâlâ cevaben: **"Yalan söylüyorsun. Sen, babayiğit adam desinler diye savaştın, o da denildi,** buyurur. Sonra emrolunur da o kişi yüzüstü cehenneme atılır.

Bu defa ilim öğrenmiş, öğretmiş ve Kur'an okumuş bir kişi huzura getirilir. Allah ona da verdiği nimetleri hatırlatır. O da hatırlar ve itiraf eder. Ona da: **"Peki, bu nimetlere karşılık ne yaptın?"** diye sorar. İlim öğrendim, öğrettim ve senin rızan için Kur'an okudum, cevabını verir. Allah Teâlâ cevaben: **Yalan söylüyorsun. Sen "âlim" desinler diye ilim öğrendin, "ne güzel okuyor" desinler diye Kur'an okudun. Bunlar da senin hakkında söylendi,** buyurur. Sonra emrolunur o da yüzüstü cehenneme atılır.

Daha sonra Allah'ın kendisine her çeşit mal ve

imkân verdiği bir kişi getirilir. Allah verdiği nimetleri ona da hatırlatır. Hatırlar ve itiraf eder. Ona da: **"Peki ya sen bu nimetlere karşılık ne yaptın?"** buyurur. Verilmesini sevdiğin, razı olduğun hiç bir yerden esirgemedim, sadece senin rızanı kazanmak için verdim, harcadım, der. Allah Teâlâ ona da cevaben: **"Yalan söylüyorsun. Hâlbuki sen, bütün yaptıklarını ne cömert adam desinler diye yaptın. Bu da senin için zaten söylendi,** buyurur. Emrolunur bu da yüzüstü cehenneme atılır."

BUHARİ-AHKÂM 9/MÜSLİM-ZÜHD 48: Cündeb İbni Abdullah İbni Süfyan (r.a)'den rivayet edildiğine göre Allah Resulü şöyle buyurdu: **"Kim işlediği hayrı şöhret kazanmak için halka duyurursa, Allah onun gizli işlerini duyurur. Kim de işlediği hayrı halkın takdirini kazanmak için başkalarına gösterirse, Allah da onun riyakârlığını açığa vurur."**

EBU DAVUD-İLİM 12: Ebu Hüreyre (r.a)'den rivayet edildiğine göre Allah Resulü şöyle buyurdu: **"Aziz ve celil olan Allah'ın rızasını kazanmaya yarayan bir ilmi, sırf dünyalık elde etmek için öğrenen kimse, kıyamet günü cennetin kokusunu bile alamaz."**

HER MİNİK KALPTE BİR ERBAKAN YATAR

Ali CEYLAN / Eğitimci

Okullar açılıyor. Yine ilkokula yeni başlayan birinci sınıflarda heyecan ve üst sınıflarda sınav, başarı, isteklendirme ve kendini gerçekleştirme kaygısı. Veliler telaşlı, çocuklarsa beklentiler içinde. Kaygıları vicdanı ile tetiklenip, akıllı ile planlanmış olan ise çok az. Her şey dünyalık birkaç meta elde etmek ile saygınlığın en zirvesinde mütevazicilik oynayarak, büyük adam olunca kameralar önünde gecekonduda iftar sofralarına oturmak belki de tek idealleri. Hedef ne büyük ve ne mütevazi bir adam dedirtmekse eğer, aklını teslim etmeye hazır her toplum bu gösterişe uygun bir değer biçer.

Önce ebeveyn şuurunda erozyon yaşadık, ardından erozyon ortamında susuz, vitaminsiz her türlü manevi iklimden nasipsiz bir nesil ile karşı karşıya kaldık.

Çok sevdiğim, ve öncelikle derin saygı duyduğum ve benden de yaşça büyük bir dostumun babasını, onun ağzından dinlediğim kadarı ile kısa bir bölümünü aktarmak istiyorum. Şimdi:

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinin, ikinci mezunları içinde birincilikle bitiren kişidir. Bir ayrı

dip not ise, bu fakültenin ilk mezunlarından birincilikle bitiren kişi ise Mahmut Sami Ramazanoğlu (k.s.) Efendi Hazretleridir. Her ikisinin de resmi yan yana birinciler resim duvarındadır.

Bu detaydan sonra sizinle paylaşmamı gerektiren kısım ise, adını izin almadığım için zikretmek istemediğim, kişi Ağır Ceza Hakimi olarak görev yapmaktadır. Ancak mesai içinde birlikte çalıştığı kişilerin görev hassasiyetsizliği onu o kadar derinden yaralamıştır ki verilen yargı kararlarının vebalini ağırlığını gittikçe tek başına üzerinde hissetmektedir. Nihayetinde Sonuç olarak istifa eder ve İstanbul İl Halk Kütüphanesinde çaycı ve temizlikçi olarak çalışmak için müracaat eder. Müracaatı kabul eden memur önce bir anlam veremez ve sonra ise **“aklından zoru var heraldı”** diyerek usulüne uygun gönderir. Uzun anlatılması gereken bir hikâye... Ama bizim için bu kadarı kâfi. Daha sonra devreye Mahmut Sami (k.s.) Efendi Hazretleri girer ve tekrar mesleğine, ağır ceza hakimliğine döner... (Birkaç yıl önce www.islamvetasavvuf.com ya da org sitesinde bu mektuplaşma yayınlanmıştı ilgililenenler yazı kaldırılmadı ise oradan bulabilir)

Gelelim kıssadan hisseye; adalet ve mizan terazisinde hesap verme şuurunda olunca insan, dünyalık her makam, şeytana karşı isyanda keyif verir şuurlu Müslümana. Şimdilerde ne çok ihtiyacımız var böyle kudretli şahsiyetlere değil mi?

Ve bir diğer örnek... Bu kişide Ağır Ceza Reisi... Olay Trabzon'da geçiyor. Beyefendinin kendileri evde değil iken haneye bir koç hediye olarak getirilir. Evdeki yardımcıları koçu bahçeye alır. Akşam Ağır Ceza Reisi eve geldiğinde **"Bu koç nereden çıktı?"** diye sorarlar. Koçu gönderen kişinin adını duyar duymaz hemen geri gönderir. Anlaşılır ki koçu gönderen kişinin mahkemede adli bir durumu vardır. Bu ikinci örnek ise Ekrem Şama ağabeyimizin kaleme aldığı **"Allah Dostu Erbakan"** kitabından alıntıdır. Dolayısı ile bu kişi Prof. Dr. Necmettin Erbakan hocamızın kıymetli babaları (Allah her ikisine ve geçmişlerine rahmet eylesin) Mehmet Sabri Bey'dir.

Benim dikkat çekmek istediğim husus ise böyle ebeveyn olursanız Erbakan hoca gibi evladınız, mağazasına gittiğimde bazen derin sohbete başladığımızda tedirginliğimi hissettiğinde **"Rahat olun Ali Bey asıl işimiz şimdi başlıyor bizim. Allah ve Resulünü konuşmaktan daha mühim ne iş olabilir"** diyecek mangal yürekli bir mücahit evladınız olur.

Ebeveyn mücahit bir ruh taşımıyorsa evladının mücahit olması çok az bir ihtimaldir. Oysa her minik yüreğe bir Erbakan yerleştirecek ebeveyn, öğretmen olmalı insan.

Necmettin Erbakan Hocamızın Rabbimiz Azze ve Celle Hazretlerinin lütfu ile onun potansiyelini açığa çıkaracak bir ailede hayata gözlerini açıyor olmasının en büyük lütuf olduğu kadar, eğitime sadece zihin ve beden boyutu ile değil beş boyutta başlamış olması da büyük bir lütuf olarak karışımıza çıkıyor.

İnsanın beş boyutunu önceki yazılarımda ele almıştım ama yeniden hatırlatmamda fayda olduğunu düşünüyorum.

1. Zihinsel gelişim eğitimi
2. Bedensel gelişim eğitimi
3. Kalp (Manevi) gelişim eğitimi
4. Ruhi farkındalık gelişimi
5. Akli farkındalık dolaylı olarak ta vicdani gelişim eğitimi

Bizler öğretmen, ebeveyn ve toplum olarak bizim hangi özelliklere sahip olmamız gerektiğini yeniden gözden geçirmeli ve güncellemeliyiz. Öncelikle iyiyi kötünden, doğruyu yanlıştan rızai bari üzere! ayırt edebilme manevi terbiyesine sahip olmalıyız.

Yapılan yanlış modellerle çocuklarımıza hakkı üstün tutan davranışları kazandırmak yerine kuvveti üstün tutan davranışları kazandırarak batıya hizmet etmemeliyiz.

Fazilet davasına ortak olmamış hiçbir birey erdemli ve nebevi ahlak terbiyesine sahip çocuk yetiştiremez.

İşte Erbakan Hoca şuurlu bir ailenin himmeti ile ilk önce manevi ve zihni gelişim ile eğitim hayatına başlıyor. Ardından beden kalp ve akıl gelişim eğitimleri ise sistematik olarak doğru ve hızlı bir şekilde gelişiyor. Bu arada Rabbimiz Celle Şânuhû'nun kendisine verdiği özel üstün zeka nimetini de göz ardı etmemek gerekiyor.

Türkiye'mizde cihat, gelişim, değişim, mücadele, sebat, sabır, şefkat, nezaket, latife, hazır cevaplılık, şuurlu kulluk, nitelikli ve etkili insan olma anlatıldığında akla ilk gelenlerden biri kanaatimce Erbakan Hocadır.

Yakın bir dostum oğluna Erbakan Hoca'nın yerli otomobil yapma projesini anlattıktan sonra, çocuğun sürekli kendi oyuncak arabasını kendisinin yapmaya başladığını söylemişti. Çocuk şu an on bir yaşında ve yapmaya devam ediyormuş.

Aslında doğru örnek ve yaklaşımlar gözümüzün önünde hatta içine girecek kadar var ama biz ne yapıyoruz?

Okullarımız Finlandiya eğitim modelinden İngiliz eğitim modeline örnek arayışları içinde iken bu arayış sonucu ilim değil kültür aldıklarının farkında bile değiller.

Ebeveynlerimiz çocuklarına hakkı üstün tut-

Ebeveyn mücahit bir ruh taşıyorsa evladının mücahit olması çok az bir ihtimaldir.

Oysa her minik yüreğe bir Erbakan yerleştirecek ebeveyn, öğretmen olmalı insan.

Gözümüzün önünde duran doğru örnek ve yaklaşımları görmeli insan.

Erbakan hoca şuurlu bir ailenin himmeti ile ilk önce manevi ve zihni gelişim ile eğitim hayatına başlıyor. Beden kalp ve akıl gelişim eğitimleri ise sistematik olarak doğru ve hızlı bir şekilde geliyor.

maları gerektiren davranış kazandırma yerine kuvveti üstün tutan davranış kalıpları kazandırarak batı hegemonyasına hizmet ettiklerinin farkında bile değiller.

Öğretmenlerimiz öğrencilerine bilgi verip verdiği bilginin sınav başarısından sorumlu olacağı şuurunu vererek zihinleri bilgi çöplüğü haline getirdiklerinin farkında bile değiller.

Oysa toplumlar ve bulunduğumuz çağda geleceğin meslekleri çok hızlı değişim sinyalleri veriyor. (Bu ayrı bir başlık konusu nasip olursa sonraki yazılarımda ele almak isterim). Aynı şekilde toplumlar küresel bir manevi krizden çıkmak için evrensel bir manevi arayış içine girdiler. Bu arayışın sonucu hiç de sanıldığı gibi İslam'a değil, tam tersi tüm dinlerin nefsin hoşuna giden taraflarının birleşmesinden doğan yeni bir inanç sentezi-ne doğru gittiğini görmek gerekiyor ki bu da ayrı bir başlık konusu...

Çocuklarımıza kazandıracağımız özelliklerden çok daha önemlisi yazımın başında da örnek vermeye çalıştığım bu iki ender karakterin gösterdiği fazilet mücadelesine dâhil olmak için; öğretmen, ebeveyn ve toplum olarak bizim hangi özelliklere sahip olmamız gerektiğini yeniden tekrarlamak ve güncellemek gerekiyor.

Fazilet davasına ortak olmamış hiçbir birey

erdemli ve nebevi ahlak terbiyesine sahip çocuk yetiştiremez.

Fazilet davasının temelleri nerde başlar? Asıl bu sorunun cevabını bulmaya çalışalım ki dava dediğimiz an eylem başlar ve her eylemin içinde faziletten saadete bir yol çıkar.

Ebeveyn ve öğretmenler önce;

Hidayet sahibi olmalıdır. İyiye kötünden, doğruyu yanlıştan rızai bari üzere! ayırt edebilme manevi terbiyesine sahip olmalıdır.

Feraset sahibi olmalıdır. Hayır ile şerri birbirinden ayırt edebilmelidir. Rasulü Ekrem sallahu aleyhi ve sellem'den mealen şöyle bir hadisi şerif rivayet ediliyor:

"Müminin ferasetinden sakının. Çünkü o Allah'ın nuruyla bakar." (Tirmizi, Tefsiru'l-Kur'an, 16, Suyûtî, el-Câmiu's-Sağir, 1, 24). Asıl bu hadisi şerifi delil göstererek kullanılma nedenini de aktarırsak ne halde olduğumuzu daha iyi anlarız: **"Hadis-i şerifin Hazreti Osman'la bağlantılı bir bölümü de var."** Şöyle ki:

Hz. Osman, yanına gelen birine, **"Gözünde zina eseri var. Bir kadına bakmışsın."** dedi. O kimse **"Nereden bildin?"** diye karşılık verdi. Hz. Osman da, **"Müminin ferasetinden korkun, o Allah'ın nuru ile bakar."** Buyurduğu rivayeti önemlidir.

Dirayet sahibi olmalıdır. Kişi karakter sahibi olmalı ve Allah Azze ve Celle Hazretlerinin razı olduğu her inancını sonuna kadar savunabilme ihlasını gösterebilmelidir. Kuvveti üstün tutan ve hakkı üstün tuttuğunu zanneden güç ve iktidar sahiplerine karşı şecaat gösterebilmelidir. Onları tekrar Hakkı üstün tutan anlayışa davet edebilmelidir. Bu üç kazanıma sahip ebeveyn ve eğitim camiasının yetiştirdiği çocuğun salih bir nesil olmayacağını söylemeniz mümkün değildir. Kişisel gelişimini kişisel gelişim kitaplarına bağlamış her birey batının manevi kriz hastalığını, Hint Gularlarının hurafe inanış şekillerini ve Dalai Lama denen Tibet palyaçosunun Budistler tarafından Burma Arakan'daki Müslüman katliamının sessizlik vebalini de üzerine almış olur. Siz fazilet mücadelesinde bir yol çizerseniz, her minik bedende bir Erbakan filizlendiğini göreceksiniz.

M. Fatih KAHRAMAN / Eğitici

AHLÂKİ DEĞERLER EĞİTİMİ

Etik ya da ahlaki erdemler diyebileceğimiz moral değerler kimi zaman doğuştan kazanılırken kimi zaman da süreç içerisinde edinilen değerlerdir.

Doğuştan kazanıldığı ifade edilen bu kazanımlara karakter, tıynet veya şahsiyet de denilir. Bundan dolayıdır ki **“kişi yedisinde ne ise yetmişinde de odur”** denilmiştir. Başka bir ifade ile can çıkar huy çıkmaz tespiti de doğuştan edinilen birtakım değerlere işaret etmektedir.

Bunlar ne gibi değerlerdir diye düşündüğümüzde; dürüst, güvenilir, mert, cesur, munis ve benzeri müspet hasletler anlaşılabildiği gibi bilakis kaypak, sahtekâr, namert, korkak ve hırçın misali evsaf da anlaşılabılır...

Yukarıda saymaya çalıştığımız temel karakteristik özelliklerin bilahare değişikliğe uğraması

çok zor, hatta imkânsız olabilir. Ancak süreç içerisinde zamanla şartlara ve ortama göre takınılması gereken bir takım insani ve vicdani değerler ciddi bir eğitim ve sosyal çevre ile mümkündür. İşte sözün burasında başta aile olmak üzere arkadaş çevresi, okul ortamı, sosyal çevre ve medya oldukça önemli rol oynar...

Ailenin etkisi

Öncelikle aile ortamına baktığımızda çalışan ebeveynin gerekli ihtimamı evladına gösteremediği diğer ailelerin de bir yerde çocuklarına yetmediği aşikârdır. Zira çocuklar anne baba ile hemhal olmaktan ziyade iletişim kurdukları akran ve arkadaşlarıyla birlikte olmayı seçmektedirler. Bu noktada ev içerisindeki her bir birey kendi iç dünyasına kapanıp ama oyun oynamakta, ama birileriyle yazışmaktadır. Çoğu zaman anne baba-

yı dinlemedikleri için duymamaktadırlar.

Aile içerisinde başka bir problem ise farklı yaşlarda birkaç çocuk varsa ve bunlar da farklı okul, dershane ve başka ortamlarda bulunup da değişik zamanlarda eve girip çıkıyorlar ve ayrı sofralarda yemek yiyorlarsa aile fertlerinin evin otel gibi kullanılması dışında bir araya gelmesi de imkânsızlaşıyor .

Arkadaş ve akran grubuna gelince bunlar son zamanlarda aileden daha etkin bir iz bırakarak, çocukları daha çok olumsuz yönde sürüklemektedir. Zaten birçok çocuk arkadaş ve akranlarını aile bireylerine tercih etmektedir ki, böylesi bir durumun da moral değerleri negatif anlamda tesir altında bıraktığı apaçıktır...

Çocuklarımız at yarışında mı?

Okul ortamına gelince, çocukların adeta bir at yarışına sokulmuş gibi günübirlik, hazır, ucunda menfaat gözetilen birtakım sınavlara kanallize edildiğinden dolayı dününden bihaber ve geleceğinden endişeli bir insan profili karşımıza çıkmaktadır.

Adı milli eğitim de olsa okullarımızda nerdeyse tamamen öğretim yapılarak, eğitim mütemadiyen ıskalanmıştır. Öyle ki, öğrenci nerede, ne zaman ve ne şekilde davranacağını kestirememektedir. Bu sebepten dolayıdır ki alabildiğine patavatsız, gâilesiz, sorumsuz ve kişiliği oturmamış bir yapıyla karşılaşıyoruz.

Bilgi Kirliliği

Korkunç bir bilgi kirliliğiyle karşı karşıya kalan bu kalabalık öğrenci kitlesi zamanla yaşadığı gibi inanmaya başlayarak; **"böyle de olabiliyormuş"** noktasına gelebilmektedir...

Sosyal paylaşım ağları ve çevreye gelince, de etik durum çok daha vahimdir. Çünkü piyasa maskelerini takan münafıklarla dolmuş taşıyor...

Hiç kimsenin asıl çevresini göstermediği; çıkarını, keyfini ve zevkini öncelediği günlerde yaşıyoruz maalesef...

Bütün bu hengâmelerde ahlaki erdemlerle donanıp da bunları bulunduğu ortamlarda toplumsal genel ilkelere uygun bir şekilde sürdür-

Etik ya da ahlaki değerler kimi zaman doğuştan kazanılırken kimi zaman da süreç içerisinde edinilen değerlerdir.

Doğuştan kazanılan değerlere karakter, tıynet ya da şahsiyet denilmektedir. **Süreç içerisinde** kazanılan değerler ise aile, eğitim ve sosyal çevre ile kazanılmaktadır.

Bu süreçte çalışan ebeveynler çocuklarına gerekli ihtimamı göstermeli, çocuklar anne ve babaları ile hemhal olmalılardır.

Çocuklarımızın arkadaş ve akran grubu ile olan ilişkileri, okul ortamları ve sosyal paylaşım ağlarındaki geçirdikleri süreçler takip edilmeli gerekirse anne ve babalar olarak çocuklarımızı daha iyi yetiştirmek adına dini, tarihi, kültürel ve milli değerlerimiz iyi öğrenmeli ve bu değerler evlatlarımıza iyi aktarılmalıdır.

bilmek o kadar zorlaşmıştır ki, bunun için kişiler **"saldım çayıra Mevlam kayıra"** havasına bürünmüş gözükmektedir...

Bütün ayrıntılarıyla ortada olan akıbetin hayırlı olması elbette ki dileğimizdir. Fakat böyle bir gidişattan iyi bir sonuç beklemek de beyhude olsa gerek...

Çözüm bağlamında anne babaları da evladiyla birlikte yetiştirecek eğitim kurumlarımızın dini, tarihi ve kültürel arka planımıza uygun bir şekilde millileşmesi kaçınılmazdır. Ya değilse? matlup olan yarınlarımızı teslim edeceğimiz bir nesli yetiştirmemiz muhaldir.

Oysaki kâinatın en büyük mucizesi hayatımızın kullanma kılavuzu olan Kur'an'ı Kerim gibi bir kaynağımız ve Resulullah (s.a.v.) gibi bir modelimiz vardır ki buna rağmen ahlaki değerler noktasında bir çürümüşlük ve çöküntü yaşıyor olmamızın izahını yapamayız, nitekim yapamıyoruz da...

SÖZÜN GÜCÜ

Aydın FERŞADOĞLU

fmustafaaydin@gmail.com

*"İslâmi cihatta asıl olan
şekil değil, mana ve maksattır.
Zira Bedir Harbi de, müşriklerin
usûl ve metotlarıyla yapılmıştır."*

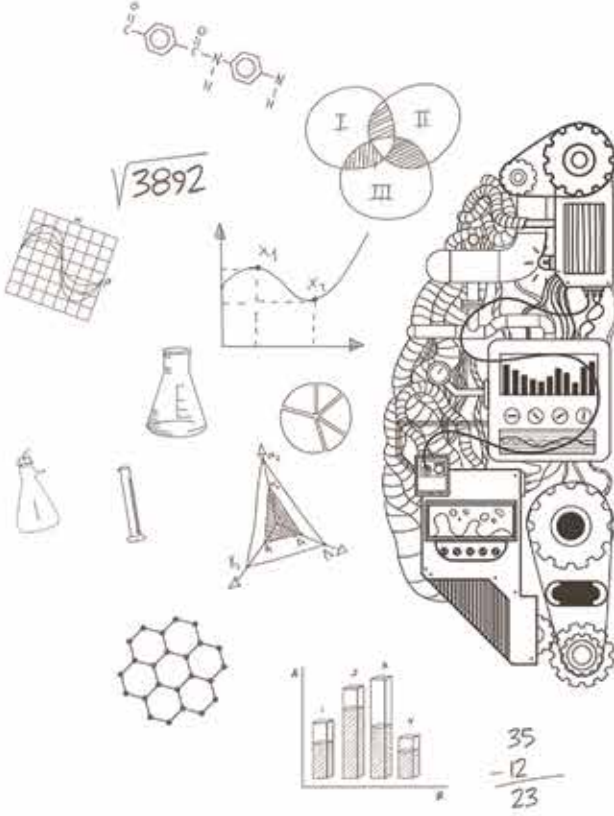
Erbakan

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN

54. T.C. Başbakanı

Eğitimde 23⁴ü

AKLI GELİŞTİREN AHLÂKİ GÜZELLEŞTİREN OKULLAR

Gençlik
Anaokulu

Gençlik
İlkokulu
Ortaokulu

Enderun
Fen Lisesi
Anadolu Lisesi

Gençlik
Temel Lisesi

Gençlik Eğitim Kurumları

[f](#) [t](#) [u](#) /genclikegitim
www.genclikegitim.com.tr

"Denetimde Güven"

Deliklitaş Mh. Asarcıklı Cd. 8/1-2 Eskişehir
T:+90 222 221 21 77 F:+90 222 220 72 53

CANSUYU

Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bir
yetimin
aylık masrafı
₺90

Bir yetime de “siz” sahip çıkın

www.cansuyu.org.tr

ANKARA
0312 473 44 77

İSTANBUL
0212 521 65 65

İZMİR
0232 264 44 45

BURSA
0224 223 06 06

KONYA
0332 236 15 05